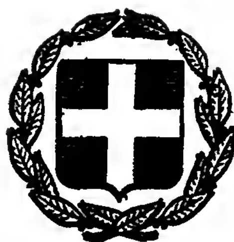

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗι 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1978

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
235

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 855

Περὶ κυρώσεως τῆς ὑπογραφείσης εἰς Βαρκελώνην τὸ 1976 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως» μετὰ τοῦ συνημμένου εἰς αὐτὴν Παραρτήματος, ὡς καὶ τῶν Πρωτοκόλλων αὐτῆς «περὶ προλήψεως ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν», καὶ «περὶ συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαίου καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν» μετὰ τῶν συνημμένων εἰς αὐτὰ Παραρτημάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν:

Ἄρθρον Πρῶτον.

Κύρωσις Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ Πρωτοκόλλων αὐτῆς.

1. Κυροῦνται καὶ ἔχουν ἰσχὺν Νόμου ἡ ὑπογραφεῖσα εἰς Βαρκελώνην τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1967 Διεθνὴς Σύμβασις «περὶ προστασίας τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως» μετὰ τοῦ συνημμένου εἰς αὐτὴν Παραρτήματος, ὡς καὶ τὰ ὑπογραφέντα εἰς Βαρκελώνην τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1976 Πρωτόκολλα τῆς ἐν λόγῳ Συμβάσεως, «περὶ προλήψεως ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν» καὶ «περὶ συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαίου καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν», μετὰ τῶν συνημμένων εἰς αὐτὰ Παραρτημάτων.

2. Τὰ κείμενα, τῶν ὡς ἄνω, Συμβάσεως, Πρωτοκόλλων καὶ Παραρτημάτων εἰς τὸ πρωτότυπον εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Γαλλικὴν καὶ εἰς μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχουν ὡς ἀκολούθως.

CONVENTION THE PROTECTION OF THE MEDITERRANEAN SEA AGAINST POLLUTION

THE CONTRACTING PARTIES,

Conscious of the economic, social, health and cultural value of the marine environment of the Mediterranean Sea Area,

Fully aware of their responsibility to preserve this common heritage for the benefit and enjoyment of present and future generations,

Recognizing the threat posed by pollution to the marine environment, its ecological equilibrium, resources and legitimate uses,

Mindful of the special hydrographic and ecological characteristics of the Mediterranean Sea Area and its particular vulnerability to pollution,

Noting that existing international conventions on the subject do not cover, in spite of the progress achieved, all aspects and sources of marine pollution and do not entirely meet the special requirements of the Mediterranean Sea Area,

Realizing fully the need for close co-operation among the States and international organizations concerned in a co-ordinated and comprehensive regional approach for the protection and enhancement of the marine environment in the Mediterranean Sea Area,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Geographical coverage

1. For the purposes of this Convention, the Mediterranean Sea Area shall mean the maritime waters of the Mediterranean Sea proper, including its gulfs and seas bounded to the West by the meridian passing through Cape Spartel lighthouse, at the entrance of the Straits of Gibraltar, and to the East by the southern limits of the Straits of the Dardanellos between Mehmetcik and Kumkale lighthouses.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol to this Convention the Mediterranean Sea Area shall not include internal waters of the Contracting Parties.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention :

a) «Pollution» means the introduction by man, derectly or indirectly, of substances or energy into thi marine environment resulting in such deleterious effects as harm to living resources, hazards to human health, hindrance to marine activities including fishing, impairment of quality for use of sea water and reduction of amenities.

b) «organization» means the body designated as responsible for carrying out secretariat functions pursuant to article 13 of this Convention.

Article 3

General provisions

1. The Contracting Parties may enter into bilateral or multilateral agreements, including regional or subregional agreements, for the protection of the marine environment of the Mediterranean Sea against pollution, provided that such agreements are consistent with this Convention and conform to international law. Copies of such agreements between Contracting Parties to this Convention shall be communicated to the Organization.

2. Nothing in this Convention shall prejudice the codification and development of the Law of the Sea by the United Nations Conference on the Law of the Sea convened pursuant to resolution 2750 C (XXV) of the General Assembly of the United Nations, nor the present of future claims and legal views of any State concerning the law of the sea and the nature and extent of coastal and flag State jurisdiction.

Article 4

General undertakings

1. The Contracting Parties shall individually or jointly take all appropriate measures in accordance with the provisions of this Convention and those protocols in force to which they are party, to prevent, abate and combat pollution of the Mediterranean Sea Area and to protect and enhance the marine environment in that Area.

2. The Contracting Parties shall co-operate in the formulation and adoption of protocols, in addition to the protocols opened for signature at the same time as this Convention, prescribing agreed measures, procedures and standards for the implementation of this Convention.

3. The Contracting Parties further pledge themselves to promote, within the international bodies considered to be competent by the Contracting Parties, measures concerning the protection of the marine environment in the Mediterranean Sea Area from all types and sources of pollution.

Article 5

Pollution caused by dumping from ships and aircraft

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent and abate pollution of the Mediterranean Sea Area caused by dumping from ships and aircraft.

Article 6

Pollution from ships

The Contracting Parties shall take all measures in conformity with international law to prevent, abate and combat pollution of the Mediterranean Sea Area caused by discharges from ships and to ensure the effective implementation in that Area of the rules which are generally recognized at the international level relating to the control of this type of pollution.

Article 7

Pollution resulting from exploration and exploitation of the continental shelf and the sea-bed and its subsoil.

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate and combat pollution of the Mediterranean Sea Area resulting from exploration and exploitation of the continental shelf and the sea-bed, and its subsoil.

Article 8

Pollution from land - based sources

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate and combat pollution of the Mediterranean Sea Area caused by discharges from rivers, coastal establishments or outfalls, or emanating from any other land-based sources within their territories.

Article 9

Co-operation in dealing with pollution emergencies

1. The Contracting Parties shall co-operate in taking the necessary measures for dealing with pollution emer-

gencies in the Mediterranean Sea Area, whatever the causes of such emergencies, and reducing or eliminating damage resulting therefrom.

2. Any Contracting Party which becomes aware of any pollution emergency in the Mediterranean Sea Area shall without delay notify the Organization and, either through the Organization or directly, any Contracting Party likely to be affected by such emergency.

Article 10

Monitoring

1. The Contracting Parties shall endeavour to establish, in close co-operation with the international bodies which they consider competent, complementary or joint programmes including, as appropriate, programmes at the bilateral or multilateral levels, for pollution monitoring in the Mediterranean Sea Area and shall endeavour to establish a pollution monitoring system for that Area.

2. For this purspose, the Contracting Parties shall designate the competent authorities responsible for pollution monitoring within areas under their national jurisdiction and shall participate as far as practicable in international arrangements for pollution monitoring in areas beyond national jurisdiction.

3. The Contracting Parties undertake to co-operate in the formulation, adoption and implementation of such annexes to this Convention as may be required to prescribe common procedures and standards for pollution monitoring

Article 11

Scientific and technological co-operation

1. The Contracting Parties undertake as far as possible to co-operate directly, or when appropriate through competent regional or other international organizations, in the fields of science and technology and to exchange data as well as other scientific information for the purspose of this Convention.

2. The Contracting Parties undertake as far as possible to develop and co-ordinate their national research programmes relating to all types of marine pollution in the Mediterranean Sea Area and to co-operate in the establishment and implementation of regional and other international research programmes for the purposes of this Convention.

3. The Contracting Parties undertake to co-operate in the provision of technical and other possible assistance in fields relating to marine pollution, with priority to be given to the special needs of developing countries in the Mediterranean region.

Article 12

Liability and compensation

The Contracting Parties undertake to co-operate as soon as possible in the formulation and adoption of appropriate procedures for the determination of liability and compensation for damage resulting from the pollution of the marine environment deriving from violations of the provisions of this Convention and applicable protocols.

Article 13

Institutional arrangements

The Contracting Parties designate the United Nations Environment Programme as responsible for carrying out the following secretariat functions :

i) To convene and prepare the meetings of Contracting Parties and conferences provided for in articles 14, 15, and 16 ;

ii) To transmit to the Contracting Parties notifications, reports and other information received in accordance with articles 3, 9, and 20 ;

iii) To consider inquiries by, and information from, the Contracting Parties, and to consult with them on questions relating to this Convention and the protocols and annexes thereto ;

iv) To perform the functions assigned to it by the protocols to this Convention ;

v) To perform such other functions as may be assigned to it by the Contracting Parties ;

vi) To ensure the necessary co-ordination with other international bodies which the Contracting Parties consider competent, and in particular to enter into such administrative arrangements as may be required for the effective discharge of the secretariat functions.

Article 14

Meetings of the Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall hold ordinary meetings once every two years, and extraordinary meetings at any other time deemed necessary, upon the request of the Organization or at the request of any Contracting Party, provided that such requests are supported by at least two Contracting Parties.

2. It shall be the function of the meetings of the Contracting Parties to keep under review the implementation of this Convention and the protocols and, in particular :

i) To review generally the inventories carried out by Contracting Parties and competent international organizations on the state of marine pollutionand its effects in the Mediterranean Sea Area ;

ii) To consider reports submitted by the Contracting Parties under article 20 ;

iii) To adopt, review and amend as required the annexes to this Convention and to the protocols, in accordance with the procedure established in article 17 ;

iv) To make recommendations regarding the adoption of any additional protocols or any amendments to this Convention or the protocols in accordance with the privisions of articles 15 and 16 ;

v) To establish working groups as required to consider any matters related to this Convention and the protocols and annexes ;

vi) To consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention and the protocols.

Article 15

Adoption of additional protocols

1. The Contracting Parties, at a diplomatic conference, may adopt additional protocols to this Convention pursuant to paragraph 2 of article 4.

2. A diplomatic conference for the purpose of adopting additional protocols shall be convened by the Organization at the request of two thirds of the Contracting Parties.

3. Pending the entry into force of this Convention the Organization may, after consulting with the signatories to this Convention, convene a diplomatic conference for the purpose of adopting additional protocols.

Article 16

Amendment of the Convention or Protocols

1. Any Contracting Party to this Convention may propose amendments to the Convention. Amendments shall be adopted by a diplomatic conference which shall be convened by the Organization at the request of two thirds of the Contracting Parties.

2. Any Contracting Party to this Convention may propose amendments to any protocol. Such amendments shall be adopted by a diplomatic conference which shall be convened by the Organization at the request of two thirds of the Contracting Parties to the protocol concerned.

3. Amendments to this Convention shall be adopted by a three-fourths majority vote of the Contracting Parties to the Convention which are represented at the diplomatic conference, and shall be submitted by the Depositary for acceptance by all Contracting Parties to the Convention. Amendments to any protocol shall be adopted by a three-fourths majority vote of the Contracting Parties to such protocol which are represented at the diplomatic conference, and shall be submitted by the Depositary for acceptance by all Contracting Parties to such protocol.

4. Acceptance of amendments shall be notified to the Depositary in writing. Amendments adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force between Contracting Parties having accepted such amendments on the thirtieth day following the receipt by the Depositary of notification of their acceptance by at least three fourths of the Contracting Parties to this Convention or to the protocol concerned, as the case may be.

5. After the entry into force of an amendment to this Convention or to a protocol, any new Contracting Party to this Convention or such protocol shall become a Contracting Party to the instrument as amended.

Article 17

Annexes and amendments to Annexes

1. Annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of the Convention or such protocol, as the case may be.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol, the following procedure shall apply to the adoption and entry into force of any amendments to annexes to this Convention or to any Protocol, with the exception of amendments to the Annex on Arbitration :

i) Any Contracting Party may propose amendments to the Annexes to this Convention or to any protocol at the meetings referred to in article 14 :

ii) Such amendments shall be adopted by a three-fourths majority vote of the Contracting Parties to the instrument in question ;

iii) The Depositary shall without delay communicate the amendments so adopted to all Contracting Parties ;

iv) Any Contracting Party that is unable to approve an amendment to the annexes to this Convention or to any protocol shall so notify in writing the Depositary within a period determined by the Contracting Parties concerned when adopting the amendment ;

v) The Depositary shall without delay notify all Contracting Parties of any notification received pursuant to the preceding sub-paragraph ;

vi) On expiry of the period referred to in sub paragraph (iv) above, the amendment to the annex shall become effective for all Contracting Parties to this Convention or to the protocol concerned which have not ubmitted a notification in accordance with the provisions of that sub-paragraph.

3. The adoption and entry into force of a new annex to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the adoption and entry into force of an amendment to an .nnex in accordance with the provisions of paragraph 2 of this article, provided that, if any amendment to the Convention or the protocol concerned is involved, the new annex shall not enter into force until such time as the amendement to the Convention or the protocol concerned enters into force.

4. Amendments to the Annex on Arbitration shall be considered to be amendments to this Convention and shall be proposed and adopted in accordance with the procedures set out in article 16 above.

Article 18

Rules os procedure and financial rules

1. The Contracting Parties shall adopt rules of procedure for their meetings and conferences envisaged in articles 14, 15, and 16 above.

2. The Contracting Parties shall adopt financial rules, prepared in consultation with the Organization, to determine, in particular, their financial participation.

Article 19

Special exercise of voting right

Within the areas of their competence, the European Economic Community and any regional economic grouping referred to in article 24 of this Convention shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Contracting Parties to this Convention and to one or more Protocols ; the European Economic Community and any grouping as referred to above shall not exercise their right to vote in cases where the member States concerned exercise theirs, and conversely.

Article 20

Reports

The Contracting Parties shall transmit to the Organization reports on the measures adopted in the implementation of this Convention and of Protocols to which they are Parties, in such form and at such intervals as the meetings of Contracting Parties may determine.

Article 21

Compliance control

The Contracting Parties undertake to co-operate in the development of procedures enabling them to control the application of this Convention and the Protocols.

Article 22

Settlements of disputes

1. In case of a dispute between Contracting Parties as to the interpretation or application of this Convention or the Protocols, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. If the parties concerned cannot settle their dis pute through the means mentioned in the preceding paragraph, the dispute shall upon common agreement be submitted to arbitration under the conditions laid down in Annex A to this Convention.

3. Nevertheless, the Contracting Parties may at any time declare that they recognize as compulsory ipso-facto and without special agreement, in relation to any other Party accepting the same obbligation, the application of the arbitration procedure in conformity with the provisions of Annex A. Such declaration shall be notified in writing to the Depositary, who shall communicate it to the other Parties.

Article 23

Relationship between the Convention and protocols

1. No one may become a Contracting Party to this Convention unless it becomes at the same time a Contracting Party to at least one of the protocols. No one may become a Contracting Party to a protocol unless it is, or becomes at the same time a Contracting Party to this Convention.

2. Any protocol to this Convention shall be binding only on the Contracting Parties to the protocol inquestion.

3. Decisions concerning any protocol pursuant to articles 14, 16 and 17 of this Convention shall be taken only by the Parties to the protocol concerned.

Article 24

Signature

This Convention, the Protocol for the Prevention of Pollution of the Mediterraucan Sea by Dumping from Ships and Aircraft and the Protocol concerning Co-operation in Combating Pollution of the Mediterranean Sea by Oil and Other Harmful Substances in Cases of Emergency shall be open for signature in Barcelona on 16 February 1976 and in Madrid from 17 February 1976 to 16 February 1977 by any State invited as a participant in the Conference of Pleni potentiaries of the Coastal States of the Mediterranean Region on the Protection of the Mediterranean Sea, held in Barcelona from 2 to 16 February 1976, and by any State entitled to sign any protocol in accordance with the provisions of such Protocol. They shall also be open until the same date for signature by the European Economic Community and by any similar regional economic grouping at least one member of which is a coastal State of the Mediterranean Sea Area and which exercise competences in fields covered by this Convention, as well as by any protocol affecting them.

Article 25

Ratification, acceptance or approval

This Convention and any protocol thereto shall be subject to ratification, acceptance, or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Government of Spain, which will assume the functions of Depositary.

Article 26

Accession

1. As from 17 February 1977, the present Convention, the Protocol for the Prevention of Pollution of the Mediterranean Sea by Dumping from Ships and Aircraft, and the Protocol concerning Co-operation in Combating Pollution of the Mediterranean Sea by Oil and other Harmful Substances in Cases of Emergency shall be open for accession by the States, by the European Economic Community and by any grouping as referred to in article 24.

2. After the entry into force of the Convention and of any protocol, any State not referred to in article 24 may accede to this Convention and to any protocol, subject to prior approval by three-fourths of the Contracting Parties to the protocol concerned.

3. Instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

Article 27

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the same date as the protocol first entering into force.

2. The Convention shall also enter into force with regard to the States, the European Economic Community and any regional economic grouping referred to in article 24 if they have complied with the formal requirements for becoming Contracting Parties to any other protocol not yet entered into force.

3. Any protocol to this Convention, except as other wise provided in such protocol, shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of at least six instruments of ratification, acceptance, or approval of, or accession to such protocol by the Parties referred to in article 24.

4. Thereafter, this Convention and any protocol shall enter into force with respect to any State, the European Economic Community and any regional economic grouping referred to in article 24 on the thirtieth day following the date of deposit of the instruments of ratification, acceptance, approval or accession

Article 28

Withdrawal

1. At any time after three years from the date of entry into force of this Convention, any Contracting Party may withdraw from this Convention by giving written notification of withdrawal.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol to this Convention, any Contracting Party may, at any time after three years from the date of entry into force of such protocol, withdraw from such pro-protocol by giving written notification of withdrawal.

3. Withdrawal shall take effect 90 days after the date on which notification of withdrawal is received by the Depositary.

4. Any Contracting Party which withdraws from this Convention shall be considered as also having with drawn from any protocol to which it was a Party.

5. Any Contracting Party which, upon its withdrawal from a protocol, is no longer a Party to any protocol to this Convention, shall be considered as also having withdrawn from this Convention.

Article 29

Responsibilities of the Depositary

1. The Depositary shall informthe Contracting Parties, any other Party referred in article 24, and the Organization :

i) Of the signature of this Convention and of any protocol thereto, and of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession in accordance with articles 24, 25 and 26 ;

ii) Of the date on which the Convention and any protocol will come into force in accordance with the provisions of article 27 ;

iii) Of notifications of withdrawal made in accordance with article 28 ;

iv) Of the amendments adopted with respect to the Convention and to any protocol, their acceptance by the Contracting Parties and the date of entry into force those of amendments in accordance with the provisions of article 16 ;

v) Of the adoption of new annexes and of the amendment of any annex in accordance with article 17.

vi) Of declarations recognizing as compulsory the application of the arbitration procedure mentioned in paragraph 3 of article 22.

2. The original of this Convention and of any protocol thereto shall be deposited with the Depositary, the Government of Spain, which shall send certified copies thereof to the Contracting Parties, to the Organization, and to the Secretary-General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, beign duly authorized by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE at Barcelona on 16 February 1976 in a single copy in the Arabic, English, French and Spanish languages, the four texts being equally authoritative.

ANNEX A

Arbitration

Article 1

Unless the Parties to the dispute otherwise agree, the arbitration procedure shall be conducted in accordance with the provisions of this Annex.

Article 2

1. At the request addressed by one Contracting Party to another Contracting Party in accordance with the provisions of paragraph 2 or paragraph 3 of article 22 of the Convention, an arbitral tribunal shall be constituted. The request for arbitration shall state the subject matter of the application including, in particular, the articles of the Convention or the Protocols, the interpretation or application of which is in dispute.

2. The claimant party shall inform the Organization that it has requested the setting up of an arbitral tribunal, stating the name of the other Party to the dispute and articles of the Convention or the Protocols the interpretation or application of which is in its opinion in dispute. The Organization shall forward the information thus received to all Contracting Parties to the Convention.

Article 3

The arbitral tribunal shall consist of three members: each of the Parties to the dispute shall appoint an arbitrator; the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the Parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these Parties, norbe employed by any of them, nor have dealt with thecase in any other capacity.

Article 4

1. If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of the most diligent Party, designate him within a further two months' period.

2. If one of the Parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other Party may inform the Secretary-General of the United Nations who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make this appointment within a further two months' period.

Article 5

1. The arbitral tribunal shall decide according to the rules of international law and, in particular, those of this Convention and the protocols concerned.

2. Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Annex shall draw up its own rules of procedure.

Article 6

1. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

2. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the Parties recommend essential interim measures of protection.

3. If two or more arbitral tribunals constituted under the provisions of this Annex are seized of requests with identical or similar subjects, they may inform themselves of the procedures for establishing the facts and take them into account as far as possible.

4. The Parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.

5. The absence or default of a Party to the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

Article 7

1. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the Parties to the dispute.

2. Any dispute which may arise between the Parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by the most diligent Party to the arbitral tribun al which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another arbitral tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Article 8

The European Economic Community and any regional economic grouping referred to in article 24 of the Convention, like any Contracting Party to the Convention, are empowered to appear as complainants or as respondents before the arbitral tribunal.

PROTOCOL FOR THE PREVENTION OF POLLUTION OF THE MEDITERRANEAN SEA BY DUMPING FROM SHIPS AND AIRCRAFT

THE CONTRACTING PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

Being Parties to the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution,

Recognizing the danger posed to the marine environment by pollution caused by the dumping to wastes or other matter from ships and aircraft,

Considering that the coastal States of the Mediterranean Sea have a common interest in protecting the marine environment from this danger,

Bearing in mind the Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and other Matter, adopted in London in 1972.

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

The Contracting Parties to this Protocol (hereinafter referred to as «the Parties») shall take all appropriate measures to prevent and abate pollution of the Mediterranean Sea Area caused by dumping from ships and aircraft.

Article 2

The area to which this Protocol applies shall be the Mediterranean Sea Area as defined in article 1 of the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution (hereinafter referred to as «the Convention»).

Article 3

For the purposes of this Protocol:

1. «Ships and aircraft» means waterborne or airborne craft of any type whatsoever. This expression includes air-cushioned craft and floating craft whether self-propelled or not, and platforms and other man-made structures at sea and their equipment.

2. «Wastes or other matter» means material and substances of any kind, form or description.

3. «Dumping» means:

a) Any deliberate disposal at sea of wastes or other matter from ships or aircraft;

b) Any deliberate disposal at sea of ships or aircraft.

4. «Dumping» does not include:

a) The disposal at sea of wastes or other matter incidental to, or derived from, the normal operations of vessels or aircraft and their equipment other than wastes or other matter transported by or to vessels, or aircraft, operating for the purpose of disposal of such, matter or derived from the treatment of such wastes or other matter on such vessels or aircraft;

b) Placement of matter for a purpose other than the mere disposal thereof, provided that such placement is not contrary to the aims of this Protocol.

5. «Organization» means the body referred to in article 13 of the Convention.

Article 4

The dumping into the Mediterranean Sea Area of wastes or other matter listed in Annex I to this Protocol is prohibited.

Article 5

The dumping into the Mediterranean Sea Area of wastes or other matter listed in Annex II to this Protocol requires, in each case, a prior special permit from the competent national authorities.

Article 6

The dumping into the Mediterranean Sea Area of all other wastes or other matter requires a prior general permit from the competent national authorities.

Article 7

The permits referred to in articles 5 and 6 above shall be issued only after careful consideration of all the factors set forth in Annex III to this Protocol. The Organization shall receive records of such permits.

Article 8

The provisions of articles 4, 5 and 6 shall not apply in case of force majeure due to stress of weather or any other cause when human life or the safety of a ship or aircraft is threatened. Such dumpings shall immediately be reported to the Organization, and either through the Organization or directly, to any Party of Parties likely to be affected, together with full details of the circumstances and of the nature and quantities of the wastes or other matter dumped.

Article 9

If a Party in a critical situation of an exceptional nature considers that wastes or other matter listed in Annex 1 to this Protocol cannot be disposed of on land without unacceptable danger or damage, above all for the safety of human life, the Party concerned shall forthwith consult the Organization. The Organization, after consulting the Parties to this Protocol, shall recommend methods of storage or the most satisfactory means of destruction or disposal under the prevailing circumstances. The Party shall inform the Organization of the steps adopted in pursuance of these recommendations. The Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

Article 10

1. Each Party shall designate one or more competent authorities to:

a) Issue the special permits provided for in article 5;

b) Issue the general permits provided for in article 6;

c) Keep records of the nature and quantities of the wastes or other matter permitted to be dumped and of the location, date and method of dumping:

2. The competent authorities of each Party shall issue the permits provided for in articles 5 and 6 in respect of the wastes or other matter intended for dumping:

a) Loaded in its territory;

b) Loaded by a ship or aircraft registered in its territory or flying its flag, when the loading occurs in the territory of a State not Party to this Protocol.

Article 11

1. Each Party shall apply the measures required to implement this Protocol to all:

a) Ships and aircraft registered in its territory or flying its flag;

b) Ships and aircraft loading in its territory wastes or other matter which are to be dumped;

c) Ships and aircraft believed to be engaged in dumping in areas under its jurisdiction in this matter.

2. This Protocol shall not apply to any ships or air craft owned or operated by a State Party to this Protocol and used for the time being only on Government non-commercial service. However, each Party shall ensure by the adoption of appropriate measures not impairing the operations or operational capabilities of such ships or aircraft owned or operated by it, that such ships and aircraft act in a manner consistent, so far as is reasonable and practicable, with this Protocol.

Article 12

Each Party undertakes to issue instructions to its maritime inspection ships and aircraft and to other appropriate services to report to its authorities any incidents or conditions in the Mediterranean Sea Area which give rise to suspicions that dumping in contravention of the provisions of this Protocol has occurred or is about to occur. That Party shall, if it considers it appropriate, report accordingly to any other Party concerned.

Article 13

Nothing in this Protocol shall affect the right of each Party to adopt other measures, in accordance with international law, to prevent pollution due to dumping.

Article 14

1. Ordinary meetings of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with ordinary meetings of the Contracting Parties to the Convention held pur suant to article 14 of the Convention. The Parties to this Protocol may also hold extraordinary meetings in conformity with article 14 of the Convention.

2. It shall be the function of the meetings of the Parties to this Protocol :

a) To keep under review the implementation of this Protocol, and to consider the efficacy of the measures adopted and the need for any other measures, in particular in the form of annexes ;

b) To study and consider the records of the permits issued in accordance without articles 5, 6 and 7, and of the dumping which has taken place ;

c) To review and amend as required any Annex to this Protocol ;

d) To discharge such other functions as may be appropriate for the implementation of this Protocol.

3. The adoption of amendments to the Annexes to this Protocol pursuant to article 17 of the Convention shall require a three-fourths majority of the Parties.

Article 15

1. The provisions of the Convention relating to any protocol shall apply with respect to the present Protocol.

2. The rules of procedure and the financial rules adopted pursuant to article 18 of the Conventionshall apply with respect to this Protocol, unless the Parties to this Protocol agree otherwise.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE at Barcelona on 16 February 1976 in a single copy in the Arabic, English, French and Spanish languages, the four texts being equally authoritative.

ANNEX 1

A. The following substances and materials are listed for the purpose of article 4 of the Protocol.

1. Organohalogen compounds and compounds which may form substances in the marine environment, excluding those which are non-toxic or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless, provided that they donot make edible marine organisms unpalatable.

2. Organisilicon compounds and compounds which may form such substances in the marine environment, excluding those which are non-toxic or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless, provided that they do not make edible marine organisms unpalatable.

3. Mercury and mercury compounds.

4. Cadmium and cadmium compounds.

5. Persistent plastic and other persistent synthetic materials which may materially interfere with fishing or navigation, reduce amenities, or interfere with other legitimate uses of the sea.

6. Crude oil and hydrocarbons which, may be derived from petroleum, and any mixtures containing any of these taken on board for the purpose of dumping.

7. High-and medium-and low-level radioactive wastes or other high-and medium-and low-level radioactive matter to be defined by the International Atomic Energy Agency.

8. Acid and alkaline compounds of such composition and in such quantity that they may seriously impair the quality of sea water. The composition and quantity to be taken into consideration shall be determined by the Parties in accordance with the procedure laid down in article 14, paragraph 3, of this Protocol.

9. Materials in whatever form (e.g. solids, liquids, semi-liquids, gases or in a living state) produced for biological and chemical warfare, other than those rapidly rendered harmlesss by physical, chemical or biological processes in the sea, provided that they do not :

i) Make edible marine organisms unpalatable ; or

ii) Endanger human or animal health.

B. This Annex does not apply to wastes or other materials, such as sewage sludge and dredge spoils containing the substances referred to in paragraphs 1-5 above as trace contaminants. The dumping of such wastes shall be subject to the provisions of annexes II and III as appropriate.

ANNEX II

The following wastes and other matter, the dumping of which requires special care, are listed for the purposes of article 5.

1. (i) Arsenic, lead, copper, zinc, beryllium, chromium, nickel, vanadium, selenium, antimony and their compounds ;

ii) Cyanides and fluorides ;

iii) Pesticides and their by-products not covered in annex I ;

iv) Synthetic organic chemicals, other than those referred to in annex I, likely to produce harmful effects on marine organisms or to make edible marine organisms unpalatable.

2. (i) Acid and alkaline compounds the composition and quantity of which have not yet been determined in accordance with the procedure referred to in annex I, paragraph A. 8.

(ii) Acid and alkaline compounds not covered by annex I, excluding compounds to be dumped in quantities below thresholds which shall be determined by the Parties in accordance with the procedure laid down in article 14, paragraph 3, of this Protocol.

3. Containers, scrap metal and other bulky wastes, liable to sink to the sea bottom which may present a serious obstacle to fishing or navigation.

4. Substances which, though of a non-toxic nature may become harmful owing to the quantities in which they are dumped, or which are liable to reduce amenities seriously or to endanger human life or marine organisms or to interfere with navigation.

5. Radioactive waste or other radioactive matter which will not be included in annex I. In the issue of permits for the dumping of this matter, the Parties should take full account of the recommendations of the competent international body in this field, at present the International Atomic Energy Agency.

ANNEX III

The factors to be considered in establishing criteria governing the issue of permits for the dumping of matter at sea taking into account article 1 include :

A. Characteristics and composition of the matter

1. Total amount and average compositions of matter dumped (e.g. per year).

2. Form (e.g. solid, sludge, liquid or gaseous).

3. Properties : physical (e.g. solubility and density), chemical and biochemical (e.g. oxygen demand, nutrients) and biological (e.g. presence of viruses, bacteria, yeasts, parasites).

4. Toxicity.

5. Persistence : physical, chemical and biological.

6. Accumulation and biotransformation in biological materials or sediments.

7. Susceptibility to physical, chemical and biochemical changes and interaction in the aquatic environment with other dissolved organic and inorganic materials.

8. Probability of production of taints or other changes reducing marketability of resources (fish, shellfish etc.).

B. Characteristics of dumping site and method of deposit

1. Location (e.g. co-ordinates of the dumping area, depth and distance from the coast), location in relation to other areas (e.g. amenity areas, spawning, nursery and fishing areas and exploitable resources).

2. Rate of disposal per specific period (e.g. quantity per day, per week, per month).

3. Methods of packaging and containment, if any.

4. Initial dilution achieved by proposed method of release, particularly the speed of the ship.

5. Dispersal characteristics (e.g. effects of currents, tides and wind on horizontal transport and vertical mixing).

6. Water characteristics (e.g. temperature, pH, salinity, stratification, oxygen indices of pollution – dissolved oxygen (DO), chemical oxygen demand (COD) biochemical oxygen demand (BOD) nitrogen present in organic and mineral form, including ammonia, suspended matter, other nutrients and productivity).

7. Bottom characteristics (e.g. topography, geochemical and geological characteristics and biological productivity).

8. Existence and effects of other dumpings which have been made in the dumping area (e.g. heavy metal background reading and organic carbon content).

9. When issuing a permit for dumping, the Contracting Parties shall endeavour to determine whether an adequate scientific basis exists for assessing the consequences of such dumping in the area concerned, in accordance with the foregoing provisions and taking into account seasonal variations.

C. General considerations and conditions

1. Possible effects on amenities (e.g. presence of floating or stranded material, turbidity, objectionable odour, discolouration and foaming).

2. Possible effects on marine life, fish and shellfish culture, fish stocks and fish-eries, seaweed harvesting and culture.

3. Possible effects on other uses of the sea (e.g. mpairment of water quality for industrial use, underwater corrosion of structures, interference with ship operations from floating materials, interference with fishing or navigation thorugh deposit of waste or solid objects on the sea floor and protection of areas of special importance for scientific or conservation purposes).

4. The practical availability of alternative land-based methods of treament disposal or elimination, or of treatment to render the matter less harmful for sea dumping.

PROTOCOL CONCERNING CO-OPERATION IN COMBATING POLLUTION OF THE MEDITERRANEAN SEA BY OIL AND OTHER HARMFUL SUBSTANCES IN CASES OF EMERGENCY

THE CONTRACTING PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

Being Parties to the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution,

Recognizing that grave pollution of the sea by oil and other harmful substances in the Mediterranean Sea Area involves a danger for the coastal States and the marine eco-system,

Considering that the co-operation of all the coastal States of the Mediterranean is called for to combat this pollution,

Bearing in mind the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, the International Convention relating to Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Casualties, 1969, as well as the Protocol relating to Intervention on the High Seas in Cases of Marine Pollution by Substances Other than Oil, 1973,

Further taking into account the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969,

HAVE AGREED AS FOLLOWS :

Article 1

The Contracting Parties to this Protocol (herein after referred to as «the Parties») shall co-operatein taking the necessary measures in cases of grave and imminent danger to the marine environment, the coast or related interests of one or more of the Parties due to the presence of massive quantities of oil or other harmful substances resulting from accidental causes or an accumulation of small discharges which are polluting or threatening to pollute the sea within the area defined in Article 1 of the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against Pollution, (hereinafter referred to as «the Convention»).

Article 2

For the purpose of this Protocol, the term «related interests» means the interests of a coastal State directly affected or threatened and concerning, among others :

a) Activities in coastal waters, in ports or estuaries, including fishing activities ;

b) The historical and tourist appeal of the area in question, including water sports and recreation ;

c) The health of the coastal population ;

d) The preservation of living resources.

Article 3

The Parties shall endeavour to maintain and promote, either individually or through bilateral or multilateral co-operation, their contingency plans and

means for combating pollution of the sea by oil and other harmful substances. These means shall include, in particular, equipment, ships, aircraft and manpower prepared for operations in cases of emergency.

Article 4

The Parties shall develop and apply, either individually or through bilateral or multilateral co-operation, monitoring activities covering the Mediterranean Sea Area in order to have as precise information as possible on the situation referred to in article 1 of this Protocol.

Article 5

In the case of release or loss overboard of harmful substances in packages, freight containers, portable tanks or road and rail tank wagons, the Parties shall co-operate as far as practicable in the salvage and recovery of such substances so as to reduce the danger of pollution of the marine environment.

Article 6

1. Each Party undertakes to disseminate to the other Parties information concerning :

a) The competent national organization or author ities responsible for combating pollution of the sea by oil and other harmful substances ;

b) The competent national authorities responsible for receiving reports of pollution of the sea by oil and other harmful substances and for dealing with matters concerning measures of assitance between Parties ;

c) New ways in which pollution of the sea by oil and other harmful substances may be avoided, new measures of combating pollution and the development of research programmes.

2. Parties which have agreed to exchange information directly between themselves shall nevertheless communicate such information to the regional centre. The latter shall communicate this information to the other Parties and, on a basis of reciprocity, to coastal States of the Mediterranean Sea Area which are not Parties to this Protocol.

Article 7

The Parties undertake to co-ordinate the utilization of the means of communication at their disposal in order to ensure, with the necessary speed and reliability, the reception, transmission and dissemination of all reports and urgent information which relate to the occurrences and situations referred to in article 1. The regional centre shall have the necessary means of communication to enable to participate in this co-ordinated effort and, in particular, to fulfil the functions assigned to it by paragraph 2 of article 10.

Article 8

1. Each Party shall issue instructions to the masters of ships flying its flag and to the pilots of aircraft registered in its territory requiring them to report by the most rapid and adequate channels in the circumstances, and in accordance with Annex I to this Protocol, either to a Party or to the regional centre :

a) All accidents causing or likely to cause pollution of the sea by oil or other harmful substances ;

b) The presence, characteristics and extent of spillages of oil or other harmful substances observed at sea which are likely to present a serious and imminent threat to the marine environment or to the coast or related interests of one or more of the Parties.

2. The information collected in accordance with paragraph 1 shal be communicated to the other Parties likely to be affected by the pollution :

a) By the Party which has received the information, either directly or preferably, through the regional centre ; or

b) By the regional centre.

In case of direct communication between Parties, the regional centre shall be informed of the measures taken by these Parties.

3. In consequence of the application of the provisions of paragraph 2, the Parties are not bound by the obligation laid down in article 9, paragraph 2, of the Convention.

Article 9

1. Any Party faced with a situation of the kind defined in article 1 of this Protocol shall :

a) Make the necessary assessments of the nature and extent of the casualty or emergency or, as the case may be, of the type and approximate quantity of oil or other harmful substances and the direction and speed or drift or the spillage ;

b) Take every practicable measure to avoid or reduce the effects of pollution ;

c) Immediately inform all other Parties, either directly or through the regional centre, of these assess ments and of any action which it has taken or which it intends to take to combat the pollution ;

d) Continue to observe the situation for as long as possible and report thereon in accordance with article 8.

2. Where action is taken to combat pollution originating from a ship, all possible measures shall be taken to safeguard the persons present on board and to the extent possible, the ship itself. Any Party which takes such action shall inform the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization.

Article 10

1. Any Party requiring assistance for combating pollution by oil or other harmful substances polluting or threatening to pollute its coasts may call for assistance from other Parties, either directly or through the regional centre referred to in article 6, starting with the Parties which appear likely to be affected by the pollution. This assistance may comprise, in particular, expert advice and the supply to or placing at the disposal of the Party concerned of products, equipment and nautical facilities. Parties so requested shall use their best endeavours to render this assistance.

2. Where the Parties engaged in an operation to combat pollution cannot agree on the organization of the operation, the regional centre may, with theit approval, co-ordinate the activity of the facilities pur into operation by these Parties.

Article 11

The application of the relevant provisions of articles 6, 7, 8, 9 and 10 of this Protocol relating to the regional centre shall be extended, as appropriate, to sub-regional centres in the event of their establishment, taking into account their objectives and functions and their relationship with the said regional centre.

Article 12

1. Ordinary meetings of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with ordinary meetings of the Contracting Parties to the Convention, held pursuant to article 14 of the Convention. The Parties to this Protocol may also hold extraordinary meetings as provided in article 14 of the Convention

2. It shall be the function of the meetings of the Parties to this Protocol, in particular :

a) To keep under review the implementation of this Protocol, and to consider the efficacy of the measures adopted and the need for any other measures, in particular in the form of annexes ;

b) To review and amend as required any annex to this Protocol ;

c) To discharge such other functions as may be appropriate for implementation of this Protocol.

Article 13

1. The provisions of the Convention relating to any protocol shall apply with respect to the present Protocol.

2. The rules of procedure and the financial rules adopted pursuant to article 18 of the Convention shall apply with respect to this Protocol, unless the Parties to this Protocol agree otherwise.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE at Barcelona on 16 February 1976 in a single copy in the Arabic, English, French and Spanish languages, the four texts being equally authoritative.

ANNEX I

Contents of the report

to be made pursuant to article 8 to this Protocol

1. Each report shall, as far as possible, contain, in general :

a) The identification of the source of pollution (identity of the ship, where appropriate) ;

b) The geographic position, time and date of the occurrence of the incident or of the observation ;

c) The wind and sea conditions prevaling in the area ;

d) Where the pollution originates from a ship, relevant details respecting the conditions of the ship.

2. Each report shall contain, whenever possible, in particular :

a) A clear indication or description of the harmful substances involved, including the correct technical names of such sulbstances (trade names should not be used in place of the correct technical names) ;

b) A statement or estimate of the quantities, concentrations and likely conditions of harmful substances discharged or likely to be discharged into the sea ;

c) Where relevant, a description of the packaging and identifying marks ; and

d) The name of the consignor, consignee or manufacturer.

3. Each report shall clearly indicate, whenever possible, whether the harmful substance discharged or likely to be discharged is oil or a noxious liquid, solid or gaseous substance and whether such substance was or is carried in bulk or contained in packaged form, freight containers, portable tanks, or road and rail tank wagons.

4. Each report shall be supllemented as neccessary by any relevant information requested by a recipient of the report or deemed appropriate by the person sending the report.

5. Any of the persons referred to in article 8, paragraph 1, of this Protocol shall :

a) Supplement as far as possible the initial report, as necessary, with information concerning further developments ; and

b) Comply as fully as possible with requests from affected States for additional information.

CONVENTION POUR LA PROTECTION DE LA MER MEDITERRANNEE CONTRE LA POLLUTION

Les Parties contractantes,

Conscientes de la valeur économique, sociale et culturelle du millieu marin de la zone de la mer Méditerranée et de son importance pour la santé,

Pleinement conscientes qu'il leur incombe de préserver ce partimoine commun dans l'intérêt des générations présentes et futures,

Reconnaissant que la pollution fait peser une menace sur le milieu marin, son équilibre écologique, ses ressources et ses utilisations légitimes,

Tenant compte des caractéristiques hydrographiques et écologiques spéciales de la zone de la mer Méditerranée et de sa vulnérabilité particulière à la pollution

Notant que, malgré les progrès réalisés, les conventions internationales existant en la matière ne s'appliquent pas à tous les aspects et à toutes les sources de la pollution du milieu marin et ne répondent pas entièrement aux besoins spéciaux de la zone de la mer Méditerranée,

Appréciant pleinement la nécessité d'une coopération étroite entre les Etats et les organisations internationales concernées, dans le cadre d'un vaste ensemble de mesures concertées à l'échelon régional, pour protéger et améliorer le milieu marin de la zone de la mer Méditerranée,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

CHAMP D'APPLICATION GEOGRAPHIQUE

1. Aux fins de la présente Convention, la zone de la mer Méditerranée désigne les eaux maritimes de la Méditerranée proprement dite et des golfes et mers qu'elle comprend, la limite occidentale étant le méridien qui passe par le phare du cap Spartel, à l'entrée du détroit de Gibraltar, et la limite orientale étant constituée par la limite méridionale du détroit des Dardanelles, entre les phares de Mehemetcik et de Kumkale.

2. Sauf disposition contraire de l'un quelconque des protocoles relatifs à la présente Convention, la zone de la mer Méditerranée ne comprend pas les eaux intérieures des Parties contractantes.

Article 2

DEFINITIONS

Aux fins de la présente Convention :

a) On entend par «pollution» l'introduction directe ou indirecte, par l'homme, de substances ou d'énergie dans le milieu marin, lorsqu'elle a des effets nuisibles tels que dommages aux ressources biologiques, risques pour la santé de l'homme, entraves aux activités maritimes y compris la pêche, altération de la qualité de l'eau de mer du point de vue de son utilisation, et dégradation des valeurs d'agrément ;

b) On entend par «Organisation» l'organisme chargé d'assurer les fonctions de secrétatiat en vertu de l'article 13 de la présente Convention.

Article 3

DISPOSITIONS GENERALES

1. Les Parties contractantes peuvent conclure des accords bilatéraux ou multilatéraux, y compris des accords régionaux ou sous-régionaux, pour la protection du milieu marin de la zone de la mer Méditerranée contre la pollution, sous réserve que de tels accords soient compatibles avec la présente Convention et conformes au droit international. Copie de ces accords sera communiquée à l'Organisation.

2. Aucune disposition de la présente Convention ne peut porter atteinte à la codification et à l'élaboration du droit de la mer par la Conférence des Nations Unies sur le droit de la mer convoquée en vertu de la résolution 2750 C (XXV) de l'Assemblée générale des Nations Unies, ni aux revendications ou positions juridiques présentes ou futures de tout Etat touchant le droit de la mer et la nature et l'étendue de la juridiction de l'Etat riverain et de l'Etat du pavillon.

Article 4

ENGAGEMENTS GENERAUX

1. Les Parties contractantes prennent individuellement ou conjointement toutes mesures appropriées conformes aux dispositions de la présente Convention et des protocoles en vigueur auxquels elles sont parties pour prévenir, réduire et combattre la pollution dans la zone de la mer Méditerranée et pour protéger et améliorer le milieu marin dans cette zone.

2. Les Parties contractantes coopèrent en vue d'élaborer et d'adopter, en plus des protocoles ouverts à la signature en même temps que la présente Convention, des protocoles additionnels prescrivant des mesures, des procédures et des normes convenues en vue d'assurer l'application de la Convention.

3. Les Parties contractantes s'engagent en outre à promouvoir, dans le cadre des organismes internationaux qu'elles considèrent comme qualifiés, des mesures concernant la protection du milieu marin dans la zone de la mer Méditerranée contre tous les types et sources de pollution.

Article 5

POLLUTION DUE AUX OPERATIONS D'IMMERSION EFFECTUEES PAR LES NAVIRES ET AERONEFS

Les Parties contractantes prennent toutes mesures appropriées pour prévenir et réduire la pollution de la zone de la mer Méditerranée due aux opérations d'immersion effectuées par les navires et les aéronefs.

Article 6

POLLUTION PAR LES NAVIRES

Les Parties contractantes prennent toutes mesures conformes au droit international pour prévenir, réduire et combattre la pollution de la zone de la mer Méditerranée causée par les rejets des navires et pour assurer la mise en oeuvre effective, dans cette zone, des règles généralement admises sur le plan international relatives à la lutte contre ce type de pollution.

Article 7

POLLUTION RESULTANT DE L'EXPLORATION ET DE L'EXPLOITATION DU PLATEAU CONTINENTAL, DU FOND DE LA MER ET DE SON SOUS-SOL

Les Parties contractantes prennent toutes mesures appropriées pour prévenir, réduire et combattre la pollution de la zone de la mer Méditerranée résultant de l'exploration et de l'exploitation du plateau continental, du fond de la mer et de son sous-sol.

Article 8

POLLUTION D'ORIGINE TELLURIQUE

Les Parties contractantes prennent toutes mesures appropriées pour prévenir, réduire et combattre la pollution de la zone de la mer Méditerranée due aux déversements par les fleuves, les établissements côtiers ou les émissaires, ou émanant de toute autre source située sur leur territoire.

Article 9

COOPERATION EN CAS DE POLLUTION RESULTANT D'UNE SITUATION CRITIQUE

1. Les Parties contractantes coopèrent pour prendre les dispositions nécessaires en cas de situation critique génératrice de pollution dans la zone de la mer Méditerranée, quelles que soient les causes de cette situation critique, et pour réduire ou éliminer les dommages qui en résultent.

2. Toute Partie contractante ayant connaissance d'une situation critique génératrice de pollution dans la zone de la mer Méditerranée informe sans délai l'Organisation ainsi que, par l'intermédiaire de l'Organisation ou directement, toute Partie contractante qui pourrait être affectée par une telle situation critique.

Article 10

SURVEILLANCE CONTINUE DE LA POLLUTION

1. Les Parties contractantes s'efforcent d'instaurer, en étroite coopération avec les organismes internationaux qu'elles considèrent comme qualifiés, des programmes complémentaires ou communs de surveillance continue de la pollution dans la zone de la mer Méditerrannée, y compris, le cas échéant, des programmes bilatéraux ou multilatéraux, et s'efforcent d'instituer dans cette zone un système de surveillance continue de la pollution.

2. A cette fin, les Parties contractantes désignent les autorités chargées d'assurer la surveillance continue de la pollution dans les zones relevant de leur juridiction nationale et participent, autant que faire se peut, à des arrangements internationaux pour la surveillance continue de la pollution dans les zones situées au-delà des limites de leur juridiction nationale.

3. Les Parties contractantes s'engagent à coopérer pour élaborer, adopter et mettre en oeuvre les annexes à la présente Convention qui peuvent être requises pour prescrire des procédures et des normes communes en vue de la surveillance continue de la pollution.

Article 11

COOPERATION SCIENTIFIQUE ET TECHNOLOGIQUE

1. Les Parties contractantes s'engagent, dans la mesure du possible, à cooperer directement ou, s'il y a lieu, par l'entremise d'organisations régionales ou autres organisations internationales qualifiées dans les domaines de la science et de la technologie, ainsi qu'à échanger des données et autres renseignements d'ordre scientifique, aux fins de la réalisation des objectifs de la présente Convention.

2. Les Parties contractantes s'engagent, dans la mesure du possible, à promouvoir et à coordonner leurs programmes nationaux de recherche concernant tous les types de pollution du milieu marin dans la zone

de la mer Méditerranée et à coopérer pour instaurer et mettre en oeuvre des programmes régionaux et autres programmes internationaux de recherche aux fins de la réalisation des objectifs de la présente Convention.

3. Les Parties contractantes s'engagent à coopérer pour fournir une assistance technique et d'autres formes possibles d'assistance dans les domaines en rapport avec la pollution du milieu marin, en accordant la priorité aux besoins spéciaux des pays en voie de développement de la région méditerranéenne.

Article 12

RESPONSABILITE ET REPARATION DES DOMMAGES

Les Parties contractantes s'engagent à coopérer aussitôt que possible pour élaborer et adopter des procédures appropriées concernant la détermination des responsabilités et la réparation des dommages résultant de la pollution du milieu marin en violation des dispositions de la présente Convention et des protocoles applicables.

Article 13

ARRANGEMENTS DE CARACTERE INSTITUTIONNEL

Les Parties contractantes désignent le Programme des Nations Unies pour l'environnement pour assurer les fonctions de secrétariat ci-après :

i) Convoquer et préparer les réunions des Parties contractantes et les conférences prévues aux articles 14, 15 et 16 ;

ii) Communiquer aux Parties contractantes les notifications, rapports et autres renseignements reçus en conformité des articles 3, 9 et 20 ;

iii) Examiner les demandes de renseignements et les informations émanant des Parties contractantes et consulter lesdites parties sur les questions relatives à la présente Convention, à ses protocoles et à ses annexes ;

iv) Accomplir les fonctions qui lui sont confiées en vertu des protocoles à la présente Convention ;

v) Accomplir toutes autres fonctions qui lui sont confiées, le cas échéant, par les Parties contractantes ;

vi) Assurer la coordination nécessaire avec d'autres organismes internationaux que les Parties contractantes considèrent comme qualifiés, et prendre notamment les dispositions administratives requises, le cas échéant, pour s'acquitter efficacement des fonctions de secrétariat.

Article 14

REUNION DES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les Parties contractantes tiennent une réunion ordinaire tous les deux ans et, chaque fois qu'elles le jugent nécessaire, des réunions extraordinaires à la demande de l'Organisation ou à la demande d'une Partie contractante, à condition que ces demandes soient appuyées par au moins deux Parties contractantes.

2. Les réunions des Parties contractantes ont pour objet de veiller à l'application de la présente Convention et des protocoles et, en particulier :

i) De procéder à un examen général des inventaires établis par les Parties contractantes et par les organismes internationaux qualifiés sur l'état de la pollution marine et sur ses effets dans la zone de la mer Méditerranée ;

ii) D' étudier les rapports soumis par les Parties contractantes conformément à l'article 20 ;

iii) D'adopter, de réviser et d'amender, le cas échéant, conformément à la procédure établie à l'article 17, les annexes à la présente Convention et aux protocoles ;

iv) De faire des recommandations concernant l'adoption de protocoles additionnels ou d'amendements à la présente Convention ou aux protocoles, conformément aux dispositions des articles 15 et 16 ;

v) De constituer, le cas échéant, des groupes de travail chargés d'examiner toute question en rapport avec la présente Convention et les protocoles et annexes ;

vi) D'étudier et de mettre en oeuvre toute mesure supplémentaire requise, le cas échéant, pour la réalisation des objectifs de la présente Convention et des protocoles.

Article 15

ADOPTION DE PROTOCOLES ADDITIONNELS

1. Les Parties contractantes, au cours d'une conférence diplomatique, peuvent adopter des protocoles additionnels à la présente Convention, conformément au paragraphe 2 de l'article 4.

2. Une conférence diplomatique en vue de l'adoption de protocoles additionnels est convoquée par l'Organisation si les deux tiers des Parties contractantes en font la demande.

3. En attendant l'entrée en vigueur de la présente Convention, l'Organisation peut, après avoir consulté les signataires de la présente Convention, convoquer une conférence diplomatique en vue de l'adoption de protocoles additionnels.

Article 16

AMENDEMENTS A LA CONVENTION ET AUX PROTOCOLES

1. Toute Partie contractante à la présente Convention peut proposer des amendements à la Convention. Les amendements sont adoptés au cours d'une conférence diplomatique convoquée par l'Organisation à la demande des deux tiers des Parties contractantes.

2. Toute Partie contractante à la présente Convention peut proposer des amendements à l'un quelconque des protocoles. Les amendements sont adoptés au cours d'une conférence diplomatique convoquée par l'Organisation à la demande des deux tiers des Parties contractantes au protocole concerné.

3. Les amendements à la présente Convention sont adoptés à la majorité des trois quarts des Parties contractantes à la Convention représentées à la Conférence diplomatique, et soumis par le Dépositaire à l'acceptation de toutes les Parties contractantes à la Convention. Les amendements à tout protocole sont adoptés à la majorité des trois quarts des Parties contractantes audit protocole représentées à la Conférence diplomatique, et soumis par le Dépositaire à l'acceptation de toutes les Parties contractantes audit protocole.

4. L'acceptation des amendements est notifiée par écrit au Dépositaire. Les amendements adoptés conformément au paragraphe 3 du présent article entreront en vigueur, entre les Parties contractantes les ayant acceptés, le trentième jour après que le Dépositaire aura reçu notification de leur acceptation par les trois quarts au moins des Parties contractantes à la présente Convention ou au protocole concerné, selon le cas.

5. Après l'entrée en vigueur d'un amendement à la présente Convention ou à un protocole, toute nouvelle Partie contractante à la présente Convention ou audit protocole devient Partie contractante à l'instrument tel qu'amendé.

Article 17

ANNEXES ET AMENDEMENTS AUX ANNEXES

1. Les annexes à la présente Convention ou à l'un quelconque des protocoles font partie intégrale de la Convention ou du protocole, selon le cas.

2. Sauf disposition contraire de l'un quelconque des protocoles, la procédure suivante s'applique à l'adoption et à l'entrée en vigueur de tout amendement aux annexes de la présente Convention ou de l'un quelconque des protocoles, exception faite des amendements à l'annexe concernant l'arbitrage:

i) Toute Partie contractante peut proposer des amendements aux annexes de la présente Convention ou des protocoles lors des réunions prévues à l'article 14 ;

ii) Les amendements sont adoptés à la majorité des trois quarts des Parties contractantes à l'instrument dont il s'agit ;

iii) Le Dépositaire communique sans délai à toutes les Parties contractantes les amendements ainsi adoptés ;

iv) Toute Partie contractante qui n'est pas en mesure d'approuver un amendement aux annexes de la présente Convention ou de l'un quelconque des protocoles en donne par écrit notification au Dépositaire avant l'expiration d'une période déterminée par les Parties contractantes concernées lors de l'adoption de l'amendement ;

v) Le Dépositaire informe sans délai toutes les Parties contractantes de toute notification reçue conformément au sous-paragraphe précédent ;

vi) A l'expiration de la période indiquée au sous-paragraphe iv ci-dessus, l'amendement à l'annexe prend effet pour toutes les Parties contractantes à la présente Convention ou au protocole concerné qui n'ont pas soumis de notification en conformité des dispositions dudit sous-paragraphe.

3. L'adoption et l'entrée en vigueur d'une nouvelle annexe à la présente Convention ou à l'un quelconque des protocoles sont soumises aux mêmes procédures que l'adoption et l'entrée en vigueur d'un amendement à une annexe conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article ; toutefois, si cela implique un amendement à la Convention ou au protocole dont il s'agit, la nouvelle annexe n'entre en vigueur qu'après amendement de la Convention ou du protocole.

4. Les amendements à l'annexe concernant l'arbitrage sont considérés comme des amendements à la présente Convention et ils sont proposés et adoptés conformément à la procédure indiquée à l'article 16 ci-dessus.

Article 18

REGLEMENT INTERIEUR ET REGLES FINANCIERES

1. Les Parties contractantes adoptent un règlement intérieur pour les réunions et conférences visées aux articles 14, 15 et 16 ci-dessus.

2. Les Parties contractantes adoptent des règles financières, préparées en consultation avec l'Organisation, pour déterminer notamment leur participation financière.

Article 19

EXERCICE PARTICULIER DU DROIT DE VOTE

Dans les domaines relevant de leurs compétences, la Communauté économique européenne et tout groupement économique régional visé à l'article 24 exercent leur droit de vote avec un nombre de voix égal au nombre de leurs Etats membres qui sont Parties contractantes à la présente Convention et à un ou plusieurs protocoles; la Communauté économique européenne et tout groupement mentionné ci-dessus n'exercent pas leur droit de vote dans le cas où les Etats membres concernés exercent le leur et réciproquement.

Article 20

RAPPORTS

Les Parties contractantes adressent à l'Organisation des rapports sur les mesures adoptées en application de la présente Convention et des protocoles auxquels elles sont parties, la forme et la fréquence de ces rapports étant déterminées lors des réunions des Parties contractantes.

Article 21

CONTROLE DE L'APPLICATION

Les Parties contractantes s'engagent à coopérer pour élaborer des procédures leur permettant de veiller à l'application de la présente Convention et des protocoles.

Article 22

REGLEMENT DES DIFFERENDS

1. Si un différend surgit entre des Parties contractantes à propos de l'interprétation ou de l'application de la présente Convention ou des protocoles, ces parties s'efforcent de le régler par voie de négociation ou par tout autre moyen pacifique de leur choix.

2. Si les parties concernées ne peuvent régler leur différend par les moyens mentionnés au paragraphe précédent, le différend est d'un commun accord soumis à l'arbitrage dans les conditions définies dans l'annexe A à la présente Convention.

3. Toutefois, les Parties contractantes peuvent à n'importe quel moment déclarer reconnaître comme obligatoire de plein droit et sans convention spéciale à l'égard de toute autre Partie acceptant la même obligation l'application de la procédure d'arbitrage conformément aux dispositions de l'annexe A. Une telle déclaration est notifiée par écrit au Dépositaire qui en donne communication aux autres Parties.

Article 23

RELATION ENTRE LA CONVENTION ET LES PROTOCOLES

1. Nul ne peut devenir Partie contractante à la présente Convention s'il ne devient en même temps partie à l'un au moins des protocoles. Nul ne peut devenir partie contractante à l'un quelconque des protocoles s'il n'est pas, ou ne devient pas en même temps, Partie contractante à la présente Convention.

2. Tout protocole à la présente Convention n'engage que les parties contractantes à ce protocole.

3. Seules les parties contractantes à un protocole peuvent prendre les décisions relatives audit protocole pour l'application des articles 14, 16 et 17 de la présente Convention.

Article 24

SIGNATURE

La présente Convention, le Protocole relatif à la prévention de la pollution de la mer Méditerranée par les opérations d'immersion effectuées par les navires et aéronefs et le Protocole relatif à la coopération en matière de lutte contre la pollution de la mer Médi-

terranée par les hydrocarbures et autres substances nuisibles en cas de situation critique seron ouverts à Barcelone le 16 février 1976 et à Madrid du 17 février 1976 au 16 février 1977 à la signature des Etats invités en tant que participants à la Conférence de plénipotentiaires des Etats côtiers de la région méditerranéenne sur la protection de la mer Méditerranée, tenue à Barcelone du 2 au 16 février 1976, et de tout Etat habilité à signer l'un quelconque des protocoles, conformément aux dispositions de ce protocole. Ils seront également ouverts, jusqu'à la même date, à la signature de la Communauté économique européenne et de tout groupement économique régional similaire dont l'un au moins des membres est un Etat côtier de la zone de la mer Méditerranée et qui excrce des compétences dans des domaines couverts par la présente Convention ainsi que par tout protocole les concernant.

Article 25

RATIFICATION, ACCEPTATION OU APPROBATION

La présente Convention et tout protocole y relatif seront soumis à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés auprès du Gouvernement de l'Espagne, qui assumera les fonctions de dépositaire.

Article 26

ADHESION

1. A partir du 17 février 1977, la présente Convention, le Protocole relatif à la prévention de la pollution de la mer Méditerranée par les opérations d'immersion effectuées par les navires et aéronefs et le Protocole relatif à la coopération en matière de lutte contre la pollution de la mer Méditerranée par les hydrocarbures et autres substances nuisibles en cas de situation critique seront ouverts à l'adhésion des Etats visés à l'article 24, de la Communauté économique européenne et de tout groupement visé audit article.

2. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention et de tout protocole y relatif, tout Etat non visé à l'article 24 pourra adhérer à la présente Convention et à tout protocole, sous réserve d'approbation préalable par les trois quarts des parties contractantes au protocole concerné.

3. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Dépositaire.

Article 27

ENTREE EN VIGUEUR

1. La présente Convention entrera en vigueur à la même date que le premier des protocoles à entrer en vigueur.

2. La Convention entrera également en vigueur à l'égard des Etats, de la Communauté économique européenne et de tout groupement économique régional, visés à l'article 24, qui auront accompli les formalités requises pour devenir parties contractantes à tout autre protocole qui ne serait pas encore entré en vigueur.

3. Tout protocole à la présente Convention, sauf disposition contraire de ce protocole, entrera en vigueur le trentième jour à compter de la date du dépôt d'au moins six instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation de ce protocole ou d'adhésion à celui-ci par les parties visées à l'article 24.

4. Par la suite, la présente Convention et tout protocole entreront en vigueur à l'égard de tout Etat, de la Communauté économique européenne et de tout groupement économique régional, visés à l'article 24, le trentième jour après le dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

Article 28

DENONCIATION

1. A tout moment après l'expiration d'un délai de trois ans à compter de la date à laquelle la présente Convention sera entrée en vigueur, toute Partie contractante pourra dénoncer la Convention en donnant par écrit une notification à cet effet.

2. Sauf disposition contraire de l'un quelconque des protocoles à la présente Convention, toute Partie contractante pourra, à tout moment après l'expiration d'un délai de trois ans à compter de la date d'entrée en vigueur de ce protocole, dénoncer le protocole en donnant par écrit une notification à cet effet.

3. La dénonciation prendra effet 90 jours après la date à laquelle elle aura été reçue par le dépositaire.

4. Toute Partie contractante qui dénonce la présente Convention sera considérée comme ayant également dénoncé tout protocole auquel elle était partie.

5. Toute Partie contractante qui, à la suite de sa dénonciation d'un protocole, n'est plus partie à aucun des protocoles à la présente Convention sera considérée comme ayant également dénoncé la présente Convention.

Article 29

FONCTIONS DU DEPOSITAIRE

1. Le Dépositaire notifie aux Parties contractantes, à toute autre partie visée à l'article 24, ainsi qu'à l'Organisation :

i) La signature de la présente Convention et de tout protocole y relatif et le dépôt des instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, effectués conformément aux dispositions des articles 24, 25 et 26 ;

ii) La date à laquelle la Convention et tout protocole entreront en vigueur conformément aux dispositions de l'article 27 ;

iii) Les notifications de dénonciation faites conformément aux dispositions de l'article 28 ;

iv) Les amendements adoptés en ce qui concerne la Convention et tout protocole, leur acceptation par les Parties contractantes et la date d'entrée en vigueur de ces amendements conformément aux dispositions de l'article 16 ;

v) L'adoption de nouvelles annexes et les amendements à toute annexe conformément aux dispositions de l'article 17 ;

vi) Les déclarations d'acceptation de l'application obligatoire de la procédure d'arbitrage conformément au paragraphe 3 de l'article 22.

2. L'original de la présente Convention et de tout protocole y relatif sera déposé auprès du Dépositaire, le Gouvernement de l'Espagne, qui en adressera des copies certifiées conformes aux Parties contractantes et à l'Organisation, ainsi qu'au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, pour enregistrement et publication conformément à l'Article 102 de la Charte des Nations Unies.

EN FOI QUOI les soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention.

FAIT A BARCELONE, le seize février mil neuf cent soixante-seize, en un seul exemplaire en langues

anglaise, arabe, espagnole et française, les quatre textes aisant également foi.

ANNEXE A

Arbitrage

Article premier

A moins que les parties au différend n'en conviennent autrement, la procédure d'arbitrage est conduite conformément aux dispositions de la présente annexe.

Article 2

1. Sur requête adressée par une Partie contractante à une autre Partie contractante en application des paragraphes 2 ou 3 de l'article 22 de la Convention, il est constitué un tribunal arbitral. La requête d'arbitrage indique l'objet de la requête, y compris, notamment, les articles de la Convention ou des protocoles dont l'interprétation ou l'application font l'objet de litige.

2. La partie requérante informe l'Organisation du fait qu'elle a demandé la constitution d'un tribunal arbitral, du nom de l'autre partie au différend ainsi que des articles de la Convention ou des protocoles dont l'interprétation ou l'application font à son avis l'objet du litige. L'Organisation communique les informations ainsi reçues à toutes les Parties contractantes à la Convention.

Article 3

Le tribunal arbitral est composé de trois membres : chacune des parties au différend nomme un arbitre ; les deux arbitres ainsi nommés désignent d'un commun accord le troisième arbitre, qui assume la présidence du tribunal. Ce dernier ne doit pas être ressortissant de l'une des parties au différend, ni avoir sa résidence habituelle sur le territoire de l'une de ces parties, ni se trouver au service de l'une d'elles, ni s'être déjà occupé de l'affaire à aucun titre.

Article 4

1. Si dans un délai de deux mois après la nomination du deuxième arbitre. le président du tribunal arbitral n'est pas désigné, le Secrétaire général des Nations Unies procède, à la requête de la partie la plus diligente, à sa désignation dans un nouveau délai de deux mois.

2. Si, dans un délai de deux mois après la réception de la requête, l'une des parties au différend ne procède pas à la nomination d'un arbitre, l'autre partie peut saisir le Secrétaire général des Nations Unies qui désigne le président du tribunal arbitral dans un nouveau délai de deux mois. Dès sa désignation, le président du tribunal arbitral demande à la partie qui n'a pas nommé d'arbitre de le faire dans un délai de deux mois. Passé ce délai, il saisit le Secrétaire général des Nations Unies qui procède à cette nomination dans un nouveau délai de deux mois.

Article 5

1. Le tribunal arbitral décide selon les règles du droit international et, en particulier, de la présente Convention et des protocoles concernés.

2. Tout tribunal arlitral constitué aux termes de la présente annexe établit ses propres règles de procédure.

Article 6

1. Les décisions du tribunal arbitral, tant sur la procédure que sur le fond, sont prises à la majorité des voix de ses membres.

2. Le tribunal peut prendre toutes mesures appropriées pour établir les faits. Il peut, à la demande de l'une des parties, recommander les mesures conservatoires indispensables.

3. Si deux ou plusieurs tribunaux arbitraux constituées aux termes de la présente annexe se trouvent saisis de requêtes ayant des objets identiques ou analogues, ils peuvent s'informer des procédures relatives à l'établissement des faits et en tenir compte dans la mesure du possible.

4. Les parties au différend fourniront toutes facilités nécessaires pour la conduite efficace de la procédure.

5. L'absence ou le défaut d'une partie au différend ne fait pas obstacle à la procédure.

Article 7

1. La sentence du tribunal arbitral est motivée. Elle est définitive et obligatoire pour les parties au différend.

2. Tout différend qui pourrait surgir entre les parties concernant l'interprétation ou l'exécution de la sentence peut être soumis par la partie la plus diligente au tribunal arbitral qui l'a rendue ou, si ce dernier ne peut en être saisi, à un autre tribunal arbitral constitué à cet effet de la même manière que le premier.

Article 8

La Communauté économique européenne et tout groupement économique visé à l'article 24 de la Convention, comme toute autre Partie contractante à la Convention, sont habilités à agir comme requérants ou appelés devant le tribunal arbitral.

PROTOCOLE RELATIF A LA PREVENTION DE LA POLLUTION DE LA MER MEDITERRANEE PAR LES OPERATIONS D'IMMERSION EFFECTUEES PAR LES NAVIRES ET AERONEFS

Les Parties contractantes au présent Protocole,

Etant parties à la Convention pour la protection de la mer Méditerranée contre la pollution,

Reconnaissant le danger que fait courir au milieu marin la pollution résultant des opérations d'immersion de déchets ou autres matières, effectuées par les navires et aéronefs,

Estimant qu'il est de l'intérêt commun des Etats riverains de la mer Méditerranée de protéger le milieu marin contre ce danger,

Tenant compte de la Convention sur la prévention de la pollution des mers résultant de l'immersion de déchets et d'autres matières, adoptée à Londres en 1972,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

Les Parties contractantes au présent Protocole (ci-après dénommées «des Parties») prennent toutes mesures appropriées pour prévenir et réduire la pollution de la zone de la mer Méditerranée résultant des opérations d'immersion effectuées par les navires et les aéronefs.

Article 2

La zone d'application du présent Protocole est la zone de la mer Méditerranée délimitée à l'article premier de la Convention pour la protection de la mer Méditerranée contre la pollution (ci-après dénommée «la Convention»).

Article 3

Aux fins du présent Protocole :

1. «Navires et aéronefs» signifie véhicules circulant sur l'eau, dans l'eau, ou dans les airs, quel qu'en soit le type. Cette expression englobe les véhicules sur coussin d'air et les engins flottants, qu'ils soient autopropulsés ou non, ainsi que les plates-formes ou autres ouvrages placés en mer et leur équipement.

2. «Déchets ou autres matières» signifie matériaux et substances de tout type, de toute forme et de toute nature.

3. «Immersion» signifie :

a) Tout rejet délibéré dans la mer de déchets et autres matières à partir de navires et aéronefs ;

b) Tout sabordage en mer de navires et aéronefs.

4. Le terme «immersion» ne vise pas :

a) Le rejet en mer de déchets ou autres matières résultant ou provenant de l'exploitation normale de navires et aéronefs ainsi que leur équipement, à l'exception des déchets ou autres matières transportés par ou transbordés sur des navires ou aéronefs qui sont utilisés pour l'immersion de ces matières ou provenant du traitement de tels déchets ou autres matières à bord desdits navires ou aéronefs.

b) Le dépôt de matières à des fins autres que leur simple élimination sous réserve qu'un tel dépôt ne soit pas incompatible avec l'objet du présent Protocole

5. «Organisation» signifie l'organisme visé à l'article 13 de la Convention.

Article 4

L'immersion dans la zone de la mer Méditerranée de déchets ou autres matières énumérés à l'annexe I du présent Protocole est interdite.

Article 5

L'immersion dans la zone de la mer Méditerranée de déchets ou autres matières énumérés à l'annexe II du présent Protocole est subordonnée, dans chaque cas, à la délivrance préalable, par les autorités nationales compétentes, d'un permis spécifique.

Article 6

L'immersion dans la zone de la mer Méditerranée de tout autre déchet ou autre matière est subordonnée à la délivrance préalable, par les autorités nationales compétentes, d'un permis général.

Article 7

Les permis visés aux articles 5 et 6 ci-dessus ne seront délivrés qu'après un examen attentif de tous les facteurs énumérés à l'annexe III du présent Protocole. L'Organisation recevra les données relatives auxdits permis.

Article 8

Les dispositions des articles 4, 5 et 6 ne s'appliquent pas en cas de force majeure due aux intempéries ou à toute autre cause lorsque la vie humaine ou la sécurité d'un navire ou d'un aéronef est menacée. Dans ce cas, les déversements seront immédiatement notifiés à l'Organisation et, par l'intermédiaire de l'Organisation ou directement, à toute Partie qui pourrait être affectée, avec tous les détails concernant les circonstances, la nature et les quantités des déchets ou autres matières immergés.

Article 9

En cas de situation critique ayant un caractère exceptionnel, si une Partie estime que des déchets ou autres matières figurant à l'annexe I du présent Protocole ne peuvent être éliminés à terre sans risque ou préjudice inacceptable, notamment pour la sécurité de la vie de l'homme, elle consultera immédiatement l'Organisation. L'Organisation, après consultation des Parties au présent Protocole. recommandera des méthodes de stockage ou les moyens de destruction ou d'élimination les plus satisfaisants selon les circonstances. La Partie informera l'Organisation des mesures adoptées en application de ces recommandations. Les Parties s'engagent à se prêter mutuellement assistance dans de telles situations.

Article 10

1. Chaque Partie désigne une ou plusieurs autorités compétentes pour :

a) Délivrer les permis spécifiques visés à 'articlel 5 ;

b) Délivrer les permis généraux visés à l'article 6 ;

c) Enregistrer la nature et la quantité des déchets ou autres matières dont l'immersion est autorisée, ainsi que le lieu, la date et la méthode d'immersion.

2. Les autorités compétentes de chaque Partie délivreront les permis visés aux articles 5 et 6 pour les déchets ou autres matières destinés à l'immersion :

a) Chargés sur son territoire ;

b) Chargés par un navire ou un aéronef enregistré sur son territoire ou battant son pavillon lorsque ce chargement a lieu sur le territoire d'un Etat non partie au présent Protocole.

Article 11

1. Chaque Partie applique les mesures requises pour la mise en oeuvre du présent Protocole :

a) Aux navires et aéronefs enregistrés sur son territoire ou battant son pavillon ;

b) Aux navires et aéronefs chargeant sur son territoire des déchets ou autres matières qui doivent être immergés ;

c) Aux navires et aéronefs présumés effectuer des opérations d'immersion dans les zones relevant, en la matière, de sa juridiction.

2. Le présent Protocole ne s'applique pas aux navires et aéronefs appartenant à un Etat partie au présent Protocole ou exploités par cet Etat tant que celui-ci les utilise exclusivement à des fins gouvernementales et non commerciales. Cependant, chaque Partie doit s'assurer, en prenant des mesures appropriées qui ne compromettent pas les opérations ou la capacité opérationnelle des navires ou aéronefs lui appartenant ou exploités par elle, que ceux-ci agissent d'une manière compatible avec le présent Protocole, pour autant que cela soit raisonnable dans la pratique.

Article 12

Chacune des Parties s'engage à donner pour instruction à ses navires et aéronefs d'inspection maritime ainsi qu'aux autres services qualifiés de signaler à leur autorités nationales tous incidents ou situations dans la zone de la mer Méditerranée qui font soupçonner qu'il y a eu ou qu'il va y avoir immersion contraire aux dispositions du présent Protocole. Cette Partie en informera, si elle le juge opportun, toute autre Partie intéressée.

Article 13

Aucune des dispositions du présent Protocole ne porte atteinte au droit de chaque Partie d'adopter d'autres mesures, conformément au droit international

pour prévenir la pollution due aux opérations d'immersion.

Article 14

1. Les réunions ordinaires des Parties au présent Protocole se tiennent lors des réunions ordinaires des Parties contractantes à la Convention organisées en application de l'article 14 de ladite Convention. Les Parties au présent Protocole peuvent aussi tenir des réunions extraordinaires conformément à l'article 14 de la Convention.

2. Les réunions des Parties au présent Protocole ont notamment pour objet :

a) De veiller à l'application du présent Protocole, et d'examiner l'efficacité des mesures adoptées et l'opportunité de prendre d'autres dispositions, en particulier sous forme d'annexes ;

b) D'étudier et d'apprécier les données relatives aux permis délivrés conformément aux articles 5, 6 et 7 et aux immersions opérées ;

c) De réviser et d'amender, le cas échéant, toute annexe au présent Protocole ;

d) De remplir, en tant que de besoin, toutes autres fonctions en application du présent Protocole.

3. Les amendements aux annexes du présent Protocole en vertu de l'article 17 de la Convention sont adoptés par un vote à la majorité des trois quarts des Parties.

Article 15

1. Les dispositions de la Convention se rapportant à tout protocole s'appliquent à l'égard du présent Protocole.

2. Le règlement intérieur et les règles financières adoptées conformément à l'article 18 de la Convention s'appliquent à l'égard du présent Protocole, à moins que les Parties au présent Protocole n'en conviennent autrement.

EN FOI QUOI les soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

FAIT A BARCELONE, le seize février mil neuf cent soixante-seize, en un seul exemplaire en langues anglaise, arabe, espagnole et française, les quatre textes faisant également foi.

ANNEXE I

A. Les substances ou matières suivantes sont énumérées aux fins d'application de l'article 4 du Protocole :

1. Composés organo-halogénés et composés qui peuvent donner naissance à de telles substances dans le milieu marin, à l'exclusion de ceux qui ne sont pas toxiques ou qui se transforment rapidement dans la mer en substances biologiquement inoffensives, pourvu qu'ils n'altèrent pas le goût des organismes marins comestibles.

2. Composés organo-silicés et composés qui peuvent donner naissance à de telles substances dans le milieu marin, à l'exclusion de ceux qui ne sont pas toxiques ou qui se transforment rapidement dans la mer en substances biologiquement inoffensives, pourvu qu'ils n'altèrent pas le goût des organismes marins comestibles.

3. Mercure et composés du mercure.

4. Cadmium et composés du cadmium.

5. Plastiques persistants et autres matériaux synthétiques persistants qui peuvent matériellement gêner la pêche ou la navigation, diminuer les agréments ou gêner toutes autres utilisations légitimes de la mer.

6. Pétrole brut et hydrocarbures pouvant dériver du pétrole ainsi que mélanges contenant ces produits, chargés à bord pour être immergés.

7. Déchets et autres matières, fortement, moyennement et faiblement radioactifs, tels qu'ils seront définis par l'Agence internationale de l'énergie atomique.

8. Composés acides et basiques dont la composition et la quantité sont telles qu'ils peuvent compromettre gravement la qualité des eaux marines. La composition et la quantité à prendre en considération seront déterminées par les Parties selon la procédure prévue au paragraphe 3 de l'article 14 du présent Protocole.

9. Matières produites pour la guerre biologique et chimique sous quelque forme que ce soit (par exemple solide, liquide, semi-liquide, gazeuse ou vivante), à l'exclusion de celles qui sont rapidement rendues inoffensives dans la mer par des processus physiques, chimiques ou biologiques pourvu :

i) Qu'elles n'altèrent pas le goût des organismes marins comestibles ; ou

ii) Qu'elles ne présentent pas de danger pour la santé de l'homme ou des animaux.

B. La présente annexe ne s'applique pas aux déchets et autres matières, tels que les boues d'égouts et les déblais de dragage, qui contiennent les substances définies aux paragraphes 1 à 6 ci-dessus à l'état de contaminants en traces. L'immersion de ces déchets est soumise aux dispositions des annexes II et III, selon le cas.

ANNEXE II

B. Les déchets et autres matières dont l'immersion nécessite des précautions spéciales sont énumérés ci-après aux fins d'application de l'article 5 du Protocole :

1. i) Arsenic, plomb, cuivre, zinc, béryllium, chrome, nickel, vanadium, sélénium, antimoine et leurs composés,

ii) Cyanures et fluorures,

iii) Pesticides et sous-produits de pesticides non visés à l'annexe I,

iv) Substances chimiques organiques synthétiques autres que celles visées à l'annexe I, susceptibles d'avoir des effets nuisibles sur les organismes marins ou d'altérer le goût des organismes marins comestibles ;

2. i) Composés acides et basiques dont la composition et la quantité n'ont pas encore été déterminées suivant la procédure prévue au paragraphe A.8 de l'annexe I,

ii) Composés acides et basiques non couverts par l'annexe I, à l'exclusion des composés à déverser en quantités inférieures à des seuils qui seront déterminés par les Parties suivant la procédure prévue au paragraphe 3 de l'article 14 du présent protocole ;

3. Conteneurs, ferraille et autres déchets volumineux susceptibles d'être déposés au fond de la mer ou de constituer un sérieux obstacle à la pêche ou à la navigation ;

4. Substances qui, bien que non toxiques par nature, peuvent devenir nocives en raison des quantités immergées, ou qui risquent de diminuer sensiblement les agréments, ou de mettre en danger la vie humaine ou les organismes marins ou d'entraver la navigation;

5. Déchets radioactifs ou autres matières radioactives qui ne seront pas comprises à l'annexe I. Pour la délivrance des permis d'immersion de ces matières, les Parties tiendront dûment compte des recommandations de l'organisme international compétent en la matière, actuellement l'Agence internationale de l'énergie atomique.

ANNEXE III

Les facteurs qui doivent être pris en considération pour établir les critères régissant la delivrance des autorisations d'immersion de matières, suivant les dispositions de l'article 7, sont notamment les suivants :

A. CARACTERISTIQUES ET COMPOSITION DE LA MATIERE

1. Quantité totale immergée et composition moyenne de la matière (par exemple par an);

2. Forme (par exemple solide, boueuse, liquide ou gazeuse);

3. Propriétés physiques (telles que solubilité et densité), chimiques et biochimiques (telles que demande en oxygène, substances nutritives) et biologiques (telles que présence de virus, bactéries, levures, parasites);

4. Toxicité;

5. Persistance : physique, chimique et biologique;

6. Accumulation et transformation biologique dans les matières biologiques ou sédiments;

7. Sensibilité aux transformations physiques, chimiques et biochimiques et interaction dans le milieu aquatique avec d'autres matières organiques et inorganiques dissoutes;

8. Probabilité de contramination et autres altérations diminuant la valeur commerciale des ressources marines (poissons, mollusques et crustacés, etc.).

B. - CARACTERISTIQUES DU LIEU D'IMMERSION ET METHODE DE DEPOT

1. Emplacement (par exemple coordonnées de la zone d'immersion, profondeur et distance des côtes), situation par rapport à d'autres emplacements (tels que zones d'agrément, de frai, de culture et de pêche, et ressources exploitables).

2. Cadence d'évacuation de la matière (par exemple, quantité quotidienne, hebdomadaire, mensuelle).

3. Méthodes d'emballage et de conditionnement, le cas échéant.

4. Dilution initiale réalisée par la méthode de décharge proposée, en particulier la vitesse des navires.

5. Caractéristiques de dispersion (telles qu'effets des courants, des marées et du vent sur le déplacement horizontal et le brassage vertical).

6. Caractéristiques de l'eau (telles que températures, pH, salinité, stratification, indices de pollution : notamment oxygène dissous (OD), demande chimique en oxygène (DCO), demande biochimique en oxygène (DBO), présence d'azote sous forme organique ou minérale, et notamment présence d'ammoniaque, de matières en suspension, d'autres matières nutritives, productivité).

7. Caractéristiques du fond (telles que topographie, caractéristiques géochimiques et géologiques, productivité biologique).

8. Existence et effets d'autres immersions pratiquées dans la zone d'immersion (par exemple, relevés indiquant la présence de métaux lourds et la teneur en carbone organique).

9. Lors de la délivrance d'un permis d'immersion, les Parties contractantes s'efforcent de déterminer s'il existe une base scientifique adéquate pour évaluer; suivant les dispositions qui précèdent, et compte tenu des variations saisionnières, les conséquences d'une immersion dans la zone concernée.

C. - CONSIDERATIONS ET CIRCONSTANCES GENERALES

1. Effets éventuels sur les zones d'agrément (tels que présence de matériaux flottants ou échoués, turbidité, odeurs désagréables, décoloration, écume).

2. Effets éventuels sur la faune et la flore marines, la piscikulture et la conchyliculture, les réserves poissonières et les pêcheries, la récolte et la culture d'algues.

3. Effets éventuels sur les autres utilisations de la mer (tels que : altération de la qualité de l'eau pour des usages industriels, corrosion sous-marine des ouvrages en mer. Perturbation du fonctionnement des navires par les matières flottantes, entraves à la pêche et à la navigation dues au dépôt de déchets ou d'objets solides sur le fond de la mer et protection de zones d'une importance particulière du point de vue scientifique ou de la conservation).

4. Possibilités pratiques de recourir sur la terre ferme à d'autres méthodes de traitement, de rejet ou d'élimination, ou à des traitements réduisant la nocivité des matières avant leur immersion en mer.

PROTOCOLE RELATIF A LA COOPERATION EN MATIERE DE LUTTE CONTRE LA POLLUTION DE LA MER MEDITERRANEE PAR LES HYDROCARBURES ET AUTRES SUBSTANCES NUISIBLES EN CAS DE SITUATION CRITIQUE

Les Parties contractantes au présent protocole,

Etant parties à la Convention pour la protection de la mer Méditerranée contre la pollution,

Reconnaissant qu'une pollution grave des eaux de la zone de la mer Méditerranée par les hydrocarbures et autres substances nuisibles peut créer un danger pour les Etats riverains et les écosystèmes marins,

Estimant que la lutte contre cette pollution appelle la coopération de tous les Etats riverains de la Méditerranée,

Ayant à l'esprit la Convention internationale de 1973 pour la prévention de la pollution par les navires, la Convention internationale de 1969 sur l'intervention en haute mer en cas d'accident entraînant ou pouvant entraîner une pollution par les hydrocarbures, ainsi que le Protocole de 1973 sur l'intervention en haute mer en cas de pollution par des substances autres que des hydrocarbures,

Tenant compte également de la Convention internationale de 1969 sur la responsabilité civile pour les dommages dus à la pollution par les hydrocarbures,

Sont convenues de ce qui suit :

Article premier

Les Parties contractantes au présent Protocole (ci-après dénommées «les Parties») coopérent pour prendre les dispositions nécessaires au cas où la présence massive, d'origine accidentelle ou résultant d'un effet cumulatif, d'hydrocarbures ou d'autres substances nuisibles polluant ou risquant de polluer les eaux de la zône définie à l'article premier de la Convention pour la protection de la mer Méditerranée contre la pollution (ci après dénommée «la Convention») constitue un danger grave et imminent pour le milieu marin, les côtes ou les intérêts connexes d'une ou plusieurs Parties.

Article 2

Aux fins du présent Protocole, l'expression «intérêts connexes» s'entend des intérêts d'un Etat riverain directement affecté ou menacé et qui ont trait, entre autres :

a) Aux activités maritimes côtières, portuaires ou d'estuaires, y compris les activités des pêcheries ;

b) A l'attrait historique et touristique, y compris les sports aquatiques et autres activités récréatives, de la région considérée ;

c) A la santé des populations côtières ;

d) A la conservation des ressources vivantes.

Article 3

Les Parties s'efforcent de maintenir et de promouvoir, soit individuellement, soit en coopération bilatérale ou multilatérale, leurs plans d'urgence et leurs moyens de lutte contre la pollution de la mer par les hydrocarbures et autres substances nuisibles. Ces moyens comprennent notamment les équipements, les navires, les aéronefs et les personnels nécessaires aux opérations en cas de situation critique.

Article 4

Les Parties développent et mettent en oeuvre, soit individuellement, soit en coopération bilatérale ou multilatérale, une surveillance active de la zone de la mer Méditerranée afin d'avoir une connaissance aussi précise que possible des faits définis à l'article premier du présent Protocole.

Article 5

En cas de jet ou de chute à la mer de substances nuisibles en colis, conteneurs, citernes mobiles, camions-citernes ou wagons-citernes, les Parties s'engagent à coopérer dans la mesure du possible à leur sauvetage et à leur récupération de manière à réduire les risques de pollution du milieu marin.

Article 6

1. Chaque Partie s'engage à diffuser aux autres parties des informations concernant :

a) L'organisation nationale ou les autorités nationales compétentes en matière de lutte contre la pollution de la mer par les hydrocarbures et autres substances nuisibles ;

b) Les autorités nationales compétentes chargées de recevoir les informations concernant la pollution de la mer par les hydrocarbures et autres substances nuisibles et de traiter des affaires d'assistance entre les Parties ;

c) Les méthodes nouvelles en matière de prévention de la pollution de la mer par les hydrocarbures et autres substances nuisibles, les procédés nouveaux pour combattre la pollution, et le développement de programmes de recherches y afférents.

2. Les Parties qui, le cas échéant, sont convenues d'échanger directement entre elles ces informations sont néanmoins tenues de les communiquer au centre régional. Ce dernier en assure la communication aux autres Parties et, sous réserve de réciprocité, aux Etats riverains de la zone de la mer Méditerranée qui ne sont pas parties au présent Protocole.

Article 7

Les Parties s'engagent à coordonner l'utilisation des moyens de communication dont elles disposent pour assurer, avec la fiabilité et la rapidité nécessaires, la réception, la transmission et la diffusion de tous rapports et informations urgentes relatifs aux faits et situations définis à l'article premier. Le centre régional sera doté des moyens de communication qui lui permettront de participer à cet effort coordonné et, notamment, de remplir les fonctions qui lui sont assignées par le paragraphe 2 de l'article 10.

Article 8

1. Chaque Partie fait donner aux capitaines de navires battant son pavillon et aux pilotes d'aéronefs immatriculés sur son territoire des instructions les invitant à signaler à une Partie ou autre centre régional, par les voies les plus rapides et les plus adéquates, compte tenu des circonstances, et conformément à l'annexe I du présent Protocole :

a) Tous les accidents causant ou pouvant causer une pollution des eaux de la mer par les hydrocarbures et autres substances nuisibles ;

b) La présence, les caractéristiques et l'étendue des nappes d'hydrocarbures ou de substances nuisibles repérées en mer et de nature à constituer une menace grave et imminente pour le milieu marin, pour les côtes ou les intérêts connexes d'une ou plusieurs Parties.

2. Les informations recueillies conformément au paragraphe 1 sont communiquées aux autres Parties susceptibles d'être affectées par la pollution :

a) Soit par la Partie ayant reçu ces informations directement ou, de préférence, par l'intermédiaire du centre.

b) Soit par le centre régional.

En cas de communication directe entre Parties, le centre régional sera informé des dispositions prises par ces Parties.

3. En conséquence de l'application des dispositions du paragraphe 2, les Parties ne sont pas tenues à l'obligation prévue à l'article 9, paragraphe 2, de la Convention.

Article 9

1. Toute Partie confrontée à une situation de la nature de celle définie à l'article premier du présent Protocole doit :

a) Faire les évaluations nécessaires concernant la nature et l'importance de l'accident ou de la situation nécessitant des mesures d'urgence ou, le cas échéant, le type et la quantité approximative des hydrocarbures ou autres substances nuisibles, ainsi que la direction et la vitesse de dérive des nappes ;

b) Prendre toutes mesures susceptibles d'éliminer ou de réduire les effets résultant de la pollution ;

c) Informer immédiatement les autres Parties, soit directement, soit par l'intermédiaire du centre régional, de ces évaluations et de toute action entreprise ou prévue pour lutter contre la pollution ;

d) Continuer à observer la situation aussi longtemps que possible et faire un rapport conformément à l'article 8.

2. En cas d'action pour combattre la pollution provenant d'un navire, toutes les mesures possibles devront

être prises pour sauvegarder les personnes présentes à bord et, autant que faire se peut, le navire lui-même. Toute Partie qui entreprend une telle action doit en informer l'Organisation intergouvernementale consultative de la navigation maritime.

Article 10

1. Toute Partie ayant besoin d'assistance pour une opération de lutte contre la pollution par les hydrocarbures ou autres substances nuisibles polluant ou menaçant de polluer ses côtes peut demander, soit directement, soit par l'intermédiaire du centre régional visé à l'article 6, le concours d'autres Parties, celles qui sont susceptibles d'être également affectées par la pollution étant sollicitées en premier lieu. Ce concours peut comporter notamment des conseils d'experts et la fourniture ou mise à disposition de produits, d'équipement et de moyens nautiques. Les Parties ainsi sollicitées font tous les efforts possibles pour apporter leur concours.

2. Si les Parties engagées dans l'opération ne peuvent s'entendre sur la conduite même de la lutte, le centre régional peut, avec leur accord, coordonner l'activité des moyens mis en oeuvre par ces Parties.

Article 11

L'application des dispositions pertinentes des articles 6, 7, 8, 9 et 10 du présent Protocole concernant le centre régional sera étendue selon qu'il conviendra aux centres sous-régionaux lors de leur création éventuelle, compte tenu de leurs objectifs et fonctions ainsi que de leur relation avec ledit centre régional.

Article 12

1. Les réunions ordinaires des Parties au présent Protocole se tiennent lors des réunions ordinaires des Parties contractantes à la Convention organisées en application de l'article 14 de ladite Convention. Les Parties au présent Protocole peuvent aussi tenir des réunions extraordinaires conformément à l'article 14 de la Convention.

2. Les réunions des Parties au présent Protocole ont notamment pour objet :

a) De veiller à l'application du présent Protocole et d'examiner l'efficacité des mesures adoptées et l'opportunité de prendre d'autres dispositions, notamment sous la forme d'annexes ;

b) De réviser et d'amender, le cas échéant, toute annexe au présent Protocole ;

c) De remplir en tant que de besoin toutes autres fonctions en application du présent Protocole.

Article 13

1. Les dispositions de la Convention se rapportant à tout protocole s'appliquent à l'égard du présent Protocole.

2. Le règlement intérieur et les règles financières adoptés conformément à l'article 18 de la Convention s'appliquent à l'égard du présent Protocole, à moins que les Parties au présent Protocole n'en conviennent autrement.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

FAIT A BARCELONE, le seize février mil neuf cent soixante-seize, en un seul exemplaire en langues anglaise, arabe, espagnole et française, les quatre textes faisant également foi.

ANNEXE I

Contenu du rapport à rédiger en application de l'article 8 du présent Protocole

1. Chaque rapport donne si possible, en règle générale :

a) L'identification de la source de pollution (éventuellement l'identité du navire) ;

b) La position géographique, l'heure et la date de l'événement ou de l'observation ;

c) L'état du vent et de la mer dans la zone ; et

d) Les détails pertinents sur l'état du navire si la pollution provient de celui-ci.

2. Chaque rapport donne si possible, en particulier :

a) Des renseignements détaillés sur la nature des substances nuisibles en cause, y compris leur appellation technique exacte (l'appelation commerciale ne devrait pas être utilisée à la place de l'appellation technique exacte) ;

b) La quantité exacte ou approximative, la concentration ainsi que l'état probable des substances nuisibles réjetées ou susceptibles d'être rejetées à la mer ;

c) Le cas échéant, la description de l'emballage et des marques d'identification ; et

d) Le nom de l'expéditeur, du destinataire et du fabricant.

3. Dans la mesure du possible, chaque rapport indique clairement si la substance nuisible rejetée ou susceptible d'être rejetée est un hydrocarbure, une substance nocive à l'état liquide, ou solide, ou gazeux, et si cette substance était ou est transportée en vrac ou en colis, dans des conteneurs, des citernes mobiles ou des camions-citernes et wagons-citernes.

4. Chaque rapport doit être complété, s'il y a lieu, par tout autre renseignement pertinent qui est demandé par l'une des personnes auxquelles le rapport est adressé ou que l'auteur du rapport juge approprié.

5. Toute personne visée à l'article 8, paragraphe 1, du présent Protocole doit :

a) Compléter dans la mesure du possible le rapport initial, s'il y a lieu, par des renseignements sur l'évolution de la situation ; et

b) Accéder dans toute la mesure possible aux demandes de renseignements complémentaires é..anan des Etats affectés.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη :

—Ἔχοντα συνείδησιν τῆς οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, ὑγιεινῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀξίας τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης.

—Ἐνήμερα τῆς εὐθύνης των νὰ διατηρήσουν αὐτὴν τὴν κοινὴν κληρονομίαν πρὸς ὄφελος καὶ ψυχαγωγίαν τῶν σημερινῶν καὶ μελλοντικῶν γενεῶν.

—Ἀναγνωρίζοντα τὴν προκαλουμένην ἐκ τῆς ρυπάνσεως τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος, ἀπειλὴν κατὰ τῆς οἰκολογικῆς του ἰσορροπίας, τῶν πόρων του καὶ τῶν νομίμων χρήσεών του.

—Ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὰ εἰδικὰ ὑδρογραφικὰ καὶ οἰκολογικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ τὴν ἰδιαιτέραν εὐαισθησίαν αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν ρύπανσιν.

— Λαβόντα ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι διεθνεῖς συμβάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν καλύπτουν, παρὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν πρόοδον, ὅλας τὰς πλευρὰς καὶ τὰς πηγὰς τῆς θαλασσίας ρυπάνσεως καὶ δὲν ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὰς εἰδικὰς ἀπαιτήσεις τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης.

—Ἀναγνωρίζοντα πλήρως τὴν ἀνάγκην στενῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν Κρατῶν καὶ τῶν ἁρμοδίων Διεθνῶν Ὀργανισμῶν διὰ συντονισμένης καὶ ἀποκλειστικῆς περιφερειακῆς προσεγγίσεως διὰ τὴν προστασίαν καὶ βελτίωσιν τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης.

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ :

Ἄρθρον 1
Γεωγραφικὴ κάλυψις

1. Διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ὡς περιοχὴ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης θὰ θεωροῦνται τὰ θαλάσσια ὕδατα τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης συμπεριλαμβανομένων τῶν κόλπων καὶ τῶν θαλασσῶν οἱ ὁποῖοι περικλείονται ἐκ δυσμῶν ὑπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ διερχομένου ἀπὸ τὸν φάρον τοῦ Ἀκρωτηρίου Σπαρτέλ, εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Στενῶν τοῦ Γιβραλτὰρ καὶ ἐξ ἀνατολῶν ὑπὸ τῶν νοτίων ὁρίων τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελλίων μεταξὺ τῶν φάρων Μεμέτικ καὶ Κούμκαλέ.

2. Ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπεται ἐκ τῶν πρωτοκόλλων τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἡ περιοχὴ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης δὲν συμπεριλαμβάνει τὰ ἐσωτερικὰ ὕδατα τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 2
Ὁρισμοὶ

Διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως :

α) «Ρύπανσις» ἐννοεῖται ἡ εἰσαγωγὴ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως οὐσιῶν ἢ ἐνεργείας εἰς τὸ θαλάσσιον περιβάλλον αἱ ὁποῖαι ἔχουν βλαβερὰς ἐπιπτώσεις ὅπως ζημίας διὰ τοὺς ζῶντας ὀργανισμούς, κινδύνους διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ὑγείαν, παρεμπόδισιν τῶν θαλασσίων δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἁλιείας, χειροτέρευσιν τῆς ποιότητος τῶν πρὸς χρησιμοποίησιν θαλασσίων ὑδάτων καὶ ὑποβάθμισιν τῶν χώρων ψυχαγωγίας.

β) «Ὀργανισμὸς» σημαίνει τὴν Ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνετέθη ἡ εὐθύνη νὰ διεξάγη καθήκοντα Γραμματείας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τῆς Συμβάσεως ταύτης.

Ἄρθρον 3
Γενικαὶ Διατάξεις

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται νὰ συνάψουν συμφωνίας διμερεῖς ἢ πολυμερεῖς, περιλαμβανομένων καὶ τῶν περιφερειακῶν ἢ ὑποπεριφερειακῶν τοιούτων, διὰ τὴν προστασίαν τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τοιαῦται συμφωνίαι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὴν παροῦσαν Συνθήκην καὶ εἰς τὸ Διεθνὲς Δίκαιον. Ἀντίγραφα τῶν Συμβάσεων τούτων αἱ ὁποῖαι θὰ συνάπτωνται μεταξὺ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως, θὰ κοινοποιοῦνται εἰς τὸν Ὀργανισμόν.

2. Ἡ παροῦσα Σύμβασις δὲν ἀποκλείει τὴν κωδικοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Δικαίου τῆς Θαλάσσης ὑπὸ τῆς οἰκείας Διεθνοῦς Διασκέψεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἡ ὁποία συνεκλήθη συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2750C (XXV) ἀπόφασιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, οὔτε τὰς παρούσας ἢ μελλούσας διεκδικήσεις καὶ νομίμους ἀπόψεις οἱουδήποτε Κράτους, ἀφορώσας τὸ δίκαιον τῆς θαλάσσης καὶ τὴν φύσιν καὶ ἔκτασιν δικαιοδοσίας τῶν παρακτίων πολιτειῶν καὶ τῶν τοιούτων τῆς σημαίας τῶν πλοίων.

Ἄρθρον 4
Γενικαὶ Ὑποχρεώσεις

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λαμβάνουν μεμονωμένως ἢ ἀπὸ κοινοῦ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων τῶν ὁποίων συμμετέχουν, διὰ νὰ προλαμβάνουν, μειοῦν καὶ καταπολεμοῦν τὴν ρύπανσιν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ διὰ νὰ προστατεύουν καὶ προάγουν τὸ θαλάσσιον περιβάλλον αὐτῆς τῆς περιοχῆς.

2. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ συνεργασθοῦν εἰς τὴν σύνταξιν καὶ υἱοθέτησιν πρωτοκόλλων, πέραν τῶν ἀνοικτῶν πρὸς ὑπογραφὴν τοιούτων συγχρόνως μὲ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, πρὸς καθορισμὸν καταλλήλων μέτρων, διαδικασίας καὶ ὅρων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη περαιτέρω ἐγγυῶνται τὴν προώθησιν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν Διεθνῶν Ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας θεωροῦν ἁρμοδίας, μέτρων ἀφορώντων τὴν προστασίαν τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ ρυπάνσεως πάσης φύσεως καὶ προελεύσεως.

Ἄρθρον 5
Ρύπανσις ἐκ τῆς ἀπορρίψεως πάσης φύσεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λάβουν πᾶν πρόσφορον μέτρον διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης τῆς προκαλουμένης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως πάσης φύσεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

Ἄρθρον 6
Ρύπανσις ἐκ πλοίων

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα συμφώνως πρὸς τὸ Διεθνὲς Δίκαιον διὰ νὰ ἀποφύγουν, μειώσουν καὶ καταπολεμήσουν τὴν ρύπανσιν τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης τὴν προκαλουμένην ἐκ τῶν ἐκφορτώσεων τῶν πλοίων, καὶ διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν ἐντὸς τῆς περιοχῆς ταύτης τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων οἱ ὁποῖοι εἶναι γενικῶς ἀνεγνωρισμένοι διεθνῶς καὶ ἀφοροῦν εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ρυπάνσεως αὐτοῦ τοῦ τύπου.

Ἄρθρον 7
Ρύπανσις προερχομένη ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς ὑφαλοκρηπῖδος, τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ὑπεδάφους των.

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λάβουν πᾶν πρόσφορον μέτρον διὰ νὰ ἀποφύγουν, μειώσουν καὶ καταπολεμήσουν τὴν ρύπανσιν τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης τὴν προερχομένην ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς ὑφαλοκρηπῖδος, τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ὑπεδάφους αὐτῶν.

Ἄρθρον 8

Ρύπανσις ἐκ χερσαίων πηγῶν

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λάβουν πᾶν πρόσφορον μέτρον πρὸς πρόληψιν, μείωσιν καὶ καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, τῆς προκαλουμένης ἐκ τῶν ἐκκενώσεων ἐκ τῶν ποταμῶν, τῶν παρακτίων ἐγκαταστάσεων ἢ ἐξ ἐκβολῶν ὑπονόμων ἢ προερχομένης ἐξ οιασδήποτε ἄλλης χερσαίας πηγῆς ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας των.

Ἄρθρον 9

Συνεργασία διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καταστάσεων ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐκ ρυπάνσεως

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἀπαραιτήτων Μέτρων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καταστάσεων ἀνάγκης ἐκ ρυπάνσεων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἀδιακρίτως τῶν αἰτίων τῶν τοιούτων καταστάσεων ὡς καὶ διὰ τὴν μείωσιν ἢ ἐξάλειψιν τῶν ἐπενεχθεισῶν ζημιῶν.

2. Οἱονδήποτε Συμβαλλόμενον Μέρος ἤθελε λάβει γνῶσιν περιστατικοῦ ρυπάνσεως προκαλοῦντος κατάστασιν ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, ὀφείλει νὰ τὸ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν ἄνευ καθυστερήσεως, ὡς ἐπίσης εἴτε μέσῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ εἴτε εὐθέως εἰς οἱονδήποτε Συμβαλλόμενον Μέρος τὸ ὁποῖον εἶναι πιθανὸν νὰ ζημιωθῇ ἐκ τῆς ἐκτάκτου ταύτης καταστάσεως ἀνάγκης.

Ἄρθρον 10

Ἐπιχειρησιακὸς Ἔλεγχος

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ἐπιδιώξουν νὰ καταρτίσουν διὰ στενῆς συνεργασίας μὲ τὰς διεθνεῖς Ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας θεωροῦν ἁρμοδίας, συμπληρωματικὰ ἢ κοινὰ προγράμματα, ἐπὶ διμεροῦς ἢ πολυμεροῦς ἐπιπέδου, διὰ τὸν ἐπιχειρησιακὸν ἔλεγχον τῆς ρυπάνσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ θὰ προσπαθήσουν νὰ ἐγκαταστήσουν ἕνα σύστημα ἐλέγχου τῆς ρυπάνσεως τῆς περιοχῆς ταύτης.

2. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ὑποδείξουν τὰς ἁρμοδίας Ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὸν ἐπιχειρησιακὸν ἔλεγχον τῆς ρυπάνσεως ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς ἐθνικῆς των δικαιοδοσίας καὶ θὰ συμμετέχουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον εἰς διεθνεῖς συμφωνίας διὰ τὸν ἐπιχειρησιακὸν ἔλεγχον τῆς ρυπάνσεως εἰς περιοχὰς ἐκτὸς ἐθνικῆς δικαιοδοσίας.

3. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ συνεργασθοῦν εἰς τὴν κατάρτισιν, υἱοθέτησιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν παραρτημάτων ἐκείνων τῆς παρούσης Συμβάσεως τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὸν καθορισμὸν κοινῶν διαδικασιῶν καὶ προδιαγραφῶν διὰ τὸν ἐπιχειρησιακὸν ἔλεγχον τῆς ρυπάνσεως.

Ἄρθρον 11

Ἐπιστημονικὴ καὶ Τεχνολογικὴ Συνεργασία

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν νὰ συνεργασθοῦν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ εὐθέως ἢ ὅταν χρειασθῇ μέσῳ τῶν ἁρμοδίων Περιφερειακῶν ἢ ἄλλων διεθνῶν ὀργανώσεων εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν καὶ τεχνολογικὸν τομέα καὶ νὰ ἀνταλλάσσουν πορίσματα καὶ ἄλλας Ἐπιστημονικὰς πληροφορίας διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως·

2. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν νὰ ἀναπτύξουν καὶ συντονίσουν τὰ ἐθνικὰ ἐρευνητικὰ προγράμματά των τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν πάσης φύσεως ρύπανσιν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ἐφαρμογὴν περιφερειακῶν καὶ ἄλλων διεθνῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν παροχὴν τεχνικῆς ἢ ἄλλης δυνατῆς βοηθείας εἰς τοὺς σχετικοὺς πρὸς τὴν θαλασσίαν ρύπανσιν τομεῖς, προτεραιότητος δοθησομένης εἰς τὰς εἰδικὰς ἀνάγκας τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου.

Ἄρθρον 12

Εὐθύνη καὶ Ἀποζημίωσις

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὀφείλουν νὰ συνεργασθοῦν τὸ ταχύτερον δυνατὸν διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ υἱοθέτησιν ὅλων τῶν καταλλήλων διαδικασιῶν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς εὐθύνης καὶ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίας προερχομένας ἐκ τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἡ ὁποία προκαλεῖται ἐκ παραβάσεων, τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν ἐφαρμοστέων πρωτοκόλλων.

Ἄρθρον 13

Θεσμικαὶ Διατάξεις

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ὁρίζουν τὸ Πρόγραμμα Περιβάλλοντος τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ὡς ὑπεύθυνον ἵνα διεκπεραιώνῃ τὰ κάτωθι καθήκοντα Γραμματείας:

1. Νὰ συγκαλῇ καὶ προετοιμάζῃ τὰς συναντήσεις τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τὰς προβλεπομένας εἰς τὰ ἄρθρα 14, 15 καὶ 16 διασκέψεις.

2. Νὰ μεταβιβάζῃ εἰς τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη, κοινοποιήσεις, ἀναφορὰς καὶ ἄλλας πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχει λάβει συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 9 καὶ 20.

3. Νὰ ἐξετάζῃ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς πληροφορίας τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ συσκέπτεται μετ' αὐτῶν ἐπὶ ἐρωτημάτων σχετικῶν μὲ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ τὰ πρωτόκολλα καὶ τὰ παραρτήματα αὐτῆς.

4. Νὰ ἐκτελῇ τὰ ἀνατιθέμενα ὑπὸ τῶν πρωτοκόλλων τῆς παρούσης Συμβάσεως καθήκοντα.

5. Νὰ ἐκτελῇ ὅσα τυχὸν καθήκοντα ἀναθέσουν εἰς αὐτὸ τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη.

6. Νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἀπαραίτητον συνεργασίαν μὲ ἄλλας διεθνεῖς Ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θεωροῦν ἁρμοδίας, καὶ εἰδικώτερον νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς διοικητικὰς ἐκείνας ρυθμίσεις αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς Γραμματείας.

Ἄρθρον 14

Συναντήσεις τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ συνέρχωνται τακτικῶς ἅπαξ ἀνὰ δύο ἔτη, καὶ ἐκτάκτως ὁποτεδήποτε ἤθελε κριθῇ ἀπαραίτητον, τῇ προτάσει τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ οἱουδήποτε Συμβαλλομένου Μέρους, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ πρότασις ὑποστηρίζεται τοὐλάχιστον ὑπὸ δύο Συμβαλλομένων Μερῶν.

2. Σκοπὸς τῶν συναντήσεων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν εἶναι νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων της καὶ εἰδικώτερον:

α) Νὰ ἐξετάζουν τὰς ἀπογραφὰς αἱ ὁποῖαι ἐκπονοῦνται ἀπὸ τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη καὶ τοὺς ἁρμοδίους διεθνεῖς ὀργανισμοὺς διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς θαλασσίας ρυπάνσεως καὶ τὰς ἐπιδράσεις της εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης.

β) Νὰ μελετοῦν τὰς ὑπὸ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 ὑποβληθείσας ἀναφοράς.

γ) Νὰ υἱοθετοῦν, ἀναθεωροῦν καὶ τροποποιοῦν, ὅταν ἀπαιτεῖται, τὰ παραρτήματα τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 καθοριζομένην διαδικασίαν.

δ) Νὰ συνιστοῦν τὴν υἱοθέτησιν οἱουδήποτε νέου πρωτοκόλλου ἢ τροπολογίας τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τῶν πρωτοκόλλων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 15 καὶ 16.

ε) Νὰ συστήνουν ὁμάδας ἐργασίας ὅταν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐξέτασιν παντὸς θέματος σχετικῶς μὲ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ τὰ πρωτόκολλα καὶ παραρτήματα.

στ) Νὰ ρυθμίζουν καὶ ἀναλαμβάνουν πᾶσαν πρόσθετον δραστηριότητα ἡ ὁποία θὰ ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν στόχων τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων.

Ἄρθρον 15

Υἱοθέτησις προσθέτων Πρωτοκόλλων

1. Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη εἰς διπλωματικὴν Συνδιάσκεψιν, δύνανται νὰ υἱοθετήσουν πρόσθετα τῆς παρούσης Συμβάσεως πρωτόκολλα συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 4.

2. Τῇ αἰτήσει τῶν δύο τρίτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν θὰ συγκληθῇ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ διπλωματικὴ Συνδιάσκεψις διὰ τὴν ἀποδοχὴν προσθέτων πρωτοκόλλων.

3. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὁ Ὀργανισμὸς δύναται κατόπιν συνεννοήσεων μετὰ τῶν ὑπογραψάντων τὴν Σύμβασιν, νὰ συγκαλέσῃ διπλωματικὴν Συνδιάσκεψιν πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποδοχῆς προσθέτων πρωτοκόλλων.

Ἄρθρον 16

Τροποποιήσεις τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων

1. Πᾶν συμβαλλόμενον Μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις αὐτῆς. Αἱ τροποποιήσεις θὰ υἱοθετοῦνται ὑπὸ διπλωματικῆς Συνδιασκέψεως ἥτις θὰ συγκαλῆται ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῇ προτάσει τῶν δύο τρίτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

2. Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως δύναται νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις δι' οἱονδήποτε πρωτόκολλον. Αὗται θὰ υἱοθετοῦνται ὑπὸ διπλωματικῆς συνδιασκέψεως ἥτις θὰ συγκαλῆται ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῇ προτάσει τῶν δύο τρίτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου.

3. Τροποποιήσεις τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ γίνωνται ἀποδεκταὶ διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως τὰ ὁποῖα θὰ ἐκπροσωποῦνται εἰς τὴν διπλωματικὴν συνδιάσκεψιν καὶ θὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τοῦ Θεματοφύλακος πρὸς ἔγκρισιν ὅλων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως. Τροποποιήσεις εἰς οἱονδήποτε πρωτόκολλον θὰ υἱοθετοῦνται διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τοῦ πρωτοκόλλου τούτου τὰ ὁποῖα ἐκπροσωποῦνται εἰς τὴν διπλωματικὴν συνδιάσκεψιν καὶ θὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τοῦ Θεματοφύλακος πρὸς ἔγκρισιν ὅλων τῶν Συμβαλλομένων εἰς τὸ ἐν λόγῳ πρωτόκολλον Μερῶν.

4. Ἡ ἔγκρισις τῶν τροποποιήσεων θὰ κοινοποιῆται γραπτῶς εἰς τὸν Θεματοφύλακα. Τροποποιήσεις υἱοθετηθεῖσαι συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου θ' ἀρχίσουν νὰ ἰσχύουν διὰ τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη τὰ ὁποῖα ἀπεδέχθησαν τὰς τροπολογίας τὴν τριακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς λήψεως ὑπὸ τοῦ Θεματοφύλακος τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποδοχῆς τῶν τριῶν τετάρτων τουλάχιστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τοῦ πρωτοκόλλου, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως.

5. Μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς τροποποιήσεως τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ πρωτοκόλλου τινός, πᾶν νέον Συμβαλλόμενον Μέρος τῆς Συμβάσεως ἢ Πρωτοκόλλου καθίσταται Συμβαλλόμενον Μέρος τοῦ ὀργάνου ὅπως τοῦτο ἐτροποποιήθη.

Ἄρθρον 17

Παραρτήματα καὶ Τροπολογίαι αὐτῶν

1. Παραρτήματα τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ πρωτοκόλλου τινός, θ' ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς Συμβάσεως ἢ τοῦ πρωτοκόλλου κατὰ περίπτωσιν.

2. Ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπεται ὑπὸ τινος πρωτοκόλλου αἱ ἀκόλουθοι διαδικασίαι θὰ ἐφαρμοσθοῦν διὰ τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἔναρξιν ἰσχύος τῶν τροπολογιῶν τῶν παραρτημάτων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τῶν πρωτοκόλλων ἐξαιρέσει τῶν τροπολογιῶν τοῦ Παραρτήματος περὶ διαιτησίας:

α) Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται νὰ προτείνῃ τροπολογίας τῶν Παραρτημάτων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τῶν πρωτοκόλλων εἰς τὰς προβλεπομένας ἐν ἄρθρῳ 14 συναντήσεις.

β) Τοιαῦται τροπολογίαι θὰ ἐγκρίνωνται διὰ πλειοψηφίας τῶν ψηφιζόντων τριῶν τετάρτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἑκάστου ὀργάνου.

γ) Ὁ Θεματοφύλαξ θὰ κοινοποιῇ ἄνευ καθυστερήσεως τὰς οὕτως ἐγκριθείσας τροπολογίας εἰς ὅλα τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη.

δ) Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος, μὴ ἀποδεχόμενον τροπολογίαν τινὰ παραρτημάτων τῆς παρούσης Συμβάσεως πρωτοκόλλου, θὰ κοινοποιῇ τοῦτο γραπτῶς πρὸς τὸν Θεματοφύλακα ἐντὸς περιόδου καθοριζομένης ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων Συμβαλλομένων Μερῶν κατὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς τροπολογίας.

ε) Ὁ Θεματοφύλαξ, θὰ εἰδοποιῇ ἄνευ καθυστερήσεως ὅλα τὰ συμβαλλόμενα Μέρη διὰ πᾶσαν ληφθεῖσαν κοινοποίησιν συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην ὑποπαράγραφον.

στ) Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προαναφερθείσης εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑποπαράγραφον (δ) προθεσμίας, ἡ τροπολογία τοῦ παραρτήματος τίθεται ἐν ἰσχύι δι' ὅλα τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τοῦ οἰκείου πρωτοκόλλου τὰ ὁποῖα δὲν προέβησαν εἰς κοινοποιήσεις πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑποπαραγράφου ταύτης.

3. Ἡ ἔγκρισις καὶ ἔναρξις ἰσχύος ἑνὸς νέου παραρτήματος τῆς Συμβάσεως ἢ πρωτοκόλλου τινός, ὑπόκειται εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν τῆς ἐγκρίσεως καὶ ἐνάρξεως ἰσχύος ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἐὰν περιλαμβάνεται τροποποίησις τῆς Συμβάσεως ἢ τοῦ οἰκείου πρωτοκόλλου, τὸ νέον παράρτημα δὲν θὰ τίθεται ἐν ἰσχύι εἰ μὴ μόνον μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς τροπολογίας τῆς Συμβάσεως ἢ τοῦ πρωτοκόλλου.

4. Τροπολογίαι τοῦ παραρτήματος περὶ διαιτησίας θὰ θεωροῦνται ὡς τροπολογίαι αὐτῆς ταύτης τῆς Συμβάσεως καὶ θὰ προτείνωνται καὶ ἐγκρίνωνται συμφώνως πρὸς τὰς διαδικασίας αἱ ὁποῖαι καθορίζονται ἀνωτέρω εἰς τὸ ἄρθρον 16.

Ἄρθρον 18

Διαδικαστικοὶ καὶ Οἰκονομικοὶ Κανόνες

1. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ υἱοθετοῦν διαδικαστικοὺς κανόνας διὰ τὰς συναντήσεις καὶ συνδιασκέψεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ἄρθρων 14, 15 καὶ 16 τῆς παρούσης.

2. Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ υἱοθετοῦν οἰκονομικοὺς κανόνας, καταρτιζομένους ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν Ὀργανισμόν, διὰ νὰ καθορίζουν εἰδικώτερον τὴν οἰκονομικήν των συμμετοχήν.

Ἄρθρον 19

Εἰδικὴ ἄσκησις δικαιώματος ψηφοφορίας

Ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητός των ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης καὶ πᾶσα περιφερειακὴ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 24 τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ ἀσκοῦν τὸ δικαίωμα ψηφοφορίας μὲ ἀριθμὸν ψήφων ἴσον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Κρατῶν Μελῶν τὰ ὁποῖα εἶναι Συμβαλλόμενα Μέρη εἰς τὴν παροῦσαν Σύμβασιν καὶ εἰς ἕνα ἢ περισσότερα πρωτόκολλα. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης καὶ πᾶσα ἄλλη ὀργάνωσις ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρεται δὲν θὰ ἀσκοῦν δικαίωμα ψηφοφορίας ὅταν τὰ ἐνδιαφερόμενα Κράτη Μέλη ἀσκοῦν τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ ἀντιστρόφως.

Ἄρθρον 20

Ἐκθέσεις

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ὑποβάλλουν εἰς τὴν Ὀργάνωσιν ἐκθέσεις περὶ τῶν υἱοθετηθέντων μέτρων διὰ τὴν ἐφαρ-

μογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι Μέλη, κατὰ τρόπον καὶ χρονικὰ διαστήματα τὰ ὁποῖα θὰ καθορίζωνται ὑπὸ τῶν συναντήσεων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 21

Ἔλεγχος συμμορφώσεως

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν νὰ συνεργασθοῦν διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν διαδικασιῶν αἱ ὁποῖαι θὰ τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ ἐλέγχουν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων.

Ἄρθρον 22

Διευθέτησις διαφορῶν

1. Εἰς περίπτωσιν διαφορᾶς μεταξὺ Συμβαλλομένων Μερῶν περὶ τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ τῶν Πρωτοκόλλων, ταῦτα θὰ ἐπιζητήσουν τὴν διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς διὰ διαπραγματεύσεων ἢ ἄλλων εἰρηνικῶν μέσων τῆς ἐκλογῆς των.

2. Ἐὰν τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη δὲν δύνανται νὰ διευθετήσουν τὴν διαφοράν των διὰ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον μέσων, αὕτη κατόπιν κοινῆς συμφωνίας, θὰ ὑποβάλλεται εἰς διαιτησίαν ὑπὸ τοὺς ὅρους οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται εἰς τὸ πρῶτον παράρτημα τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ δηλώσουν ὅτι ἀναγνωρίζουν ὡς ὑποχρεωτικὴν αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ εἰδικῆς συμφωνίας, σχετικὰ μὲ οἱονδήποτε ἄλλο Μέρος τὸ ὁποῖον ἀποδέχεται τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαδικασίας τῆς διαιτησίας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου παραρτήματος. Τοιαύτη δήλωσις κοινοποιεῖται γραπτῶς πρὸς τὸν Θεματυφύλακα ὅστις θὰ τὴν κοινοποιῇ εἰς τὰ ἄλλα Μέρη.

Ἄρθρον 23

Σχέσις Συνθήκης καὶ Πρωτοκόλλων

1. Οὐδεὶς καθίσταται Συμβαλλόμενον Μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως ἐὰν συγχρόνως δὲν καταστῇ Συμβαλλόμενον Μέρος ἑνὸς τοὐλάχιστον ἐκ τῶν πρωτοκόλλων. Οὐδεὶς καθίσταται Συμβαλλόμενον Μέρος πρωτοκόλλου τινὸς ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἤδη ἢ καταστῇ ταυτοχρόνως Συμβαλλόμενον Μέρος τῆς Συμβάσεως.

2. Πᾶν πρωτόκολλον τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ δεσμεύῃ μόνον τὰ Συμβαλλόμενα εἰς αὐτὸ Μέρη.

3. Ἀποφάσεις ἀφορῶσαι εἰς πρωτόκολλον συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 14, 16 καὶ 17 τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ λαμβάνωνται μόνον ὑπὸ τῶν Μερῶν τοῦ ἐν λόγῳ πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 24

Ὑπογραφὴ

Ἡ παροῦσα Σύμβασις, τὸ Πρωτόκολλον διὰ τὴν πρόληψιν τῆς ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως πάσης φύσεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν καὶ τὸ Πρωτόκολλον περὶ συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαίων καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν εἰς περιπτώσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης θὰ διατίθενται πρὸς ὑπογραφὴν εἰς τὴν Βαρκελώνην τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1976 καὶ εἰς τὴν Μαδρίτην ἀπὸ τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1976 μέχρι τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1977 δι' οἱονδήποτε Κράτος προσκληθὲν ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν παρακτίων Κρατῶν τῆς Μεσογείου διὰ τὴν προστασίαν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης λαβοῦσαν χώραν εἰς τὴν Βαρκελώνην ἀπὸ 2 ἕως 16 Φεβρουαρίου 1976 καὶ δι' οἱονδήποτε Κράτος δικαιούμενον νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρωτόκολλα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτῶν, θὰ διατίθενται ἐπίσης δι' ὑπογραφὴν κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμερομηνίαν παρὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ πάσης ἄλλης παρομοίας περιφερειακῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον ἓν μέρος αὐτῶν εἶναι παράκτιον Κράτος τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ ἡ ἐνάσκησις τῶν ἁρμοδιοτήτων της καλύπτεται ὑπὸ τῆς παρούσης Συμβάσεως ἢ ὑπό τινος πρωτοκόλλου τὸ ὁποῖον τὰς ἐπηρεάζει.

Ἄρθρον 25

Ἐπικύρωσις, ἀποδοχὴ ἢ ἔγκρισις

Ἡ παροῦσα Σύμβασις καὶ τὰ πρωτόκολλα θὰ πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν πρὸς ἐπικύρωσιν, ἀποδοχὴν ἢ ἔγκρισιν. Τὰ ὄργανα τῆς ἐπικυρώσεως ἀποδοχῆς ἢ ἐγκρίσεως θὰ κατατεθοῦν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἱσπανίας ἡ ὁποία θὰ ἐκτελῇ χρέη Θεματοφύλακος.

Ἄρθρον 26

Προσχώρησις

1. Ἀπὸ τῆς 17ης Φεβρουαρίου 1977 ἡ παροῦσα Σύμβασις, τὸ Πρωτόκολλον διὰ τὴν πρόληψιν ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως πάσης φύσεως οὐσιῶν ἐκ πλοίων ἀεροσκαφῶν καὶ τὸ Πρωτόκολλον περὶ Συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαιοειδῶν, καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν εἰς περιπτώσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης, θὰ εἶναι ἀνοικτὰ διὰ προσχώρησιν ἀπὸ τὰ Κράτη, ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα καὶ ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ὀργάνωσιν ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸ ἄρθρον 24.

2. Μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων πᾶν Κράτος μὴ ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 24 δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν Σύμβασιν ταύτην καὶ εἰς πᾶν πρωτόκολλον, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐγκρίσεως τῶν τριῶν τετάρτων τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τοῦ Οἰκείου πρωτοκόλλου.

3. Τὰ ὄργανα προσχωρήσεως θὰ κατατίθενται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἱσπανίας.

Ἄρθρον 27

Ἔναρξις ἰσχύος

1. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συμβάσεως ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ἄρχεται τὸ πρῶτον ἡ ἰσχὺς ἑνὸς ἐκ τῶν πρωτοκόλλων.

2. Ἡ ἰσχὺς τῆς Συμβάσεως ἄρχεται διὰ τὰ Κράτη, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα καὶ πᾶσαν ἄλλην περιφερειακὴν οἰκονομικὴν ἕνωσιν ἀναφερομένην εἰς τὸ ἄρθρον 24, ἐὰν ταῦτα πληροῦν τὰς τυπικὰς προϋποθέσεις ἵνα καταστοῦν Συμβαλλόμενα Μέρη εἰς οἱονδήποτε ἕτερον πρωτόκολλον μὴ εἰσέτι τεθὲν ἐν ἰσχύϊ.

3. Ἡ ἰσχὺς παντὸς πρωτοκόλλου τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπεται εἰς αὐτό, ἄρχεται τὴν 30ὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοὐλάχιστον 6 ἐπικυρώσεων, ἀποδοχῶν, ἐγκρίσεων ἢ προσχωρήσεων εἰς τὸ πρωτόκολλον ὑπὸ τῶν Μερῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 24.

4. Ἡ παροῦσα Σύμβασις καὶ οἱονδήποτε πρωτόκολλον θὰ τίθενται ἐν ἰσχύϊ διὰ τὰ Κράτη, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα καὶ πᾶσαν περιφερειακὴν οἰκονομικὴν Ἕνωσιν ἀναφερομένην εἰς τὸ ἄρθρον 24, τὴν 30ὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς καταθέσεως ἐπικυρώσεως, ἀποδοχῆς, ἐγκρίσεως ἢ προσχωρήσεως.

Ἄρθρον 28

Ἀποχώρησις

1. Μετὰ πάροδον τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται κατὰ πάντα χρόνον ν' ἀποχωρήσῃ τῆς Συμβάσεως μετὰ ἔγγραφον κοινοποίησιν τῆς ἀποχωρήσεως.

2. Ἐκτὸς ἂν ἄλλως προβλέπεται εἰς πρωτόκολλον τῆς παρούσης Συμβάσεως, πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται μετὰ τὴν πάροδον τριετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἐν λόγῳ πρωτοκόλλου, ν' ἀποχωρήσῃ ἐξ αὐτοῦ κατὰ πάντα χρόνον μετὰ ἔγγραφον κοινοποίησιν τῆς ἀποχωρήσεως.

3. Ἡ ἀποχώρησις ἀποκτᾶ ἰσχὺν μετὰ πάροδον 90 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως ὑπὸ τοῦ Θεματοφύλακος τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποχωρήσεως.

4. Συμβαλλόμενον Μέρος τὸ ὁποῖον ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς Συμβάσεως θεωρεῖται ὡς ἀποχωροῦν ἐπίσης ἐξ οἱουδήποτε πρωτοκόλλου εἰς τὸ ὁποῖον συμμετεῖχε.

5. Συμβαλλόμενον Μέρος τὸ ὁποῖον κατόπιν ἀποχωρήσεώς του ἐξ ἑνὸς πρωτοκόλλου δὲν εἶναι πλέον Μέρος πρωτοκόλλου τινός, θεωρεῖται ἀποχωρῆσαν ἐκ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 29

Ἁρμοδιότητες τοῦ Θεματοφύλακος

1. Ὁ Θεματοφύλαξ θὰ πληροφορῇ τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη, πᾶν ἕτερον Μέρος ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 24 καὶ τοὺς Ὀργανισμούς :

α) Περὶ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ παντὸς πρωτοκόλου αὐτῆς καὶ περὶ τῆς καταθέσεως, ἐπικυρώσεως, ἀποδοχῆς, ἐγκρίσεως ἢ προσχωρήσεως συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 24, 25 καὶ 26.

β) Περὶ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς Συμβάσεως καὶ ἑκάστου πρωτοκόλλου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27.

γ) Περὶ τῶν γενομένων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 28 κοινοποιήσεων ἀποχωρήσεως.

δ) Περὶ τῶν υἱοθετηθεισῶν τροποποιήσεων τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων, περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῶν τροποποιήσεων ὑπὸ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν καὶ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16.

ε) Περὶ τῆς υἱοθετήσεως νέων παραρτημάτων καὶ περὶ τροποποιήσεως, παντὸς παραρτήματος συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 17.

στ) Περὶ τῶν δηλώσεων αἱ ὁποῖαι ἀναγνωρίζουν ὡς ὑποχρεωτικὴν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαδικασίας διαιτησίας, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 22.

2. Τὸ πρωτότυπον τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν πρωτοκόλλων αὐτῆς θὰ κατατεθοῦν εἰς Θεματοφύλακα τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἱσπανίας, ἡ ὁποία θὰ ἀποστείλῃ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα εἰς τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη, εἰς τὸν Ὀργανισμὸν καὶ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ο.Η.Ε. πρὸς πρωτοκόλλησιν καὶ δημοσίευσιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ὑπογράφοντες, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεών των, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν. Ἐγένετο ἐν Βαρκελώνῃ τῇ 16ῃ Φεβρουαρίου 1976, ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὴν Ἀραβικὴν, Ἀγγλικὴν Γαλλικὴν καὶ Ἱσπανικήν, ὧν τὰ κείμενα εἶναι ἐξ ἴσου αὐθεντικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

Διαιτησία

Ἄρθρον 1

Ἡ διαδικασία τῆς διαιτησίας ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Παραρτήματος, ἐκτὸς ἂν ἄλλως συμφωνηθῇ ὑπὸ τῶν ἐχόντων ἀντιδικίαν Μερῶν.

Ἄρθρον 2

1. Ἐπὶ τῇ προτάσει ἑνὸς Συμβαλλομένου Μέρους πρὸς ἕτερον τοιοῦτον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 ἢ 3 τοῦ ἄρθρου 22 τῆς Συμβάσεως, συγκροτεῖται διαιτητικὸν δικαστήριον. Ἡ πρότασις πρὸς διαιτησίαν πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς καὶ νὰ περιλαμβάνῃ εἰδικῶς τὰ ἄρθρα τῆς Συμβάσεως ἢ τῶν πρωτοκόλλων, τῶν ὁποίων ἀμφισβητεῖται ἡ ἑρμηνεία ἢ ἐφαρμογή.

2. Τὸ ἐγκαλοῦν Μέρος θὰ εἰδοποιῇ τὸν Ὀργανισμὸν ὅτι ἔχει ζητήσει τὴν συγκρότησιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἀναφέρον τὸ ὄνομα τοῦ ἐγκαλουμένου Μέρους καὶ τὰ ἄρθρα τῆς Συμβάσεως, ἢ τῶν πρωτοκόλλων τῶν ὁποίων ἡ ἑρμηνεία ἢ ἐφαρμογὴ κατὰ τὴν γνώμην του ἀμφισβητεῖται. Ὁ Ὀργανισμὸς θὰ κοινοποιήσῃ τὴν οὕτω ληφθεῖσαν πληροφορίαν πρὸς ὅλα τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 3

Τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον θὰ ἀπαρτίζεται ὑπὸ τριῶν μελῶν. Ἕκαστον διάδικον Μέρος θὰ ὑποδεικνύῃ ἕνα διαιτητήν. Οἱ οὕτως ὑποδειχθέντες διαιτηταὶ θὰ ὁρίζουν διὰ κοινῆς συμφωνίας τὸν τρίτον διαιτητὴν ὁ ὁποῖος καὶ θὰ προεδρεύῃ τοῦ δικαστηρίου. Ὁ τρίτος οὗτος διαιτητὴς δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑπήκοος ἑνὸς ἐκ τῶν διαδίκων Κρατῶν οὔτε νὰ ἔχῃ τὴν συνήθη διαμονήν του εἰς τὸ ἔδαφος ἑνὸς ἐκ τῶν δύο μερῶν, οὔτε νὰ ἐργάζεται εἰς ἓν ἐξ αὐτῶν, οὔτε νὰ ἔχῃ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα.

Ἄρθρον 4

1. Ἐὰν ὁ Πρόεδρος τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου δὲν ὁρισθῇ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποδείξεως τοῦ δευτέρου διαιτητοῦ, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ο.Η.Ε. θὰ ὁρίσῃ αὐτόν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπειγομένου Μέρους, ἐντὸς προσθέτου διμήνου προθεσμίας.

2. Ἐὰν εἷς τῶν διαδίκων δὲν ὑποδεικνύῃ διαιτητὴν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς προτάσεως, τὸ ἕτερον Μέρος δύναται νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ο.Η.Ε. ὁ ὁποῖος θὰ ὁρίσῃ τὸν Πρόεδρον Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐντὸς προσθέτου διμήνου προθεσμίας.

3. Μετὰ τὸν ὁρισμόν του, ὁ Πρόεδρος τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ διάδικον Μέρος τὸ ὁποῖον δὲν ὑπέδειξε διαιτητὴν νὰ πράξῃ τοῦτο ἐντὸς διμήνου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας αὐτῆς, θὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ο.Η.Ε. ὁ ὁποῖος καὶ θὰ ὑποδείξῃ τὸν τοιοῦτον Διαιτητὴν ἐντὸς προσθέτου διμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρον 5

1. Τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον θ' ἀποφασίσῃ συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ εἰδικώτερον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς Παρούσης Συμβάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρωτοκόλλων.

2. Διαιτητικὸν δικαστήριον συγκροτηθὲν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Παραρτήματος δέον ὅπως καταρτίσῃ ἰδίους αὐτοῦ διαδικαστικοὺς κανόνας.

Ἄρθρον 6

1. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐπί τῆς διαδικασίας καὶ τῆς οὐσίας, θὰ λαμβάνωνται διὰ πλειοψηφίας τῶν Μερῶν αὐτοῦ.

2. Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λαμβάνῃ πᾶν πρόσφορον μέτρον διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν γεγονότων. Τῇ προτάσει ἑνὸς τῶν Μερῶν, δύναται νὰ συνιστᾷ προσωρινὰ ἀσφαλιστικὰ μέτρα ἐπὶ τῆς οὐσίας.

3. Ἐὰν δύο ἢ περισσότερα διαιτητικὰ δικαστήρια, συγκροτηθέντα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Παραρτήματος, ἀσχολοῦνται μὲ ὅμοια ἢ παρεμφερῆ θέματα, δύνανται ν' ἀνταλλάσσουν πληροφορίας ἐπὶ τῆς διαδικασίας διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν περιστατικῶν καὶ νὰ τὰς λαμβάνουν κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπ' ὄψιν.

4. Τὰ διάδικα Μέρη θὰ παράσχουν ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους διευκολύνσεις διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἔκβασιν τῶν διαδικασιῶν.

5. Ἡ ἀπουσία ἢ φυγοδικία ἑνὸς τῶν διαδίκων δὲν θὰ ἀποτελέσῃ κώλυμα διὰ τὴν συνέχισιν τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρον 7

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου θὰ συνοδεύεται ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως. Αὕτη θὰ εἶναι ὁριστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ διάδικα Μέρη.

2. Πᾶσα διαφορὰ ἡ ὁποία ἤθελε δημιουργηθῆ μεταξὺ τῶν Μερῶν ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ ὑποβληθῆ ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου διαδίκου εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον τὸ ὁποῖον ἐξέδωσεν τὴν ἀπόφασιν, ἢ ἂν τοῦτο δὲν δύναται ν' ἀσχοληθῆ, εἰς ἕτερον διαιτητικὸν δικαστήριον συγκροτούμενον διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν κατὰ τὸν ἴδιον ὡς καὶ τὸ πρῶτον τρόπον.

Ἄρθρον 8

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης καὶ οἱαδήποτε περιφερειακὴ οἰκονομικὴ Ὀργάνωσις ἀναφερομένη εἰς τὸ ἄρθρον 24 τῆς παρούσης Συμβάσεως, δύνανται ὡς καὶ τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη νὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐγκαλοῦντες ἢ ἐγκαλούμενοι.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

ἀφορῶν εἰς τὴν πρόληψιν ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως ἀποβλήτων καὶ ἄλλων ὑλικῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

Τὰ συμβαλλόμενα Μέρη τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἀποτελοῦντα Μέρη τῆς Συμβάσεως διὰ τὴν Προστασίαν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως.

Ἀναγνωρίζοντα τὸν ἀπειλοῦντα τὸ θαλάσσιον περιβάλλον, κίνδυνον ἐκ ρυπάνσεως ὀφειλομένης εἰς ἀπόρριψιν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

Θεωροῦντα ὅτι τὰ παράκτια Κράτη τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἔχουν κοινὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προστασίαν τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος ἐκ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ.

Ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὴν Σύμβασιν περὶ Προλήψεως τῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἐξ ἀπορρίψεως ἀποβλήτων ἢ ἄλλων ὑλικῶν, ὑπογραφεῖσαν ἐν Λονδίνῳ τὸ 1972,

Συνεφώνησαν τὰ κάτωθι :

Ἄρθρον 1

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, ἀναφερόμενα ἐφεξῆς ὡς «Τὰ Μέρη» θὰ πρέπει νὰ λάβουν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῆς ρυπάνσεως τῆς Περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, ὀφειλομένης εἰς ἀπορρίψεις ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

Ἄρθρον 2

Ἡ περιοχὴ εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐφαρμόζεται τὸ παρὸν Πρωτόκολλον εἶναι ἡ Περιοχὴ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ὡς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ I, τῆς Συμβάσεως διὰ τὴν Προστασίαν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως, ἀναφερομένης ἐφεξῆς ὡς «Σύμβασις».

Ἄρθρον 3

Διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου :

1. «Πλοῖα καὶ ἀεροσκάφη» σημαίνει τὰ ἐπιπλέοντα ἢ ἱπτάμενα σκάφη ὁποιουδήποτε τύπου. Εἰς αὐτὰ περιλαμβάνονται τὰ ἀερόστρωμνα σκάφη, τὰ πλωτὰ ναυπηγήματα, κινούμενα αὐτοδυνάμως ἢ μή, αἱ ἐξέδραι καὶ ἄλλαι ἐν θαλάσσῃ κατασκευαὶ καὶ ὁ ἐξοπλισμός των.

2. «Ἀπρόβλητα ἢ ἄλλα ὑλικὰ» σημαίνει ὑλικὰ καὶ οὐσίας παντὸς εἴδους μορφῆς ἢ περιγραφῆς.

3. «Ἀπόρριψις» σημαίνει :

α) Πᾶσαν ἠθελημένην ἀπόρριψιν εἰς τὴν θάλασσαν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων ὑλικῶν ὑπὸ πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

β) Πᾶσαν ἠθελημένην ἀπόρριψιν εἰς τὴν θάλασσαν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν.

4. Ἡ «Ἀπόρριψις» δὲν περιλαμβάνει :

α) Τὴν ἀπόρριψιν εἰς τὴν θάλασσαν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων ὑλικῶν εὑρισκομένων τυχαίως ἢ παραγομένων κατὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν πλοίων καὶ τῶν ἀεροσκαφῶν καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ των πλὴν τῶν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων ὑλικῶν μεταφερομένων ὑπὸ τῶν πλοίων ἢ ἀεροσκαφῶν ἢ πρὸς αὐτὰ ἐξυπηρετοῦντα τὸν σκοπὸν ἀπορρίψεως τῶν ἐν λόγῳ ὑλικῶν ἢ τῶν παραγομένων ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας αὐτῶν ἐπὶ τῶν τοιούτων πλοίων ἢ ἀεροσκαφῶν.

β) Τὴν ἐναπόθεσιν τοῦ ὑλικοῦ μὲ σκοπὸν διάφορον τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐναπόθεσις δὲν ἀντίκειται πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

5.5. «Ὀργανισμὸς» σημαίνει τὸ Σῶμα τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 13 τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 4

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόρριψις εἰς τὴν Περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης τῶν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων οὐσιῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ Παράρτημα I τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 5

Διὰ τὴν ἀπόρριψιν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἀναφερομένων εἰς Παράρτημα II τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἀποβλήτων ἢ ἄλλων οὐσιῶν, ἀπαιτεῖται, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, προηγουμένη εἰδικὴ ἄδεια τῶν ἁρμοδίων. ἐθνικῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρον 6

Διὰ τὴν ἀπόρριψιν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ὅλων τῶν ἄλλων ἀποβλήτων ἢ ὑλικῶν, ἀπαιτεῖται προηγουμένη γενικὴ ἄδεια τῶν ἁρμοδίων ἐθνικῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρον 7

Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 ἄδειαι, θὰ πρέπει νὰ ἐκδίδωνται μόνον κατόπιν προσεκτικῆς διερευνήσεως ὅλων, τῶν εἰς παράρτημα 3, τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου ἀναφερομένων, παραγόντων. Ὁ Ὀργανισμὸς θὰ πρέπει νὰ ἐνημεροῦται ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀδειῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 8

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 6 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας λόγῳ δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἢ πάσης ἄλλης αἰτίας, ἐφ' ὅσον κινδυνεύει ἀνθρώπινη ζωὴ ἢ ἀσφάλεια πλοίου ἢ σκάφους. Τοιαῦται ἀπορρίψεις θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρωνται ἀμέσως εἰς τὸν Ὀργανισμόν, εἴτε μέσῳ αὐτοῦ, ἢ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Μέρος ἢ τὰ Μέρη διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι πιθανὸν νὰ ὑπάρξουν ἐπιπτώσεις μετὰ πλήρων λεπτομερειῶν, ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰς συνθήκας, τὴν φύσιν καὶ τὰς ποσότητας τῶν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων ἀπορριφθεισῶν οὐσιῶν.

Ἄρθρον 9

Ἐὰν ἓν Μέρος, ἀντιμετωπίζῃ σοβαρὸν θέμα εἰδικῆς φύσεως καὶ κρίνῃ ὅτι ἀπόβλητα ἢ ἄλλαι οὐσίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὸ Παράρτημα I τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δὲν δύνανται νὰ ἐναποτεθοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἄνευ ἀπαραδέκτου κινδύνου ἢ ζημίας, πρὸ παντὸς τῆς ἀσφαλείας ἀνθρωπίνης ζωῆς, τὸ ἐνδιαφερόμενον Μέρος θὰ πρέπει ἐκ τῶν προτέρων νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὁ Ὀργανισμὸς κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν Μερῶν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, θὰ προτείνῃ μεθόδους ἀποθηκεύσεως ἢ τὰ πλέον κατάλληλα μέτρα καταστροφῆς ἢ ἀπορρίψεως ὑπὸ τὰς ὑφισταμένας συνθήκας. Τὸ μέρος θὰ πρέπει νὰ ἐνημερώσῃ τὸν Ὀργανισμὸν διὰ τὴν πραγματοποιουμένην ἐξέλιξιν συμφώνως πρὸς τὰς παρούσας συστάσεις. Τὰ μέρη ὑπόσχονται νὰ ἀλληλοβοηθοῦνται εἰς τοιαύτας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 10

1. Ἕκαστον Μέρος θὰ πρέπει νὰ καθορίσῃ μίαν ἢ περισσοτέρας ἁρμοδίας ὑπηρεσίας αἱ ὁποῖαι :

α) Θὰ ἐκδίδουν τὰς εἰδικὰς ἀδείας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5.

β) Θὰ ἐκδίδουν τὰς γενικὰς ἀδείας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6.

γ) Θὰ τηροῦνται ἐνήμεροι ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ποσοτήτων τῶν ἀποβλήτων ἢ ἄλλων οὐσιῶν τὰ ὁποῖα ἐπετράπη ν' ἀπορριφθοῦν καθὼς καὶ περὶ τῆς τοποθεσίας, τῆς ἡμερομηνίας καὶ τῆς μεθόδου ἀπορρίψεως.

2. Αἱ ἁρμόδιοι ὑπηρεσίαι ἑκάστου Μέρους θὰ ἐκδίδουν τὰς προβλεπομένας, ὑπὸ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6, ἀδείας ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰ ἀπόβλητα ἢ τὰ λοιπὰ ὑλικὰ τὰ προοριζόμενα δι' ἀπόρριψιν :

α) Τὰ φορτωνόμενα ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ.

β) Τὰ φορτωνόμενα ὑπὸ πλοίου ἢ σκάφους νηολογημένου εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Μέρους ἢ φέροντος τὴν σημαίαν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ φόρτωσις πραγματοποιεῖται ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ἑτέρου Κράτους, μὴ Μέρους τοῦ Πρωτοκόλλου τούτου.

Ἄρθρον 11

1. Ἕκαστον Μέρος θὰ πρέπει νὰ λαμβάνη τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ πάντων :

α) Τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν τῶν νηολογημένων εἰς τὴν ἐπικράτειάν του ἢ φερόντων τὴν σημαίαν του.

β) Τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν τὰ ὁποῖα φορτώνουν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας του ἀπόβλητα ἢ ἄλλα ὑλικὰ τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἀπορριφθοῦν.

γ) Τῶν πλοίων καὶ σκαφῶν τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὅτι εὐθύνονται διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἐντὸς περιοχῶν δικαιοδοσίας του ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

2. Τὸ παρὸν Πρωτόκολλον δὲν θὰ ἐφαρμόζεται ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου, ἢ ἀεροσκάφους ἀνήκοντος εἰς τὴν κυριότητα Κράτους – Μέρους τοῦ παρόντος ἢ ἀπασχολουμένου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ χρησιμοποιουμένου κατὰ τὸν χρόνον αὐτὸν μόνον διὰ Κυβερνητικήν, οὐχὶ ἐμπορικὴν Ὑπηρεσίαν. Ἕκαστον Μέρος θὰ πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τῆς θεσπίσεως καταλλήλων μέτρων, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ παραβλάπτουν τὰς ἐργασίας ἢ δυνατότητας πρὸς ἐργασίαν τῶν τοιούτων πλοίων ἢ ἀεροσκαφῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὸ ἢ ἀπασχολουμένων εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν του, ὅτι τὰ τοιαῦτα πλοῖα καὶ ἀεροσκάφη θὰ ἐνεργοῦν κατὰ τρόπον, ὅσον εἶναι δυνατὸν καὶ λογικὸν σύμφωνον μὲ τὸ παρὸν Πρωτόκολλον.

Ἄρθρον 12

Ἕκαστον Μέρος ἀναλαμβάνει νὰ ἐκδώσῃ ὁδηγίας πρὸς τὰ πλοῖα καὶ ἀεροσκάφη ναυτικῆς ἀστυνομίας καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας ὅπως ἀναφέρουν εἰς τὰς προϊσταμένας Ἀρχὰς πᾶν περιστατικὸν ἢ κατάστασιν εἰς τὴν Περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, δημιουργοῦντα τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἐγένοντο ἢ ὅτι πρόκειται νὰ γίνουν ἀπορρίψεις κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου τὰ ὁποῖα συνέβησαν ἢ πρόκειται νὰ συμβοῦν. Τὸ Μέρος τοῦτο θὰ πρέπει, ἐὰν τὸ θεωρήσῃ σκόπιμον, νὰ ἀναφέρῃ σχετικῶς καὶ εἰς οἱοδήποτε ἄλλο ἐνδιαφερόμενον Μέρος.

Ἄρθρον 13

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀναιροῦν τὸ δικαίωμα ἑκάστου Μέρους νὰ θεσπίσῃ ἄλλα μέτρα, συμφώνως πρὸς τὸ διεθνὲς δίκαιον, διὰ τὴν πρόληψιν τῆς ρυπάνσεως τῆς ὀφειλομένης εἰς ἀπορρίψεις.

Ἄρθρον 14

1. Τακτικαὶ Συνδιασκέψεις τῶν Μερῶν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου θὰ συγκαλοῦνται ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς τακτικὰς Συνδιασκέψεις τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τῆς Συμβάσεως τῶν συνερχομένων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 14 τῆς Συμβάσεως. Τὰ Μέρη τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δύνανται νὰ πραγματοποιοῦν καὶ ἐκτάκτους Συνδιασκέψεις συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 14 τῆς Συμβάσεως.

2. Θέματα τῶν Συνδιασκέψεων τῶν Μερῶν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου θὰ εἶναι :

α) Ἡ παρακολούθησις ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν υἱοθετηθέντων μέτρων καὶ τῆς ἀνάγκης διὰ τὴν θέσπισιν καὶ ἑτέρων μέτρων, εἰδικῶς δὲ ὑπὸ τύπον παραρτημάτων.

β) Ἡ μελέτη καὶ ἐξέτασις τῶν ἐγγράφων τῶν ἐκδοθεισῶν ἀδειῶν δυνάμει τῶν ἄρθρων 5, 6, καὶ 7 καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀπορρίψεων.

γ) Ἡ ἀναθεώρησις καὶ τροποποίησις παραρτημάτων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖται.

δ) Ἡ διεκπεραίωσις παντὸς ἑτέρου θέματος ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Διὰ τὴν υἱοθέτησιν τροποποιήσεων τῶν Παραρτημάτων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 17 τῆς Συμβάσεως ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 15

1. Αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως αἱ ἀφορῶσαι εἰς οἱονδήποτε Πρωτόκολλον, θὰ ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Οἱ διαδικαστικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ κανόνες υἱοθετηθέντες συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 τῆς Συμβάσεως, θὰ ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, ἐκτὸς ἐὰν τὰ Μέρη τοῦ Πρωτοκόλλου συμφωνήσουν ἄλλως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Α. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Πρωτοκόλλου, παρατίθενται τὰ ἑξῆς ὑλικὰ καὶ οὐσίαι :

1. Ὀργανικαὶ ἑνώσεις τῶν ἀλογόνων καὶ ἑνώσεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ σχηματίζουν τοιαύτας οὐσίας εἰς τὸ θαλάσσιον περιβάλλον, ἐκτὸς τῶν μὴ τοξικῶν ἢ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι μετατρέπονται ταχέως εἰς τὴν θάλασσαν εἰς οὐσίας βιολογικῶς ἀβλαβεῖς, ἀρκεῖ νὰ μὴν καθιστοῦν ἀνουσίους τοὺς βρωσίμους θαλασσίους ὀργανισμούς.

2. Ὀργανοπυριτικὲς ἑνώσεις καὶ ἑνώσεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ σχηματίσουν τοιαύτας οὐσίας εἰς τὸ θαλάσσιον περιβάλλον, ἐκτὸς τῶν μὴ τοξικῶν ἢ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ταχέως μετατρέπονται ἐντὸς τῆς θαλάσσης εἰς οὐσίας βιολογικῶς μὴ ἐπιβλαβεῖς ἀρκεῖ νὰ μὴν καθιστοῦν ἀνουσίους τοὺς βρωσίμους θαλασσίους ὀργανισμούς.

3. Ὑδράργυρος καὶ ἑνώσεις ὑδραργύρου.

4. Κάδμιον καὶ ἑνώσεις καδμίου.

5. Μὴ ἀποικοδομήσιμα πλαστικὰ καὶ μὴ ἀποικοδομήσιμα συνθετικὰ ὑλικὰ τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ δημιουργήσουν ἐμπόδια εἰς τὴν ἁλιείαν ἢ ναυσιπλοΐαν, νὰ ἐλαττώσουν τὰς διευκολύνσεις, ἢ νὰ παρεμβάλουν δυσχερείας εἰς ἄλλας νομίμους χρήσεις τῆς θαλάσσης.

6. Ἀργὸν πετρέλαιον καὶ ὑδρογονάνθρακες παραγόμενοι ἐκ τοῦ πετρελαίου, καὶ παντὸς εἴδους μίγματα περιέχοντα τοιαύτας οὐσίας, φορτωθέντα ἐπὶ πλοίων μὲ σκοπὸν ἀπορρίψεως.

7. Ὑψηλοῦ, μέσου καὶ χαμηλοῦ βαθμοῦ ραδιενεργὰ ἀπόβλητα ἢ ἄλλα ὑψηλοῦ, μέσου καὶ χαμηλοῦ βαθμοῦ ραδιενεργὰ ὑλικὰ ἅτινα θὰ καθορισθοῦν ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

8. Ἑνώσεις ὀξέων καὶ βάσεων, τοιαύτης συνθέσεως καὶ εἰς τοιαύτας ποσότητας, ὥστε νὰ δύνανται νὰ βλάψουν σοβαρῶς τὴν ποιότητα τοῦ θαλασσίου ὕδατος. Ἡ σύνθεσις καὶ ἡ ποσότης ἡ ὁποία δέον ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, θὰ πρέπει νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῶν Μερῶν, συμφώνως πρὸς τήν, ἐν τῷ ἄρθρῳ 14, παράγρ. 3 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἀναφερομένην διαδικασίαν.

9. Ὑλικὰ πάσης μορφῆς (π.χ. στερεά, ὑγρά, ἡμίρρευστα ἀέρια, ἢ ζῶντες ὀργανισμοί) παραγόμενα διὰ βιολογικό, ἢ χημικὸν πόλεμον, ἐκτὸς τῶν ταχέως μετατρεπομένων εἰς

ἀβλαβῆ διὰ φυσικῶν, χημικῶν ἢ βιολογικῶν διεργασιῶν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐφ' ὅσον :

α) Δὲν καθιστοῦν ἀνουσίους τοὺς βρωσίμους θαλασσίους ὀργανισμοὺς ἢ δὲν θέτουν εἰς κίνδυνον τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν ζώων.

Β. Τὸ παρὸν Παράρτημα δὲν ἐφαρμόζεται δι' ἀπορρίμματα ἢ ἄλλα ὑλικὰ ὅπως εἶναι ἡ ἰλὺς τῶν ὑπονόμων καὶ ἀπορρίμματα ἐκσκαφῶν, περιέχοντα τὰς οὐσίας τὰς ἀναφερθείσας εἰς τὰς ἀνωτέρω 1 - 6 παραγράφους ὡς προκαλοῦντα μόλυνσιν. Ἡ ἀπόρριψις τῶν τοιούτων ἀποβλήτων ὑπόκειται ἀναλόγως εἰς τὰς διατάξεις τῶν παραρτημάτων ΙΙ καὶ ΙΙΙ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

Τὰ ἑξῆς ἀπόβλητα καὶ ἄλλα ὑλικά, ἡ ἀπόρριψις τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν προσοχὴν παρατίθενται διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἄρθρου 5.

1. (α) Ἀρσενικόν, μόλυβδος, χαλκός, ψευδάργυρος, βηρύλλιον, χρώμιον, νικέλιον, βανάδιον, σελήνιον, ἀντιμόνιον καὶ αἱ ἑνώσεις τούτων.

(β) Κυανοῦχα καὶ Φθοριοῦχα.

(γ) Φυτοφάρμακα καὶ τὰ παράγωγα τούτων μὴ καλυπτόμενα ὑπὸ τοῦ Παραρτήματος Ι.

(δ) Συνθετικαὶ ὀργανικαὶ χημικαὶ οὐσίαι, ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Παράρτημα Ι, αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ ἐπιδράσουν δυσμενῶς ἐπὶ τῶν θαλασσίων ὀργανισμῶν ἢ νὰ καταστήσουν ἀνουσίους τοὺς βρωσίμους θαλασσίους ὀργανισμούς.

2. (α) Ἑνώσεις ὀξέων καὶ βάσεων τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ ἡ ποσότης δὲν ἔχουν ἀκόμη προσδιορισθῆ συμφώνως πρὸς τὴν ἐν Παραρτήματι Ι, παράγραφον Α.8. διαδικασίαν.

(β) Ἑνώσεις ὀξέων καὶ βάσεων μὴ καλυπτόμεναι ὑπὸ τοῦ Παραρτήματος Ι, ἐκτὸς τῶν ἑνώσεων ποὺ πρόκειται νὰ ἀπορριφθοῦν εἰς ποσότητας κατωτέρας τῶν ἐπιπέδων τὰ ὁποῖα θὰ καθορισθοῦν ὑπὸ τῶν Μερῶν συμφώνως πρὸς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 14, παράγραφος 3, τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, διαδικασίαν.

3. Δοχεῖα, ἄχρηστα μέταλλα καὶ ἄλλα χύδην ἀπορρίμματα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ βυθισθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ν' ἀποτελέσουν σοβαρὰ ἐμπόδια διὰ τὴν ἁλιείαν καὶ ναυσιπλοΐαν.

4. Οὐσίαι αἱ ὁποῖαι, παρ' ὅλον ὅτι εἶναι μὴ τοξικῆς φύσεως, δύνανται ν' ἀποβοῦν ἐπιβλαβεῖς λόγῳ τῶν ἀπορριπτομένων ποσοτήτων των, ἢ τοιαῦται δυνάμεναι νὰ ἐλαττώσουν σοβαρῶς τὰς διευκολύνσεις ἢ νὰ θέσουν εἰς κίνδυνον τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ἢ τοὺς θαλασσίους ὀργανισμοὺς ἢ νὰ παρεμποδίσουν τὴν ναυσιπλοΐαν.

5. Ραδιενεργὰ ἀπόβλητα ἢ ἄλλα ραδιενεργὰ ὑλικὰ μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ Παράρτημα Ι. Διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀδείας πρὸς ἀπόρριψιν τῶν ὑλικῶν τούτων, τὰ Μέρη θὰ πρέπει νὰ λάβουν πλήρως ὑπ' ὄψιν των τὰς προτάσεις τῶν ἁρμοδίων διεθνῶν σωμάτων εἰς τὸν τομέα τοῦτο, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

Οἱ παράγοντες οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἐξετάζωνται διὰ τὸν καθορισμὸν κριτηρίων διεπόντων τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν ἀπορρίψεις ὑλικῶν εἰς τὴν θάλασσαν, συμφώνως πρὸς τὸ Ἄρθρον, 7, περιλαμβάνουν :

Α. Χαρακτηριστικὰ καὶ σύνθεσις τοῦ ὑλικοῦ.

1. Συνολικὴ ποσότης καὶ μέσος ὅρος συνθέσεως τοῦ πρὸς ἀπόρριψιν ὑλικοῦ (π.χ. κατ' ἔτος).

2. Κατάστασις (π.χ. στερεόν, λασπῶδες, ὑγρὸν ἢ ἀέριον).

3. Ἰδιότητες : φυσικὴ (π.χ. διαλυτότης καὶ πυκνότης), χημικὴ καὶ βιοχημικὴ (π.χ. ἀπαιτούμενον ὀξυγόνον, θρεπτικὴ ἱκανότης) καὶ βιολογικὴ (π.χ. παρουσία ἰῶν, βακτηρίων, ζυμομυκήτων, παρασίτων).

4. Τοξικότης.

5. Ἀνθεκτικότης : φυσική, χημικὴ καὶ βιολογική.

6. Προσθετικότης καὶ μετασχηματισμὸς βιολογικῶν ὑλῶν ἢ καταλοίπων.

7. Ἐπιδεικτικότης εἰς φυσικάς, χημικὰς καὶ βιοχημικὰς ἀλλαγὰς καὶ ἀντιδράσεις εἰς τὸ ὑδάτινον περιβάλλον, μετ' ἄλλων διαλελυμένων ὀργανικῶν καὶ ἀνοργάνων ὑλικῶν.

8. Πιθανότης προκλήσεως μολύνσεως ἢ ἄλλων ἀλλαγῶν αἵτινες ἐλαττώνουν τὴν ἐμπορικότητα τῶν πόρων (ἰχθεῖς, ὀστρακοειδῆ, κ.λπ.).

Β. Χαρακτηριστικὰ τοποθεσίας ἀπορρίψεως καὶ μέθοδος ἐναποθέσεως.

1. Τοποθεσία (π.χ. συντεταγμέναι τῆς περιοχῆς ἀπορρίψεως, βάθος καὶ ἀπόστασις ἀπὸ τὴν ἀκτὴν) θέσις ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας περιοχὰς (π.χ. περιοχαὶ ψυχαγωγίας, περιοχαὶ ἰχθυοτροφείων, καὶ περιοχαὶ ἁλιείας καὶ ἐκμεταλλευσίμων πόρων).

2. Ρυθμὸς ἀπορρίψεως ἀνὰ ὡρισμένας περιόδους (π.χ. ποσότης ἀνὰ ἡμέραν, ἑβδομάδα, μῆνα).

3. Μέθοδοι συσκευασίας καὶ περιορισμοῦ, ἐὰν ὑφίστανται

4. Ἀρχικὴ ἀραίωσις ἐπιτευχθεῖσα διὰ προταθείσης μεθόδου ἀποδεσμεύσεως, εἰδικῶς διὰ τῆς ταχύτητος τοῦ πλοίου.

5. Χαρακτηριστικὰ διασπορᾶς (π.χ. ἐπιδράσεως ρευμάτων, παλίρροιας καὶ ἀέρος ἐπὶ τῆς ὁριζοντίας μεταφορᾶς καὶ τῆς καθέτου ἀναμίξεως).

6. Χαρακτηριστικὰ τοῦ ὕδατος (π.χ. θερμοκρασία PH, περιεκτικότης εἰς ἅλας, διαχωρισμὸς εἰς στρώματα, ὀξυγονοδεῖκτες τῆς ρυπάνσεως, διαδελυμένον ὀξυγόνον (DO), χημικῶς ἀπαιτούμενον ὀξυγόνον (COD), βιολογικῶς ἀπαιτούμενον ὀξυγόνον (BOD) παρουσία ἀζώτου, ὀργανικοῦ καὶ ὑπὸ μορφὴν ἁλάτων ἀνοργάνων ὀξέων, περιλαμβάνον καὶ τὴν ἀμμωνίαν, αἰωρούμενα ὑλικά, ἄλλαι τροφικαὶ ὗλαι καὶ παραγωγικότης.

7. Χαρακτηριστικὰ τοῦ βυθοῦ (π.χ. τοπογραφία, γεωχημικὰ καὶ γεωλογικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ βιολογικὴ παραγωγικότης).

8. Ὕπαρξις καὶ ἐπιπτώσεις ἄλλων ἀπορρίψεων πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἀπορρίψεως (π.χ. ἐνδείξεις ὑπάρξεως βαρέων μετάλλων καὶ περιεκτικότης εἰς ὀργανικὸν ἄνθρακα).

9. Κατὰ τὴν ἔκδοσιν ἀδείας δι' ἀπόρριψιν, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ πρέπει νὰ ἐξετάζουν κατὰ πόσον ὑφίσταται κατάλληλος ἐπιστημονικὴ βάσις διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιπτώσεων τῆς τοιαύτης ἀπορρίψεως εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχή, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω προβλέψεις καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐποχιακῶν μεταβολῶν.

Γ. Γενικαὶ ἀπόψεις καὶ συνθῆκαι.

1. Πιθαναὶ ἐπιπτώσεις εἰς τὸ φυσικὸν κάλλος (π.χ. παρουσία ἐπιπλέοντος ἢ βυθισμένου ὑλικοῦ, θολερότης, ἀπαράδεκτος ὀσμή, ἀποχρωματισμὸς καὶ ἄφρισμα).

2. Πιθαναὶ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς θαλασσίας ζωῆς, τῶν ἰχθύων καὶ ὀστρακοειδῶν, τῶν ἁλιευμάτων, τῆς συγκομιδῆς θαλασσίων φυτῶν καὶ καλλιεργείας αὐτῶν.

3. Πιθαναὶ ἐπιπτώσεις ἐπὶ ἄλλων χρήσεων τῆς θαλάσσης (π.χ. χειροτέρευσις τῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος διὰ βιομηχανικὴν χρῆσιν, διάβρωσις ὑποβρυχίων κατασκευῶν παρεμβολὴ ἐπιπλεόντων ὑλικῶν εἰς τὴν κίνησιν τῶν πλοίων

παρεμπόδισις τῆς ἁλιείας, ἤ ναυσιπλοΐας διὰ τῆς ἐναποθέσεως ἀπορριμμάτων ἤ στερεῶν ἀντικειμένων ἐπὶ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης καὶ προστασίαν τῶν περιοχῶν εἰδικῆς σημασίας δι' ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς καὶ σκοποὺς διατηρήσεώς των.

4. Πρακτικὴ δυνατότης ὑπάρξεως ἐναλλακτικῶν μεθόδων τῆς εἰς ξηρὰν ἐπεξεργασίας, ἐναποθέσεως ἐξαλείψεως, ἤ ἐπεξεργασίας ὥστε τὸ ὑλικὸν νὰ καταστῇ ὀλιγώτερον ἐπιβλαβὲς διὰ νὰ ἀπορριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΑΦΟΡΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΥΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΒΛΑΒΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

Ὡς Μέρη τῆς Συμβάσεως διὰ τὴν προστασίαν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης κατὰ τῆς ρυπάνσεως.

Ἀναγνωρίζοντα ὅτι σοβαρὰ ρύπανσις τῆς θαλάσσης ἐκ πετρελαίου καὶ ἄλλων ἐπικινδύνων οὐσιῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐνέχει κινδύνους διὰ τὰς παρακτίους χώρας καὶ τὸ θαλάσσιον οἰκοσύστημα.

Θεωροῦντα ὅτι καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ συνεργασία ὅλων τῶν παρακτίων χωρῶν τῆς Μεσογείου διὰ τὴν καταπολέμησιν αὐτῆς τῆς ρυπάνσεως.

Ἔχοντα ὑπ' ὄψει τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν «περὶ ἀποφυγῆς ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ὑπὸ τῶν πλοίων» τοῦ 1973, τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν «περὶ ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν εἰς περιπτώσεις ρυπάνσεως ἐκ πετρελαιοειδῶν ἐξ ἀτυχημάτων» τοῦ 1969, καθὼς ἐπίσης, καὶ τὸ Πρωτόκολλον «περὶ ἐπεμβάσεως εἰς τὴν Ἀνοικτὴν Θάλασσαν, εἰς περιπτώσεις θαλασσίας ρυπάνσεως ὑπὸ ἄλλων, ἐκτὸς τοῦ πετρελαίου, οὐσιῶν», τοῦ 1973.

Λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν περαιτέρω τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν «περὶ Ἀστικῆς Εὐθύνης διὰ ζημίας ἐκ ρυπάνσεως διὰ πετρελαιοειδῶν», τοῦ 1969,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ :

Ἄρθρον 1

Τὰ διὰ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου Συμβαλλόμενα Μέρη (ἐφεξῆς ἀναφερόμενα ὡς «Μέρη»), θὰ συνεργασθοῦν διὰ νὰ λάβουν τὰ ἀπαραίτητα μέτρα εἰς περιπτώσεις σοβαροῦ ἤ ἐπικειμένου κινδύνου διὰ τὸ θαλάσσιον περιβάλλον, τὰς ἀκτὰς ἤ τὰ συναφῆ ἐνδιαφέροντα ἑνὸς ἤ περισσοτέρων ἐκ τῶν Μερῶν, τούτου ὀφειλομένου εἰς τὴν παρουσίαν μαζικῶν ποσοτήτων πετρελαιοειδῶν ἤ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν προερχομένων ἐξ ἀτυχημάτων, ἤ εἰς συγκέντρωσιν μικρῶν ποσοτήτων ἀποβλήτων, τὰ ὁποῖα ρυπαίνουν ἤ ἀπειλοῦν νὰ ρυπάνουν τὴν θάλασσαν, ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς προσδιοριζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Συμβάσεως διὰ τὴν Προστασίαν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ρυπάνσεως (ἐφεξῆς ἀναφερομένης ὡς «Σύμβασις»).

Ἄρθρον 2

Διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ὁ ὅρος «συναφῆ συμφέροντα» σημαίνει τὰ συμφέροντα ἑνὸς παρακτίου Κράτους ἀμέσως ἐπηρεαζομένου ἤ ἐπαπειλουμένου, καὶ ἀναφερόμενα μεταξὺ ἄλλων εἰς :

α) δραστηριότητας ἐντὸς τῶν παρακτίων ὑδάτων, τῶν λιμένων ἤ ἐκβολῶν ποταμῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἁλιευτικῶν δραστηριοτήτων,

β) τὴν ἱστορικὴν καὶ τουριστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ περιοχῆς, περιλαμβανούσης τὸν θαλάσσιον ἀθλητισμὸν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν,

γ) τὴν ὑγείαν τῶν παρακτίων πληθυσμῶν,

δ) τὴν προστασίαν τῶν ζώντων ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 3

Τὰ Μέρη θὰ προσπαθήσουν νὰ διατηρήσουν καὶ νὰ προωθήσουν, εἴτε ἀτομικῶς ἤ μέσῳ διμεροῦς ἤ πολυμεροῦς συνεργασίας, τὰ σχέδιά των ἐκτάκτου ἀνάγκης καὶ τὰ μέσα διὰ τὴν καταπολέμησιν ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἐκ τῶν πετρελαιοειδῶν ἤ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν. Τὰ μέσα αὐτὰ θὰ πρέπει νὰ περιλαμβάνουν, κυρίως ἐξοπλισμόν, πλοῖα, ἀεροπλάνα καὶ ἀνθρώπινον δυναμικὸν ἕτοιμον πρὸς κινητοποίησιν εἰς περιπτώσεις ἐπειγούσης ἀνάγκης.

Ἄρθρον 4

Τὰ Μέρη θὰ πρέπει νὰ ἀναπτύξουν καὶ νὰ ἐφαρμόσουν εἴτε μεμονωμένως εἴτε μέσῳ διμεροῦς ἤ πολυμεροῦς συνεργασίας, δραστηριότητας περιοδικοῦ ἐλέγχου καλυπτούσας τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, ὥστε νὰ ἔχουν ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῶν καταστάσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 1, τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 5

Εἰς περίπτωσιν διαφυγῆς ἤ ἀπωλείας εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν εἰς δέματα, δοχεῖα φορτίου, φορητὰς ἤ ἑτέρου εἴδους δεξαμενάς, τὰ Μέρη θὰ πρέπει νὰ συνεργασθοῦν ὅσον καθίσταται ἐφικτὸν διὰ τὴν διάσωσιν καὶ ἐπανάκτησιν τῶν οὐσιῶν αὐτῶν ὥστε νὰ ἐλαττωθῇ ὁ κίνδυνος ρυπάνσεως τοῦ θαλασσίου περιβάλλοντος.

Ἄρθρον 6

1. Ἕκαστον Μέρος ἀναλαμβάνει νὰ παράσχῃ πρὸς τὰ λοιπὰ Μέρη πληροφορίας ἀφορώσας εἰς :

α) Τὴν ἁρμοδίαν ἐθνικὴν ὀργάνωσιν ἤ τὰς ὑπευθύνους Ὑπηρεσίας διὰ τὴν καταπολέμησιν ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἐκ πετρελαιοειδῶν καὶ λοιπῶν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν.

β) Τὰς ἁρμοδίας ἐθνικὰς Ὑπηρεσίας, τὰς ὑπευθύνους διὰ τὴν λῆψιν ἀναφορῶν περὶ ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἐκ πετρελαιοειδῶν καὶ λοιπῶν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν καὶ διὰ τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἀφορώντων εἰς μέτρα βοηθείας μεταξὺ τῶν Μερῶν.

γ) Τὰς νέας μεθόδους διὰ τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ρύπανσις τῆς θαλάσσης ἐκ πετρελαιοειδῶν καὶ λοιπῶν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν καὶ τὰς νέας μεθόδους διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως καὶ τὴν ἀνάπτυξιν σχετικῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων.

2. Μέρη τὰ ὁποῖα ἔχουν συμφωνήσει ν' ἀνταλλάσσουν πληροφορίας ἀπ' εὐθείας μεταξύ των, θὰ πρέπει νὰ τὰς κοινοποιοῦν καὶ εἰς τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον, τὸ ὁποῖον ἐν συνεχείᾳ θ' ἀνακοινώνῃ τὰς πληροφορίας εἰς τὰ λοιπὰ Μέρη ὡς καὶ εἰς τὰ παράκτια Κράτη τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου Θαλάσσης τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι Μέρη εἰς τὸ παρὸν Πρωτόκολλον, ἐπὶ βάσεως ἀμοιβαιότητος.

Ἄρθρον 7

Τὰ Μέρη ἀναλαμβάνουν νὰ συντονίζουν τὴν χρησιμοποίησιν τῶν μέσων ἐπικοινωνίας τὰ ὁποῖα διαθέτουν, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζουν μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα καὶ ἐμπιστοσύνην, τὴν συγκέντρωσιν, μετάδοσιν καὶ διασπορὰν ὅλων τῶν ἀναφορῶν καὶ τῶν ἐπειγούσης φύσεως πληροφοριῶν σχετικῶν μὲ περιστατικὰ καὶ καταστάσεις ἀναφερομένας εἰς τὸ ἄρθρον 1. Τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον θὰ διαθέτῃ τὰ κατάλληλα μέσα ἐπικοινωνίας, ὥστε νὰ συμμετέχῃ εἰς αὐτὴν τὴν συντονιστικὴν προσπάθειαν καὶ κυρίως νὰ ἐκπληρώνῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸ διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10, ἀποστολήν.

Ἄρθρον 8

1. Ἕκαστον Μέρος θὰ πρέπει νὰ ἐκδώσῃ ὁδηγίας, πρὸς τοὺς πλοιάρχους τῶν πλοίων τὰ ὁποῖα φέρουν τὴν σημαίαν

του καὶ πρὸς τοὺς Κυβερνήτας τῶν ἀεροσκαφῶν τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ νηολόγιά του, ἵνα ἀναφέρουν μέσῳ τῶν ταχυτέρων καὶ πλέον καταλλήλων μέσων, κατὰ περίπτωσιν, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸ Παράρτημα Ι τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, εἴτε πρὸς ἕτερον Μέρος ἢ πρὸς τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον :

α) Πᾶν ἀτύχημα προκαλοῦν ἢ δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ ρύπανσιν τῆς θαλάσσης ἐκ πετρελαιοειδῶν ἢ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν.

β) Τὴν ὕπαρξιν, χαρακτηριστικὰ καὶ ἔκτασιν τῶν παρατηρηθεισῶν ἐν θαλάσσῃ πετρελαιοκηλίδων ἢ κηλίδων ἐξ ἑτέρων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν, αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν σοβαρὰν καὶ ἐπικειμένην ἀπειλὴν διὰ τὸ θαλάσσιον περιβάλλον ἢ τὰς ἀκτὰς ἢ τὰ συναφῆ ἐνδιαφέροντα ἑνὸς ἢ περισσοτέρων Μερῶν.

2. Αἱ συμφώνως τῇ παραγρ. 1 συγκεντρούμεναι πληροφορίαι, θὰ πρέπει ν' ἀνακοινοῦνται καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ Μέρη τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ ἐπηρεάζωνται ἐκ τῆς ρυπάνσεως :

α) Ὑπὸ τοῦ Μέρους τὸ ὁποῖον λαμβάνει τὴν πληροφορίαν, εἴτε ἀμέσως, ἢ κατὰ προτίμησιν μέσῳ τοῦ Περιφερειακοῦ Κέντρου, ἢ

β) ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Κέντρου.

Εἰς περιπτώσεις ἀπ' εὐθείας ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν Μερῶν, τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον θὰ πρέπει νὰ ἐνημεροῦται ἐπὶ τῶν ληφθέντων, ὑπὸ τῶν Μερῶν τούτων, μέτρων.

3. Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2, τὰ Μέρη δὲν δεσμεύονται ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ ἄρθρον 9, παράγραφος 2, τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 9

1. Πᾶν Μέρος ἀντιμετωπίζον περιστατικὸν ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, θὰ πρέπει:

(α) Νὰ προβῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐκτιμήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀτυχήματος ἢ τὸν ἐπείγοντα χαρακτῆρα αὐτοῦ ἢ κατὰ τὴν περίπτωσιν τὸν τύπον καὶ τὴν κατὰ προσέγγισιν ποσότητα τοῦ πετρελαίου ἢ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν καὶ τὴν κατεύθυνσιν καὶ ταχύτητα κινήσεως τῆς κηλίδος.

(β) Νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἢ τὴν μείωσιν τῶν ἐπιπτώσεων τῆς ρυπάνσεως.

(γ) Νὰ ἐνημερώσῃ ἀμέσως ὅλα τὰ λοιπὰ Μέρη, εἴτε ἀπ' εὐθείας ἢ μέσῳ τοῦ Περιφερειακοῦ Κέντρου, ἐπὶ τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων ἢ οἱουδήποτε μέτρου τὸ ὁποῖον ἔλαβε ἢ πρόκειται νὰ λάβῃ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως.

(δ) Νὰ συνεχίσῃ τὴν παρακολούθησιν τῆς καταστάσεως ἐπὶ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον χρόνον καὶ ν' ἀναφέρῃ ἐπ' αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8.

2. Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἔχουν ληφθῇ μέτρα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς προερχομένης ἐξ ἑνὸς πλοίου, θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀτόμων καὶ εἰ δυνατὸν τὸ ἴδιον τὸ πλοῖον. Τὸ ἀναλαμβάνον τοιαύτην δραστηριότητα Μέρος θὰ πρέπει νὰ ἐνημερώσῃ τὸν Διακυβερνητικὸν Ναυτιλιακὸν Συμβουλευτικὸν Ὀργανισμόν. (IMCO).

Ἄρθρον 10

1. Πᾶν Μέρος ἔχον ἀνάγκην ὑποστηρίξεως διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως ἐκ πετρελαιοειδῶν ἢ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν αἱ ὁποῖαι ρυπαίνουν ἢ ἀπειλοῦν νὰ ρυπάνουν τὰς ἀκτάς του, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ὑποστήριξιν ἄλλων Μερῶν, εἴτε ἀπ' εὐθείας ἢ μέσῳ τοῦ ἀναφερομένου εἰς ἄρθρον 6 Περιφερειακοῦ Κέντρου, ἐνάρξεως γενομένης ἐκ τῶν Μερῶν τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται ὡς περισσότερον ἐπηρεαζόμενα ὑπὸ τῆς ρυπάνσεως. Ἡ τοιαύτη ὑποστήριξις δύναται νὰ περιλαμβάνῃ, εἰδικώτερον, συμβουλὰς εἰδικῶν καὶ προσφορὰν ἢ διάθεσιν πρὸς τὸ ἐνδιαφερόμενον Μέρος διαφόρων ὑλικῶν, ἐξοπλισμοῦ καὶ ναυτιλιακῶν διευκολύνσεων. Τὰ Μέρη ὑπὸ τῶν ὁποίων αἰτεῖται ἡ τοιαύτη ὑποστήριξις, θὰ πρέπει νὰ καταβάλλουν πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῆς.

2. Εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν, τὰ Μέρη τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐμπλακῇ εἴς τινα ἐπιχείρησιν καταπολεμήσεως ρυπάνσεως, δὲν συμφωνοῦν ἐπὶ τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον δύναται, κατόπιν συμφωνίας των νὰ συντονίσῃ τὴν δραστηριότητα τῶν μέσων τὰ ὁποῖα διετέθησαν ὑπὸ τῶν Μερῶν.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὸ Περιφερειακὸν Κέντρον θὰ ἐπεκταθοῦν καταλλήλως εἰς τὰ Ὑποπεριφερειακὰ Κέντρα, εἰς περίπτωσιν ἱδρύσεώς των, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν σκοπῶν καὶ λειτουργιῶν των καὶ τῶν σχέσεών των μετὰ τοῦ εἰρημένου Περιφερειακοῦ Κέντρου.

Ἄρθρον 12

1. Τακτικοὶ Σύνοδοι τῶν Μερῶν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου θὰ πρέπει νὰ πραγματοποιοῦνται ἐν συσχετισμῷ μετὰ τῶν τακτικῶν Συνόδων τῶν συμβεβλημένων Μερῶν τῆς Συμβάσεως, τῶν συγκαλουμένων συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 14 τῆς Συμβάσεως. Τὰ Μέρη τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου δύνανται νὰ συγκαλοῦν ἐκτάκτους συνόδους, ὡς τοῦτο προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τῆς Συμβάσεως.

2. Θέματα τῶν Συνόδων τῶν Μερῶν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου θὰ εἶναι εἰδικώτερον:

(α) Ἔλεγχος ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου καὶ ἀξιολόγησις τῆς καταλληλότητος τῶν υἱοθετηθέντων μέτρων καὶ τῆς ἀνάγκης λήψεως παντὸς ἑτέρου μέτρου, εἰδικῶς ὑπὸ τύπον Παραρτημάτων.

(β) Ἐπανεξέτασις καὶ ἀναθεώρησις ὡς ἀπαιτεῖται τῶν Παραρτημάτων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

(γ) Ἐκπλήρωσις ἑτέρων λειτουργιῶν αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 13.

1. Αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰ Πρωτόκολλα θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ διὰ τὸ παρὸν Πρωτόκολλον.

2. Οἱ διαδικαστικοὶ κανονισμοὶ καὶ οἱ οἰκονομικοὶ τοιοῦτοι υἱοθετηθέντες συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 τῆς Συμβάσεως θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου, ἐκτὸς ἐὰν τὰ Μέρη τοῦ Πρωτοκόλλου, συμφωνήσουν ἄλλως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Περιεχόμενα τῆς Ἀναφορᾶς ἥτις ὑποβάλλεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου.

1. Ἑκάστη ἀναφορὰ θὰ πρέπει γενικῶς νὰ περιλαμβάνῃ, κατὰ τὸ δυνατόν :

(α) Τὸν προσδιορισμὸν τῆς πηγῆς τῆς ρυπάνσεως (ταυτότητα τοῦ πλοίου, ὁσάκις εἶναι δυνατόν).

(β) Τὴν γεωγραφικὴν θέσιν καὶ τὴν ὥραν καὶ ἡμερομηνίαν καθ' ἣν συνέβη τὸ γεγονὸς ἢ ἐγένετο παρατήρησις.

(γ) Τὰς ἐπικρατούσας εἰς τὴν περιοχὴν συνθήκας ἀνέμων καὶ θαλάσσης.

(δ) Ἐφ' ὅσον ἡ ρύπανσις προέρχεται ἔκ τινος πλοίου, σχετικὰς λεπτομερείας ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ πλοίου.

2. Ἑκάστη ἀναφορὰ θὰ πρέπει εἰδικῶς νὰ περιέχῃ κατὰ τὸ δυνατόν :

(α) Σαφῆ ἔνδειξιν ἢ περιγραφὴν τῶν ἐν προκειμένῳ ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν, περιλαμβανομένων τῶν ὀρθῶν τεχνικῶν ὀνομασιῶν τῶν τοιούτων οὐσιῶν (ἐμπορικαὶ ὀνομασίαι δὲν

πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ὀρθῶν τεχνικῶν ὀνομασιῶν).

(β) Ἔκθεσιν ἢ ἐκτίμησιν τῶν ποσοτήτων, τῶν συγκεντρώσεων καὶ ἀναλόγων συνθηκῶν τῶν ἀποβληθεισῶν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν ἢ ἐκείνων ποὺ πρόκειται ν' ἀποβληθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν.

(γ) Περιγραφὴν τῶν θεμάτων καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν σημείων, ὅπου εἶναι δυνατόν.

(δ) Τὸ ὄνομα τοῦ παραλήπτου, τοῦ ἀποστολέως ἢ τοῦ κατασκευαστοῦ.

3. Ἑκάστη ἀναφορὰ θὰ πρέπει σαφῶς νὰ διευκρινίζῃ, ὁσάκις καθίσταται δυνατόν, ἐὰν αἱ ἐπιβλαβεῖς ἀποβληθεῖσαι οὐσίαι εἶναι πετρελαιοειδῆ ἢ ἐπιβλαβὲς ὑγρόν, στερεὰ ἢ ἀέριος οὐσία καὶ ἐὰν ἡ οὐσία αὐτὴ μετεφέρθη ἢ μεταφέρεται, χύδην ἢ συσκευασμένη εἰς κιβώτια, φορητὰς δεξαμενὰς ἢ εἰς βαγόνια σιδηροδρομικὰ ἢ ὁδικά.

4. Ἑκάστη ἀναφορὰ θὰ πρέπει νὰ συμπληροῦται, ὁσάκις κρίνεται ἀναγκαῖον καὶ δι' ἑτέρων σχετικῶν πληροφοριῶν, αἰτουμένη ὑπὸ παραλήπτου τῆς ἀναφορᾶς ἢ κρινομένων καταλλήλως ὑπὸ τοῦ ἀποστέλλοντος τὴν ἀναφοράν.

5. Τὰ ἐν ἄρθρῳ 8 παρ. 1 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἀναφερόμενα πρόσωπα:

(α) Θὰ συμπληρώσουν κατὰ τὸ δυνατὸν πληρέστερον τὴν ἀναφοράν, ἐὰν κρίνεται ἀναγκαῖον, μὲ πληροφορίας ἀφορώσας περαιτέρω ἐξελίξεις, καὶ

(β) θὰ συμμορφοῦνται κατὰ τὸ δυνατὸν πληρέστερον, πρὸς τὰς αἰτήσεις τῶν ἐπηρεαζομένων Κρατῶν διὰ συμπληρωματικὰς πληροφορίας.

Ἄρθρον Δεύτερον.

Ἄδεια ἀπορρίψεως ὑλῶν εἰς τὴν θάλασσαν.

1. Πλοῖα ἢ ἀεροσκάφη, ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένου Πρωτοκόλλου «περὶ προλήψεως ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ τῆς ἀπορρίψεως οὐσιῶν ἐκ τῶν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν», προκειμένου νὰ ἀπορρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν κατάλοιπα ἢ ἄλλας ὕλας, ὀφείλουν νὰ ἐφοδιάζωνται διὰ τῶν προβλεπομένων ἐν τῇ Συμβάσει «Εἰδικῶν ἢ Γενικῶν Ἀδειῶν» αἵτινες χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους, τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸ Παράρτημα III τοῦ Πρωτοκόλλου.

2. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας καθ' ἃς ὑπάρχει κίνδυνος ἀνθρωπίνης ζωῆς ἢ τῆς ἀσφαλείας τοῦ πλοίου ἢ ἀεροσκάφους.

Ἄρθρον Τρίτον.

Ἁρμόδιαι Ἀρχαί.

1. Ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῆς κυρουμένης Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων αὐτῆς, τὴν βεβαίωσιν τῶν παραβάσεων καὶ τὴν ἐπιβολὴν κυρώσεων εἶναι διὰ μὲν τὰ πλοῖα τὰ κεντρικὰ Λιμεναρχεῖα, Λιμεναρχεῖα καὶ Ὑπολιμεναρχεῖα, διὰ δὲ τὰ ἀεροσκάφη αἱ ἀντίστοιχοι Ἀρχαὶ τῶν Πολιτικῶν Ἀερολιμένων.

2. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Ἀρχαὶ εἶναι ἁρμόδιαι διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου «Γενικῶν ἢ Εἰδικῶν Ἀδειῶν» κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας καὶ Ἐνεργείας καὶ προκειμένου, περὶ ἀπορρίψεως οὐσιῶν θετουσῶν εἰς κίνδυνον τὴν Δημοσίαν ὑγείαν, τοῦ Ὑπουργοῦ Κοιν. Ὑπηρεσιῶν τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἢ Συγκοινωνιῶν, παρεχομένης μετὰ σχετικὴν γνωμοδότησιν καταλλήλου ἐργαστηρίου, ὑποδεικνυομένου κατὰ περίπτωσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

3. Αἱ ἁρμόδιαι Κεντρικαὶ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, μεριμνοῦν διὰ τὴν ἔκδοσιν ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς πλοιάρχους τῶν ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίων καὶ ἀεροσκαφῶν πρὸς ὑποβολὴν ἀναφορῶν διὰ περιστατικὰ ρυπάνσεως ἐξ ἀτυχημάτων ἢ ἄλλων αἰτιῶν διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων Μερῶν καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ διὰ λῆψιν καταλλήλων μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ρυπάνσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 7 – 10 τοῦ Πρωτοκόλλου «περὶ συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαίου καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν».

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἐξασφάλισις ἀπαιτήσεων.

1. Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν προκληθεισῶν ἐκ ρυπάνσεως ζημιῶν, ὡς καὶ διὰ τὰς γενομένας δαπάνας πρὸς ἀποτροπὴν ἢ ἐξουδετέρωσιν αὐτῆς, ὑπεύθυνος εἶναι ὁ ὑπαιτίως προκαλέσας τὴν ρύπανσιν, μετ' αὐτοῦ δὲ εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον καὶ οἱ κάτωθι:

α) Ἐπὶ πλοίων καὶ δεξαμενοπλοίων ὁ Πλοίαρχος, ὁ πλοιοκτήτης, ὁ ἐφοπλιστής, ὁ ἐν Ἑλλάδι διαχειριστὴς τοῦ πλοίου, ἐπὶ πλοίων δὲ καὶ δεξαμενοπλοίων ἀνηκόντων εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας, ὡς καὶ ὁ Διευθύνων Σύμβουλος αὐτῆς.

β) Ἐπὶ οἱασδήποτε ἄλλης ἐγκαταστάσεως, ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ ἐκμεταλλευόμενος αὐτήν, ἐὰν δὲ αὕτη ἀνήκῃ εἰς ἑταιρείαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ Διευθύνων Σύμβουλος αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ ἐν γένει ἐκπροσωπῶν τὴν ρυπαίνουσαν Μονάδα.

2. Ἁρμόδια δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τὴν παράγρ. 1 διαφορῶν καθίστανται τὰ δικαστήρια τοῦ τόπου ἔνθα ἐγένετο ἡ ρύπανσις ἢ ἑνὸς τῶν Λιμένων ἔνθα κατέπλευσε τὸ πλοῖον, ἐν περιπτώσει δὲ ρυπάνσεως τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης καὶ μὴ κατάπλου τοῦ πλοίου εἰς ἑλληνικὸν λιμένα, τὰ δικαστήρια Πειραιῶς.

Ἄρθρον πέμπτον.

Κυρώσεις.

1. Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τῆς κυρουμένης Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων αὐτῆς, ὡς καὶ τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ ὀγδόῳ αὐτοῦ ἐκδιδομένων Προεδρικῶν Διαταγμάτων, τιμωροῦνται ποινικῶς, διοικητικῶς καὶ πειθαρχικῶς, ὡς ἀκολούθως:

α) Ποινικαὶ κυρώσεις:

ι) Οἱ ἐκ προθέσεως προκαλοῦντες σοβαρὰν ρύπανσιν τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν (3) μηνῶν. Ἐὰν ἐκ τῆς πράξεως δύναται νὰ προκύψῃ κίνδυνος ζημίας ἢ βλάβης εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἑνὸς (1) ἔτους.

ιι) Οἱ ἐξ ἀμελείας γενόμενοι ὑπαίτιοι τῶν ὡς ἄνω πράξεων τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως. Οὗτοι δύναται νὰ ἀπαλλάσσωνται ἀπὸ πάσης ποινῆς, ἐὰν οἰκείᾳ βουλήσει ἐξουδετερώσουν τὴν ρύπανσιν καὶ ἀποτρέψουν πᾶσαν δυναμένην νὰ ἐπέλθῃ βλάβην ἢ ζημίαν ἢ ἐὰν διὰ ταχείας ἀναγγελίας πρὸς τὰς Ἀρχὰς ἤθελον συντελέσει εἰς τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ρυπάνσεως, καταβάλλοντες συγχρόνως καὶ τὰς συναφεῖς δαπάνας.

β) Διοικητικαὶ κυρώσεις:

ι) Ὑπαίτιοι ρυπάνσεως τῆς θαλάσσης ἢ τῶν ἀκτῶν τιμωροῦνται δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς διὰ προστίμου ἐξικνουμένου μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν πέντε ἑκατομμυρίων (5.000.000) δραχμῶν.

Εἰς περιπτώσεις ἐξακολουθήσεως ρυπάνσεως ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς πρόστιμον μέχρι τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπερβάσεως τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἀποκαταστάσεως.

Εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς ρυπάνσεως ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐπιβάλλει πρόστιμον μέχρι πεντήκοντα ἑκατομμυρίων (50.000.000) δραχμῶν.

ιι) Διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας δύναται νὰ αὐξάνωνται τὰ ἀνώτατα ὅρια τῶν προστίμων.

ιιι) Διὰ τὴν καταβολὴν τῶν κατὰ τὸ στοιχεῖον τοῦτο ἐπιβαλλομένων προστίμων εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον τὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ τετάρτου ἄρθρου προσδιοριζόμενα πρόσωπα.

γ) Πειθαρχικαὶ κυρώσεις:

Ἐὰν οἱ ὑπαίτιοι ρυπάνσεως εἶναι Ἕλληνες ναυτικοί, ὑπόκεινται καὶ εἰς πειθαρχικὴν δίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Μέρους ΠΕΜΠΤΟΥ καὶ Ν.Δ. 187/1973 «περὶ Κώδικος Δημοσίου Ναυτικοῦ Δικαίου», τιμωρούμενοι διὰ προσωρινῆς στερήσεως ἀσκήσεως τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος.

Αἱ ὡς ἄνω κυρώσεις, συντρεχουσῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ἐπιβάλλονται ἀθροιστικῶς.

Ἄρθρον ἕκτον.

Διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεων πρὸς ἐπιβολὴν διοικητικῶν κυρώσεων καὶ ἄσκησις ἐνδίκων μέσων.

1. Ἡ διαδικασία ἐπιβολῆς τῶν διοικητικῶν κυρώσεων (προστίμου), ἄρχεται ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως τῆς παραβάσεως ὑπὸ τοῦ διαπιστοῦντος ταύτην ὀργάνου, τὸ ὁποῖον συντάσσει ὑποχρεωτικῶς πλήρη περὶ ταύτης ἔκθεσιν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν τῆς παραβάσεως. Ὁμοίαν, μετ' ἴσης ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἔκθεσιν, συντάσσουν καὶ οἱ διαπιστοῦντες παραβάσεις ρυπάνσεως χειρισταὶ πολεμικῶν ἀεροσκαφῶν καὶ ἑλικοπτέρων, ὡς καὶ κυβερνῆται πολεμικῶν πλοίων.

Ἡ παράβασις δύναται νὰ διαπιστοῦται καὶ κατόπιν εἰδικῶν χημικῶν ἀναλύσεων ὑπὸ κρατικῶν ἐργαστηρίων δειγμάτων τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ τῶν πλοίων ἢ ἐγκαταστάσεων ξηρᾶς ἐκχυθεισῶν οὐσιῶν.

2. Χειρισταὶ ἀεροσκαφῶν τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς ἀεροπορίας, ὡς καὶ Ἕλληνες Πλοίαρχοι καὶ Κυβερνῆται ἐμπορικῶν πλοίων, ὀφείλουν ν' ἀναφέρουν εἰς τὴν Ἀρχὴν οἱανδήποτε περίπτωσιν ρυπάνσεως διαπιστουμένην παρ' αὐτῶν.

3. Ἁρμοδία πρὸς διαπίστωσιν τῆς παραβάσεως καὶ ἐπιβολὴν τοῦ προστίμου εἶναι ἡ πλησιεστέρα πρὸς τὸν τόπον τῆς παραβάσεως Ἀρχὴ ἢ ἡ Ἀρχὴ τοῦ πρώτου λιμένος κατάπλου τοῦ πλοίου μετὰ τὴν παράβασιν.

4. Προκειμένου περὶ παραβάσεων διαπραττομένων ὑπὸ πλοίων μὲ ξένην σημαίαν ἐκτὸς τῶν ἑλληνικῶν χωρικῶν ὑδάτων, ἡ διαπίστωσις τῆς παραβάσεως καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν κυρώσεων διενεργεῖται κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς Συμβάσεως.

5. Ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐκθέσεως καὶ μέχρι πληρωμῆς τοῦ διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως ἐπιβαλλομένου προστίμου ἀπαγορεύεται ὁ ἀπόπλους τοῦ πλοίου. Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἀπόπλου αἴρεται διὰ καταθέσεως ἰσοπόσου πρὸς τὸ ἐπιβληθὲν ἢ τό, ἐκ τῶν ἐν γένει συνθηκῶν τῆς ρυπάνσεως κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἀρχῆς, πιθανολογούμενον πρόστιμον ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς νομίμως λειτουργούσης ἐν Ἑλλάδι Τραπέζης.

Ὁ ἀπόπλους δύναται ἐπίσης νὰ ἐπιτραπῇ ἄνευ καταβολῆς τοῦ προστίμου ἢ καταθέσεως ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς Τραπέζης, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ, δι' ἓν ἢ πλείονα ταξίδια, ἐὰν ἐπιτακτικοὶ συγκοινωνιακοὶ ἢ ἕτεροι λόγοι δικαιολογοῦν τοῦτο ἢ ἐὰν παρέχεται ἑτέρα ἐπαρκής, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀσφάλεια καὶ εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνέφικτος ἡ ἄμεσος προσαγωγὴ Τραπεζικῆς ἐγγυήσεως.

6. Τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλεται δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, κατόπιν ἐγγράφου κλητεύσεως τοῦ παραβάτου, καλουμένου πρὸς ἀπολογίαν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης, δυναμένης τῆς προθεσμίας νὰ παραταθῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπὶ πενθήμερον.

7. Ἐν ἀδυναμίᾳ ἀνευρέσεως τοῦ παραβάτου δι' οἱονδήποτε λόγον, καλεῖται πρὸς παροχὴν ἐξηγήσεων ἐπὶ τῆς παραβάσεως ὁ ἑκάστοτε Πλοίαρχος τοῦ πλοίου ἢ ὁ πλοιοκτήτης ἢ ὁ ἐφοπλιστὴς ἢ ὁ ἐκπρόσωπος αὐτῶν.

8. Ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν κύρωσιν διοικητικὴ ἀπόφασις ἐκδίδεται, οὐ μόνον κατὰ τοῦ ὑπαιτίου τῆς παραβάσεως, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον τέταρτον τοῦ παρόντος συνυπευθύνων πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐπιβαλλομένου προστίμου.

9. Ἐὰν δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τοῦ ὑπαιτίου τῆς παραβάσεως ἔκδοσις τῆς ἀποφάσεως, ἡ διαδικασία χωρεῖ καὶ ἡ ἀπόφασις ἐκδίδεται κατὰ τῶν λοιπῶν ἐν ἄρθρῳ τετάρτῳ συνυπευθύνων πρὸς καταβολὴν τοῦ προστίμου.

10. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιβολῆς προστίμου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ παραβάτης, ὡς καὶ πᾶς ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν τοῦ προστίμου, ἀσκεῖ, πρὸ τῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Τριμελοῦς Διοικητικοῦ Πρωτοδικείου, ἱεραρχικὴν προσφυγὴν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται τόσον περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῆς ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Ἡ προσφυγὴ αὕτη ἀσκεῖται ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε (15) ἡμερῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν προσφεύγοντα τῆς ἐπιβαλλούσης τὸ πρόστιμον ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Κατὰ τῆς ἐπιβαλλούσης τὸ πρόστιμον ἀποφάσεως, ὁ παραβάτης, ὡς καὶ πᾶς ὑπόχρεος εἰς καταβολὴν τοῦ προστίμου, δύναται νὰ ἀσκήσῃ προσφυγὴν ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε (15) ἡμερῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως. Αἱ προσφυγαὶ ἀσκοῦνται ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Πρωτοδικείου, μονομελοῦς μὲν συνθέσεως διὰ ποσὸν προστίμου μέχρι διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμῶν, τριμελοῦς δὲ συνθέσεως διὰ ποσὸν προστίμου μεγαλυτέρου. Κατὰ τόπον ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὡς ἄνω προσφυγῶν εἶναι τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τετάρτου ὁριζόμενα δικαστήρια.

Εἰς τὴν κοινοποιουμένην πρᾶξιν περὶ ἐπιβολῆς προστίμου, μνημονεύεται ρητῶς, τόσον ἡ δεκαπενθήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσκηθῇ ἡ ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν δικαστηρίων ἢ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προσφυγή, ὅσον καὶ αἱ ἐπιβλαβεῖς διὰ τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ἡ κοινοποίησις συνέπειαι εἰς περίπτωσιν παρελεύσεως ἀπράκτου τῆς προθεσμίας πρὸς ἄσκησιν προσφυγῆς.

Ἄρθρον ἕβδομον.

Τέλος χορηγήσεως ἀδειῶν.

1. Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἀπαιτουμένων ἀδειῶν αἵτινες ἀποτελοῦν διατετιμημένον ἔντυπον τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου προκειμένου περὶ πλοίων, ἢ τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας προκειμένου περὶ ἀεροσκαφῶν, καταβάλλεται σὺν τῇ ὑποβολῇ αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνδιαφερομένου, τέλος:

(α) Ἐκ δραχμῶν δύο χιλιάδων (2.000) διὰ τὰ ἐγγεγραμμένα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Νηολόγια πλοῖα καὶ ἀεροσκάφη.

(β) Ἐκ Λιρῶν Ἀγγλίας τριάκοντα (30) διὰ τὰ ξένα τοιαῦτα.

2. Τὸ τέλος τοῦτο ἀποτελεῖ δημόσιον ἔσοδον, εἰσπραττόμενον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Ἄρθρον ὄγδοον.

Ἐξουσιοδοτήσεις.

Διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν, Βιομηχανίας καὶ Ἐνεργείας Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ γίνωνται ἀποδεκταὶ συμπληρώσεις καὶ τροποποιήσεις τῆς κυρουμένης Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων αὐτῆς, ὡς ἐπίσης συμφωνίαι διμερεῖς ἢ πολυμερεῖς διὰ τὴν προστασίαν τοῦ Θαλασσίου Περιβάλλοντος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τῆς Συμβάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Πρωτοκόλλου «περὶ συνεργασίας διὰ τὴν καταπολέμησιν ρυπάνσεως τῆς Μεσογείου Θαλάσσης ἐκ πετρελαίου καὶ ἄλλων ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν», νὰ ἀναστέλληται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων ἐν περιπτώσει πολέμου ὡς καὶ νὰ ρυθμίζεται πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Νόμου, τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Πρωτοκόλλων αὐτῆς.

Ἄρθρον ἔνατον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1978

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΩΝΣΤ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΛΛΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΕΥΑΓΓ. ΑΒΕΡΩΦ - ΤΟΣΙΤΣΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΟΞΙΑΔΗΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΕΜΜ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1978

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων της ποὺ πουλιοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1974 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	600
2. » » » Β'	»	700
3. » » » Γ'	»	500
4. » » » Δ'	»	1.000
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κτλ	»	500
6. » » » Παράρτημα	»	300
7. » » » Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κτλ.	»	3.000
8. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	200
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	6.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	30
2. » » » Β'	»	35
3. » » » Γ'	»	25
4. » » » Δ'	»	50
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κτλ	»	25
6. » » » Παράρτημα	»	15
7. » » » Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κτλ.	»	150
8. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας	»	10
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	300

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 3 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 40 σελ. 8 δρχ., ἀπὸ 41 ὡς 80 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 15 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Ι. Στὸ Τεῦχος Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης :

Α'. Δημοσιεύματα Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν :

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	400
2. Τῶν καταστατικῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	10.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	2.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/70 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὲς διατάξεις	»	1.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυση Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, κατὰ τὸ Β.Δ. 20/5/1939	»	200
6. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	4.000
7. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἑταιρειῶν	»	1.000
8. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν»	»	600
9. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν», τῶν ἐκθέσεων περιουσιακῶν στοιχείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν γενικά, καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τὶς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	4.000
10. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἑταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	2.000
11. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν»	»	10.000
12. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/67»	Δραχ.	1.000
13. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ Χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/1967»	»	1.000

Β'. Δημοσιεύματα Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης :

1. Τῶν καταστατικῶν	»	1.000
2. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	400
3. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων	»	200
4. Τῶν ἰσολογισμῶν	»	1.000
5. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.000

Γ'. Δημοσιεύματα Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων :

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	1.000
2. Τῶν Ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.000
ΙΙ. Στὸ Τέταρτο τεῦχος, τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων.	»	400

Τὸ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων στὸ Τεῦχος Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης, ποὺ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ), ὁρίσθηκε γενικὰ σὲ 5ο/ο.

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἔναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴν Ὑπηρεσία τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατὸ νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τὶς 192378/3639/1947(RONEO 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (RONEO 139) ἐγκύκλιες διαταγὲς τοῦ Γ.Λ.Κ.,

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολή τους γίνεται μὲ ἐπιταγὲς μαζὶ μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤ. ΝΙΚΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ